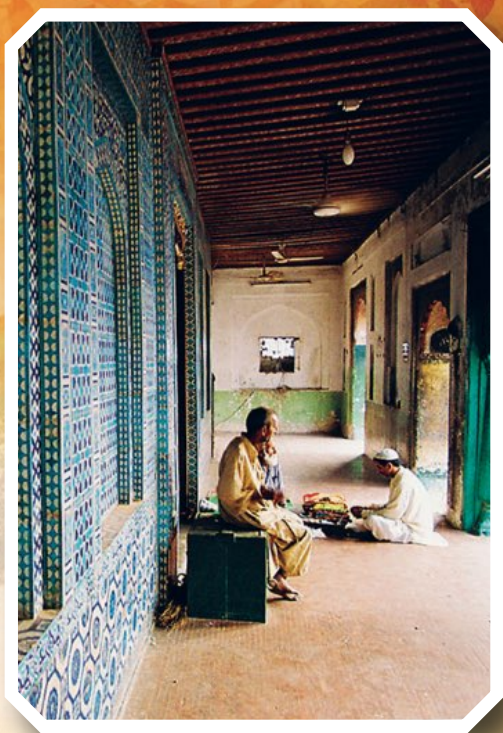

Дар лонаи нобоварон

Дар ҷустуҷӯи ҳақиқат

 ар лонаи
нобоварон

Дар чустучӯи ҳақиқат

Originally published in English under the title
Into the Den of Infidels.

© 2003

© 2007 for the Tajik edition.

Translated by permission. All rights reserved.

A decorative floral pattern in black and white, featuring stylized flowers and leaves, occupies the top third of the page.

Ба фарзандони падарамон Иброҳим дар ҳама ҷо,
Ба фарзандони Исмоилу фарзандони Исҳоқ,
Ба фарзандони Ҳочари соҳибҷамолу Сорон маҳбуб.

Вақти он аст, ки фарзандони парокандаи Иброҳим
якҷоя шаванду муттаҳид гарданд.
Кӣ метавонад парокандагонро муттаҳид созад?
Кӣ метавонад дилро диҳад тағйиру Рӯхро кунад эҳё?
Кӣ метавонад сулҳу шафқату муҳаббат оварад?
Кӣ метавонад заминро осмонро бо ҳам оштии диҳад?
Кӣ метавонад, ки одамро бо ҳудаши оштии диҳад?
Кист он шахси бузург, ки ҳамаи инро тавонад?
Ба пеш, фарзандони Иброҳим!
Биёед, бархезему сано хонем, бино кунем, дӯст дорем.

A decorative floral pattern in a light gray color, featuring stylized flowers and leaves, covers the top portion of the page.

Мукaggина

Чй тавре ки писари ноқобил баъди сарсонҳои бемақсад, баъди муддати зиёди ҳаёти фосикона назди падари худ баргашта буд, ҳамон тавр имрӯз Исмоил ҳам назди падари худ Иброҳим, ҳатто назди Масеҳ, ки ханӯз то Иброҳим вучуд дошт, бармегардад. Масеҳ то офариниши дунё вучуд дошт.

Исмоил назди он Касе бармегардад, ки аз осмон омад ва ба ҷисм табдил ёфт. Бале, Худои ман ва Начоткори ман, Ту омадӣ, ки ба камбағалон хабари худро расонӣ, рӯҳафтодагонро дилбардорӣ намоӣ, ба асирон озодӣ бахшӣ, бандиёро аз зиндонҳо озод намоӣ ва ба онҳо ба ҷои хокистар зебӣ, ба ҷои андӯх хурсандӣ ва ба ҷои рӯҳафтодагӣ умедворӣ бубахшӣ.

Ту омадӣ, ки димнаҳои қадимаро аз нав бисозӣ, қасрҳои дер боз холимондаро барқарор созӣ, шаҳрҳои якчанд садсолаҳо пеш вайронгаштаро нав созӣ ва озодӣ, осоиштагӣ, шиғоёбӣ ва муҳаббатро эълон намоӣ. Эй Худо ва Начоткори ман, Ту омадӣ, то ҳамаи халқҳоро наҷот бидиҳӣ.

Мо фарзандони Исмоил, солҳои зиёде Туро нашинохта ва дар бораи Ту ҷизеро надониста, зиндагӣ мекардем ва маротибаҳои зиёд на танҳо Туро инкор менамудем ва ба муқобили Ту мубориза мебудем, балки нисбати Ту душманона рафтор менамудем. Вале муҳаббати Ту, ки берун аз ҳудуди фаҳмиши мост, моро ёфт, ба мо раҳм кард ва моро пок сохт.

Муҳаббати Ту, Начоткори ман, моро чун писари ноқобил ба оғуши падар, чун тифли латифе ки ба оғуши модар бармегардад, чун шахси ғарқшавандае ки ба киштии наҷотдиҳанда мерасад, назди Ту овард.

Худованд ва Начоткори ман, мо ин чоем, мо Туро чӯё будем ва Ту моро ёфти; мо аз Ту пурсидем ва Ту ба мо ҷавоб гардонди; мо дуо кардем ва Ту дуоҳои моро шуниди. Ту якум шуда моро дӯст дошти.

Ва акнун мо на ғулом, балки фарзандон гаштем, озод шудем, на банди. Мо росткор шудем, на бадахлок, мо чун Ту гардидем — мо ҳамаи миллатхоро дӯст доштем.

Мо фарзандони Исмоил мебошем, писарони падарамон Иброҳим, ки ўро „дӯсти Худо“ меномиданд. Мо қарор додем, ки дар саҳифаҳои оянда муҳаббати худро ба ҳамаи халқҳо ва низ вачд, итоатқорӣ ва садоқати худро ба Ту эълон намоем. Мо шоҳаҳо ҳастем, Ту бошӣ тана, мо арӯс ҳастем, Ту — домод. Ту, Худо, Начоткор ва Шоҳи мо ҳастӣ.

Фарзандони Исмоили Ту

Тавда сар назди масҷид

Ун саргузашти ба масеҳият рӯ овардани ман мебошад. Номӣ ман Иброҳим мебошад. Ман бо номӣ арабии худ хеле фахр менамоям, зеро ин номӣ нахустпадари бузург мебошад. Номӣ нави ман Тимотӣ мебошад, вале ин он ҳақиқатро тағйир намедихад, ки ман Иброҳим бо лақаби Абу Халил, писари деҳқони оддӣ ҳастам. Маро дар хонаи оддӣ ва фақирона тарбия намудаанд, ки дар он ба ҷои қолин бурё партофта шуда, хонаро ҷароғи керосинӣ равшан мекард. Ман дарсхоямро дар назди дарёча тайёр мекардам ва чилбоби сафед мепӯшидам, чуноне ки ҳозир ҳам мепӯшам. Вақте ки ман хурд будам, модарам маро аз дастам гирифта ба деҳаи Каттоб бурд, ки дар он ҷо шайх ба мо хондан, навиштан ва аз ёд кардани Қуръонро таълим медод. Ў аз мо дар охири ҳар ҳафта 10-сент музд мегирифт. Дар Каттоб ақлу ҷони ман аз итоаткорӣ дар назди Худои офаридгори замину осмон пур гардид.

Вақте ки ман ба мактаби миёна рафтам, бештар ба хизматгузориҳои тасаввуфӣ дар масҷид марок зоҳир намудам. Ман ба машғулиятҳои тасаввуфии гуруҳи суфиён иштирок карданро сар кардам. Мо „Эй фаристводаи Худо, ёри деҳ!“ – гуён пайғамбар Муҳаммадро то он даме ҳамду сано меҳондем, ки дар кучо будани худро дарк намекардем.

Боре, баъди намози шом дар масҷид, ду нафар назди ман омада, худро муаррифи намуданд. Номӣ яке Муҳаммад ва номӣ дигараш Сулаймон будааст. Онҳо худотарсона ва дӯстона бо ман салом алайк карданд. Ман дар онҳо некуии фавқуллода ва хоҳиши ҳақиқии ба Худо мақбул буданро дидам. Онҳо маро бо дӯстони худ муаррифи карданд. Онҳо якдигарро дӯст медоштанд ва якдигарро дар итоат ба

Худо рӯхбаланд месохтанд. Маро ягонагии онҳо ба хайрат меовард. Онҳо ҷавонони яккачини шаҳрамон буданд. Онҳо вафодорӣ ва худотарсии ман ва маҳорати суҳанвариӣ маро пайҳас намуданд.

Гуруҳи мо душанбеҳои якуми ҳар моҳ ҷамъ мешуд ва ман баъди мавъизаи амир суҳан мекардам. Амалан ман дар масҷидҳо мавъиза карданро дар синни 14-солагӣ сар кардам. Ман фикр мекардам, ки мавъиза кардан хуб аст; имом Шофеъ хангоми ҳамагӣ шаш ё нӯҳсола буданаш маслиҳатҳои динӣ медод. Ман дар хотир дорам, ки мавъизаи аввалини ман дар масҷид дар бораи он буд, ки мавлуди Пайғамбарро чӣ хел бехтар ҷашн гирем. Мо рӯза мегирифтем ва якҷоя дар масҷид ҳӯрок меҳӯрдём ва дар ҷузъиёти хурдтарин ба пайғамбар Муҳаммад пайравӣ мекардем, масалан, дар тарзи роҳгардӣ, суҳан гуфтан, дуо кардан, ҳӯрок хӯрдан, нӯшидан, либос пӯшидан ва ғайра.

Ман ба ин одамон аз бисёр ҷиҳат сипосгузор ҳастам, зеро онҳо маро рӯхбаланд сохтанд, ки бештар хонам, ҷустуҷӯ намоям ва тадқиқотҳо гузаронам. Ин маро ба он мавқеъ оварда расонд, ки ҳоло дар он қарор дорам. Боре рафики ман ба падарам гуфт: „Иброҳим яке аз маърузачиёни гуруҳи Сунний мебошад, вай дар ҷамъомадҳои кушод ва воҳӯриҳои махфиёнаи онҳо иштирок менамояд“. Ман хайрон шудам ва ба ғазаб омадам, зеро ин шахс ҳудаш дар ибтидо маро рӯхбаланд месохт, ки даъватҳои исломо ро шунавам ва ба гуруҳи „Бародарони исломӣ“ дохил шавам. Ман бо вай аз як масҷид ба дигараш рафта, даъватҳои исломо мавъиза менамудам. Ман ҳамеша меҳостам, ки падарам дар мавъизаи ман иштирок намояд.

Баъди он ки сирри ман фош гардид, падарам маро мӯътақид мегардонд ва ҳатто маротибаҳои зиёд ба ман таҳдид мекард, то ман аз фикрам гардам ва ба ин гуруҳ наравам. Гуруҳи мо ба хабаркаше бо номи Муҳаммад ошкор гардид. Вай воҳӯриҳои мо ва навигариҳои гуруҳи моро ҷосусӣ карда, дар бораи гуруҳи мо ба шӯъбаи Бехатарии Давлатӣ хабар медодааст. Ё ҳамаи суҳанони моро ба навор сабт карда, ба шӯъбаи маҳаллӣ додааст. Ман бо он фаҳр мекардам, ки Муҳаммад нутқи маро дар масҷид сабт менамуд.

Аз тарафи дигар, падарам ва ман аз он норозӣ будем, ки Бехатарии Давлатӣ номи маро донистааст. Падарам оиди бехатарии ман ҷунон ба ташвиш афтада буд, ки ба масҷид назди „Бародарони мусулмон“ рафта, дар ҳузури ҳама ба сари онҳо дод зада гуфт, ки маро ба ҳоли худам монанд. Баъд маро зада, дандонҳоямро шикаст. Яке аз дандонҳои пеши ман то ҳол шикаста аст ва ин он рӯзҳои бо „Бародарони мусулмон“ буданамро ба ёдам меоварад.

Бори нахуст дар ҳаётам падарам ҳамаи китобҳои динии маро сӯзонд. Ё барои ман бениҳоят хавотир мешуд ва метарсид, ки ман аз дасти гурӯҳи Сунний азоб мекашам. Вай ҳатто таҳдид кард, ки агар минбаъд ба масҷиди Сунний рафтавро давом диҳам, аз модарам ҷудо мешавад. Ман аз ӯ хоҳиш кардам, то ба ман иҷозат диҳад, ки назди дарвозаҳои масҷидҳо бишинам, то тавонам ба масҷид надаромада, суханони шайхҳои „Бародарони мусулмон“-ро шунавам. Вай ба он шарте розӣ шуд, ки ҳамроҳи ман меравад. Мо дар назди дар менишастем ва ман бо диққат гӯш мекардам.

Таҳдидҳо маро аз паҳн кардани Даъвати Исломи нигоҳ дошта натавонистанд. Дар мактаб ҳар пагоҳӣ дар бораи ислом дар ҳузури ҳама сухан мегуфтам. Ман хоҳари худро мачбур месохтам, ки фаранҷӣ пӯшад. Ман бо занон даст дода вохӯрӣ кардан ва гӯш кардани сурудҳоро аз тарси он бас кардам, ки Худо маро дар рӯзи Доварӣ ҷазо медиҳад, яъне барои гӯш кардани сурудҳо дар гӯшҳои ман кӯрғошими гудохта мерезанд. Ҳамсояҳо маро барои он масҳара мекарданд, ки ман бо ҷидду ҷаҳд нукта ба нукта гуфтаҳои Қуръон ва Суннаро ба ҷо меовардам. Ин айби ман нест, ки маро таълим медоданд, ки ислом барои дилҳо синну сол ва дилҳо мамлакат муҳим аст ва қудрат дорад, ва ислом ҳалли ҳамаи масъалаҳост!

Ба паҳн кардани ислом саъй карда, ман фикр мекардам, ки ҳамаи дӯстони масеҳии худро ба ислом ҷалб менамоям, то ки ҳама ба бихишт равем. Дар он вақт агар шумо ақидаи маро нисбати масеҳиён мепурсидед, ман мегуфтам, ки онҳо беимон ва политеист (бисёрхудо) ҳастанд, вале ман фаҳмидам, ки Қуръон дигар ҷизро таълим медодааст.

Дар сураи 5:82 гуфта мешавад:

„Ҳамоно меёбӣ яҳуду мушрикони душмани ашаддӣ барои мусулмонон ва меёбӣ наздиктарин дӯст барои мусулмонон касонер, ки гуфтанд: „Мо насороем“. Ин дӯстӣ ба сабаби он аст, ки аз ҷинси онҳост донишмандону ғушанишинон ва ба он аст, ки онҳо такаббур намеkunанд“.

Аз рӯи ин оят фаҳмидан мумкин аст, ки Қуръон масеҳиёро аз кофирон фарқ мекунонад; агар масеҳиён кофир мешуданд, Қуръон онҳоро низ дар ҳамин гурӯҳ дохил мекард.

Дар сураи 2:62-и Қуръон гуфта мешавад:

„Ҳамоно ононе ки мусулмон шуданд ва онҳое ки яҳуд шуданд ва тарсоён ва бединон, ҳар кӣ аз инҳоямон орад ба Худо ва кирдори шоиста бикунад, пас барои инҳост музди аҷр назди парвардигорашон. Ва на тарсу на андӯҳгин шаванд”.

Ман саъй мекардам масеҳиёро бовар кунонам, ки ислом дини ҳақиқӣ аст. Ман ҳатто барои ба ислом ручӯъ кардани масеҳиён бо баъзеи онҳо муқотиба доштам. Дар натиҷа дар дилам хоҳиши зиёде пайдо шуд, ки ислом ва масеҳиятро бо ҳам муқоиса кунам, то бидонам, ки чӣ дуруст асту чӣ нодуруст, чӣ роҳи Худо асту чӣ роҳи иблис.

Ду сол ман мубориза бурдам. Маротибаҳои зиёд ман ба қароре омадам, ки ба ин муҳорибаи ботинӣ хотима гузорам, хондани китобҳои масеҳиро бас кунам ва ба пайғамбар Муҳаммад пайравӣ карда, ҳар пагоҳӣ ба хондани китоби Қуръон машғул шавам. Ман мехостам оромиш ёбам ва ба Худо ба воситаи дини ҳақиқӣ итоат намоям. Аз ин рӯ ман аз ҳамаи китобҳои масеҳии худ халос шудам, то ки мусулмони ҳақиқӣ, вафодори Худои ягона, вафодори Аллоҳ гардам.

Вале Худо маро ором нагузошт. Рӯҳи Муқаддаси Ӯ маро хобкунӣ намонд. Вақте ман дароз мекашидам, ки то хоб кунам, асабонӣ мешудам. Вичдонам маро безобита менамуд. Шабҳои дароз ман хоб карда наметавонистам. Маро он савол азоб меод, ки агар дар ҳақиқат Муҳаммад Мӯҳри Пайғамбарон бошад, пас барои чӣ дар охири замон на ӯ, балки Масеҳ ҳамчун довари одил меояд? Дар ин ҳолат на Масеҳ, балки Муҳаммад яке аз нишонаҳои Рӯзи Доварӣ мебуд. Ман ба андешаи он мерафтам, ки сирри сарварии Масеҳ аз болои ҳамаи пайғамбарон дар ҷист, барои чӣ Ӯ маркази таърих гардид? Магар мо намегузем, ки ягон ҳодисаи таърихӣ то таваллуд ё баъди таваллуди Масеҳ ба амал омадааст? Сирри ҷалоли Ту, Исо Писари Марям, дар ҷист?

Ин ва дигар саволҳо маро маҷбур сохтанд, ки Масеҳро бо Муҳаммад муқоиса намоям. Ман муддати зиёдеро дар муқоисаи онҳо гузарондам ва фаҳмидам, ки ин муқоиса ҳатто дар ҳуди Қуръон беадолатона мебошад. Дар Қуръон мо ёфта наметавонем, ки Масеҳ аз Худо, чун дигар пайғамбарон ва мавъизачиён, барои гуноҳхояш бахшиш пурсида бошад. Масеҳ ҳақ буд, вақте ки аз сарварони яҳудӣ пурсид: „Кист аз шумо, ки Маро ба гуноҳе таъна зада тавонад?”

(Юҳанно 8:46). Ў ҳатто яҳудиёнро, вақте ки занеро бо айби зино ба даст афтонда буданд, барои тақводории бардурӯғашон маломат кард: „Он ки аз шумо бегуноҳ аст, аввалин касе бошад, ки ба вай санг андозад” (Юҳанно 8:7).

Аз тарафи дигар, аз Қуръон ман фаҳмидам, ки Муҳаммад одам буд, чун дигар одамон гуноҳ дошт ва нисбати беимонон адоват дошт. Ў шахси миранда буд. Дар Қуръон гуфта мешавад:

„Пас яқин дон, ки нест ҳеҷ маъбуде ҷуз Худо ва омурзиш талаб кун барои гуноҳони худ ва мардону занони мусулмон”

Сураи 47:19

„Биёмурзад Худо гуноҳони гузаштаву пасмондаи туро ва то ки тамом кунад неъматҳои худро бар ту ва то ки ҳидоят кунад туро ба роҳи рост”.

Сураи 48:2

„Ва агар собиту пойбарҷо намедоштем туро қариб будӣ, ки майл кунӣ ба сӯи мушрикони андак майле”.

Сураи 17:74

Дар шарҳи Қуръон имом Ас-Суюотӣ фаҳмонд, ки барои чӣ дар сураи 17:74 чунин гуфта мешавад.

„Чӣ хеле, ки Муҳаммад, писари Каъб аз қабилаи Карз гуфта буд, пайғамбар Муҳаммад сураи 53-ро иқтибос оварда гуфт: „Шумо “Лот” ва “Узза”-ро (номҳои бутҳо) дидед, баъд иблис вайро маҷбур кард гӯяд, ки мусулмонон метавонанд ба онҳо саҷда карда, ҳомигии бутҳоро пурсанд. Ҳамин тариқ, ин ояти Қуръон гардиш”.

Пайғамбар Муҳаммад аз ин чунон андӯхгин шуд, ки Худо ўро бо ояти дигар илҳом бахшид:

„Ва нафиристодем пеш аз ту ҳеҷ расулу пайёмбареро магар чун орзуе ба хотир баст, илқо кард шайтон чизеро дар орзуи вай. Пас дур

мекунад Худо он чи ки шайтон илқо кардааст, боз маҳкам мекунад Худо оёти Худо. Ва Худованд донову боҳикмат аст“.

Сураи 22: 52

Ин барои сураҳои 17:73,74 асос гардид:

„Албатта қариб буд, ки ба фиреб боздоранд туру муширикон аз он чи ваҳӣ фиристодем ба ту, то нисбат диҳӣ ва барбандӣ бар мо ғайри онро, он гоҳ дӯст мегирифтанд туру. Ва агар собиту пойбарҷо намедоштем туру, қариб буд, ки майл кунӣ ба сӯи муширикон андаке майле“.

Ман дар Китоби Муқаддас оятеро пайдо накардам, ки дар он гуфта шуда бошад, ки Масеҳ қариб ба беимонон ҳамроҳ шуда бошад. Ман ба шарофати омӯзиш фаҳмидам, ки сабаби ин дар он аст, ки Исои Масеҳ Каломи Худост. Аҳди Ҷадид меғуяд, ки Масеҳ Каломи Худост ба маънои „шуури Худо, ки дар калом таҷассум ёфтааст“. Масеҳ шуури Худост. Худо ва шуури Худо як моҳияти аз ҳам ҷудонашаванда мебошанд.

Масеҳ Каломи таҷассумшуда аст, Худое ки дар ҷисм зоҳир шудааст. Моҳияти илоҳии Ӯ ҳеҷ гоҳ аз моҳияти одами Ӯ ҷудо набуд.

Ҳамаи ин фикрҳо маро ором намегузоштанд ва дар ботини ман бо ҳам мубориза мебурданд. Ман аз ғазаби Худо метарсидам, ки бар беимонон фуру ҳоҳад рехт. Ҳамин ки ман барои дуо ба зону меистодам, аз самими дил мегуфтам: „Худоё, ба ман росташро бигӯ. Агар Муҳаммад ҳақ бошад, ман то дами марг уро пайравӣ мекунам. Ман тамоми ҳаёти худро ба Ту мебахшам ва ҳар чи ҳам бошад, ба Ту хизмат хоҳам кард“.

Ман ин дуоро то он даме давом додам, ки дар рӯё дар ҳобам Масеҳ даромад. Ӯ ба ман бо овози меҳрубонаи Худ гуфт: “Ман Туро дӯст медорам”. Ман дар бораи муҳаббати беандозаи Масеҳ ва марги қурбонии Ӯ дар рӯи салиб андеша мекардам, то ки моро начот диҳад ва гуноҳҳои Моро қафорат диҳад. Ашкҳоям ба рухсараҳоям ҷорӣ гаштанд ва ман ба Масеҳ гуфтам: “ Ман Туро дӯст медорам. Ман Туро медонам. Ман медонам, ки Ту Алфа ва Омега ҳастӣ. Ман медонам, ки Ту абадӣ ҳастӣ ва Ту ибтидо ва интиҳо ҳастӣ”.

Ман чунон хурсанд будам, ки чун кӯдак рақс карда, Худоро ҳамду сано меҳондам. Довари одил буда, Худо Писари Худро маҳкум намуд, ки барои мо бимирад, то ки мо абадан дар оташи дӯзах насӯзем. Мо намеғӯем, ки Худои Қодир аз занаш фарзанд дорад — Худо нигоҳ дорад! Мо ҳар касеро, ки чунин мегӯяд, беимон меномам. Худо ҳеҷ гоҳ зан ва фарзанди ҷисмонӣ надошт. Мо мегӯем, ки Масеҳ Писари Худост, ба монанди он, ки нур аз нур тавлид меёбад. Ин Писари рӯҳонӣ аст. Мо — мисриёно „фарзандони Нил” меноманд, вале мо намеғӯем, ки Нил зан дошт.

Дар Рамзи Имон мо ибраз медорем: “Мо ба Худованди ягона Исои Масеҳ, Писари Ягонаи Худо бовар мекунем, ки пеш аз офариниш аз Падар ба дунё омадааст, Худое ки аз Худо тавлид шудааст, Нуре ки аз Нур, Худои ҳақиқие ки аз Худои ҳақиқӣ таваллуд шудааст, на ин ки офарида шудааст ва бо Падар, ки ҳама чизро офаридааст, як моҳият дорад”. Дар айни замон мо тасдиқ менамоем, ки ҷуз Худое ки мо танҳо Ёро парастииш менамоем, худое нест.

Баъд аз якчанд ҳафта, 6-уми сентябри соли 1987 маро таъмид доданд. Дар дилам ман ҳис мекардам, ки таъмидгирии ман тавлидбёии дуҷумбораи ман буд. Аллакай 16-сол аст, ки ман масеҳӣ ҳастам. Ман ба завҷаам гуфтам, ки меҳоҳам дар санги рӯи мазорам чунин нависанд: „Масеҳ ғолиб аст!”.

Ҳамаи одамон дар рӯи замин миранда ҳастанд. Фақат Масеҳ ҷовидон аст. Ҳамаи пайғамбарон дар қабрҳо хоб мебошанд, ки мо медонем ва онҳоро зиёрат менамоем, вале танҳо қабри Масеҳ холист, чунки Ё дар Биҳишт аст, Шоҳи Зафарманд! Бо марги Худ дар салиб Масеҳ аз болои марг ғалаба кард. Ҳамду сано ба Ту, Исои маҳбуи ман!

Рафиқи ман рӯзномаи маро дуздида ба Сулаймон ном шахс аз гурӯҳи „Бародарони мусулмон” дод. Сулаймон ва пайравонаш маслиҳат карданд, ки маро ба даст афтонанд. Рӯзномаи маро, ки дар он имони Худро ба Масеҳ фаҳмонида будам, нусхабардорӣ намуда дар байни аҳолии деҳа паҳн намуданд. Ин ба ҷанҷол монанд буд, вале ҷи тавре ки вақте бародарони Юсуф маслиҳат карданд, то ба вай зарар расонанд, вай гуфта буд: „Шумо дар ҳаққи ман қасди бад доштед, вале Худо онро ба некӯӣ гардонд” (Ҳастӣ 50:20). Каломи Худо мегӯяд: „Дар баробари ин мо медонем, ки ба дӯстдорони Худо, ки мувофиқи пешбини Ё даъват шудаанд, ҳама чиз бар нафъашон ёрдам мекунад” (Румиён 8:28).

Аъзоёни оилаам аз ман шарм медоштанд. Модарам наметавонист ба назди мардум барояд. Одамон ба вай ишора мекарданд, зеро

писараш масеҳӣ шуда, вайро беобрӯ карда буд. Ў ба ман гуфт, ки маро то қиёмат эътироф нахоҳад кард. Чизе чун ин таҳқиру шармандагӣ ки ба сари оилаи худ оварда будам, махсусан ба сари модари худ, маро ин қадар ғамгин насохта буд, вале ман наметавонистам ба хотири Ў аз имон ба Масеҳ даст кашам.

Боре вай бо пойафзолаш ба сарам зад. Баъд вай либосҳои сиёҳ пӯшид ва ба ҳама эълон кард, ки ба марги писараш Иброҳим азо мегирад.

Як рӯз ҳамаи аҳолии деҳаамон чамъ шуданд, то маро лату кӯб кунанд ва азоб диҳанд, то ки аз нав ба ислом баргардам. Онҳо маро дар назди тамоми аҳли оилаам лату кӯб ва лағадкорӣ карданд. Модарам назди онҳо зону зада, тавалло мекард, ки маро назананд, вале онҳо вайро дур сохтанд. Модари бечораам дар рӯи замин афтода гиря мекард, онҳо бошанд ба сари хешони ман дод мезаданд: „Шумо моро шарманда кардед!“ Дар байни ин ҳама ҳарчу марч яке аз шайхони деҳа ба сари одамон дод зад: „Ин зани бечора чӣ айб дорад, агар писари вай роҳи бидъатро пеш гирифта бошад?“ Ман Худоро шукр мегӯям. Агар меҳрубонии Ў намебуд, ман кайҳо риёзаткаш мешудам.

Баъд ҳамаи рафиқонам аз ман канораҷӯӣ мекардагӣ шуданд. Онҳо фикр мекарданд, ки аз боиси ман обрӯи худро дар шаҳр аз даст меода бошанд. Ман дар участкаи маҳалии полис ва идораи разведка меҳмони “намоён” шудам. Маро лозим омад, ки аз ҳаёти худ хавотир шуда, шабҳои зиёдеро дар участкаи полис гузаронам. Боре шабона аҳли деҳа дар атрофи хонае ки оилаи ман зиндагӣ мекард, чамъ шуда, хоستانд хонаро оташ зананд. Онҳо баъзе китобҳои масеҳии маро сӯзонданд, полис бошад боқимондаи онро чуноне ки молу мулкӣ нашъачалобонро мусодира мекарда бошад, мусодира кард.

Кормандони полис шабу рӯз дар назди хонаи мо навбатдорӣ мекарданд, то ки ман натавонам ягон хел материалҳои масеҳиро ба даст орам. Каломи Худо ба дасти ман дар шакли рӯзнома омада расид, ки дар он бутерброди ман печонда шуда буд. Ин саҳифаи аввали рӯзномае буд, ки дар он мақолаи папай коптҳо Шеноуд чоп шуда буд. Ў бисёр оятҳои библияро ёдовар мешуд, масалан: “Натарс, зеро ки Ман бо ту ҳастам” (Ҳастӣ 26:24) ва „...Худованд Худаш пешопеши ту меравад, Ў бо ту хоҳад буд, ва аз ту даст нахоҳад кашид ва туро тарк нахоҳад кард; натарс ва ҳаросон нашав” (Такр. Шариат 31:8).

Ин муъҷиза ва аломати осмонӣ буд — ин рӯзномаро ба ман бо вучуди он ки полис хонаи маро хушғеҳона назорат мекард, оварда

доданд. Маҳз ҳамон вақте ки ман маъюсона ба ёрии Худо эҳтиёҷ доштам, ин маро рӯҳбаланд намуд ва табъамро хуш гардонд. Ҳамин ки ман хондани ин саҳифаи рӯзнома ро ба охир расондам, корманди полис дарро тақ-тақ кард. Аз ҳаёти ман тарсида, кадоме аз аъзоёни оилаам рӯзнома ро аз дасти ман кашида гирифт ва сӯзонд. Ман хеле аз он андӯхгин шудам, ки аз ягона сарчашмаи тасалло маҳрум гаштам, вале ҳайратовар аст, ки рӯзи дигар ман дар кӯча мерафтам ва айнан ҳамон хел рӯзнома ро ёфтам, ки он дар замин меҳобид! Ҳар пагоҳӣ ман соатҳои 4-и пагоҳӣ аз дуоҳои модарам ба Худо бедор мешудам, вай аз Худо хоҳиш мекард, ки маро ба ислом баргардонад.

Масеҳиён барои ман аз модарам дида азизтар нестанд. Модарам барои ман дар ҳақиқат аз дилхоҳ мусулмон ё масеҳӣ азизтар мебошад. Аз тарафи дигар, ман касе дорам, ки барои ман аз модар ё аз ҳаётам азизтар аст — ин Кас Худованди ман Исои Масеҳ мебошад! Агар ман Ёро бештар аз худ дӯст намедоштам, сазовори тақдирӣ ягона доштан бо Ё намегардидам.

Модарам ҳамаи корҳои аз дасташ меомадаро кард, то ки маро ба ислом баргардонад. Вай назди ҷодугар рафт, то ки вай маро ҷоду кунад. Мусулмонон фикр мекунам, ки рӯҳ ба Қуръон боварӣ дорад. Ҷодугар ягон кореро карда натавонист, ки ба ман таъсир расонад. Ман ба Худои Қодир Исои Масеҳ, ба он касе дуо мекардам, ки аз Ё ҳамаи азозилон метарсанд.

Ҷодугар ба модари ман гуфтааст: “Писари ту ба роҳе меравад, ки аз он ҳеҷ гоҳ барнамегардад!”

Худо ба ман аломатҳои зиёде дода, дар ҳаёти ман мӯъҷизаҳои зиёдеро ба амал овард. Ман ҳис мекунам, ки вақте онҳоро ба хотир меорам, онҳо маро рӯҳбаланд сохта, дастгирӣ менамоянд. Онҳо марҳилаҳои дар роҳи муҳаббати падаронаи Худо буданд, ки аз худи аввал маро ҳидоят менамуд ва 16 сол пеш ба ин мавқеъ овард. Худо маро ҳеҷ гоҳ лаҳзае тарк накард.

Ўброҳим

Пурдаракам доғ хаёли Миср

Номи ман Музаффар аст. Ман соли 1969 таваллуд шудаам — нахустодаи оилаи миёнаҳол, ки дар шаҳраки зебо ва ороме зиндагӣ мекард. Ман чун кӯдаки бомасъулият ба воя расида, аз дигар кӯдакон фарқ мекардам. Ман бо онҳо кам бозӣ карда, бар хилофи дигар кӯдакон дар кӯчаҳо сарсарӣ намегаштам.

Падари ман дар шаҳри дигаре кор мекард ва маро лозим меомад, ки дар бораи ду бародари худ — Ҳасан, бародари миёна ва Анвар, бародари хурдиам ғамхорӣ намоям. Маро лозим меомад, ки қисми зиёди ҳафта нақши падарро бозӣ кунам. Муддати дуру дароз ману оилаамон оромона зиндагӣ кардем. Аҳволи иҷтимоиамон хеле хуб буд. Ман дар мактаби хусусӣ меҳондам. Чун мусулмон мо намоз меҳондем, рӯза мегирифтем, бе таассуб ё бунёдгарой маросимҳои диниро ба ҷо меовардем.

Боре дар ман саволҳои зиёде пайдо шуданд ва ба пуррагӣ ҳаёти маро тағйир дода, онро аз ҳаёти муқаррарӣ ба ҳаёти пур аз табaddулотҳо ва ҳодисаҳои ногаҳонӣ табдил доданд. Ин дар он рӯзҳое ба амал омад, ки ман ба синфи болоӣ гузаштам. Ба ман чунин менамояд, ки ин барои ҳар як фард хеле муҳим мебошад, зеро дар ин давра ҳар кас худро чун шахсият ҷустуҷӯ намуда, ҳар он чизеро, ки пештар чун як чизи муқаррарӣ қабул мекард, бо назари танқидӣ дида мебарояд.

Ҳамаи мо дин, забон, наҷод ва ҷинсамонро мерос гирифтаем. Ҳеч кадоми мо яке аз ин омилҳоро интиҳоб нанамудааст, ҳар қадаре ки онҳо барои ташаккули шахсият муҳим бошанд ҳам. Мо кушиш мекунем, ки онҳоро ҳудамон, бо ёрии Худо ва бо ёрии дигарон

бартараф созем. Масалан, мо — мусулмононро таълим медиҳанд, ки яҳудиён ва масеҳиёнро бад бинем ва ба он бовар кунем, ки мусулмонон одамони бехтарин дар рӯи замин мебошанд. Ҳеч кас ҳатто ба худ тасаввур карда наметавонад, ки дигарон (яҳудиён, масеҳиён ва ғ.) метавонанд ҳақ бошанд. Фикри он, ки дигарон метавонанд ҳақ бошанд, ҳеч гоҳ вучуд надошт.

Кам касон оиди он фикр мекунанд, то дида бароянд, ки мо чиро ба мерос гирифтаем ё ба он шубҳа кунанд, ки то чӣ андоза мероси гирифтаи мо дуруст аст. Агар мо аз дигарон (яҳудиён ва масеҳиён) хоҳиш намоем, ки мероси худро тадқиқ ва онро ислоҳ намоянд, ин маънои онро дорад, ки мо ба пуррагӣ боварӣ дорем, ки онҳо ноҳақ мебошанд ва мо онҳоро кӯр меҳисобем, чунки онҳо андеша накарда мероси худро қабул менамоянд. Хеле хуб мебуд, ки мо ҳудамон он чизеро, ки аз дигарон хоҳиш менамоем, ба ҷо орем. (мантикист, ки ту меҳохӣ, то одамон бо ту тарзе рафтор намоянд, ки ту бо онҳо рафтор менамой). Ман фикр мекунам, ки тадқиқоти меросамон барои кушодани ҳақиқат ба мо имкон медод, ки чизи некро хубтар гардонем ва ба андозае хайрхоҳ гардем, ки ҳоҳиш ва такаббурамонро тағйир диҳем. Худои ҳақиқӣ албатта он касонеро дӯст медорад, ки ҳақиқат, нур, некӯӣ ва ҳаёти бехтарро ҷустуҷӯ менамоянд.

Дар мактаби нав ман бо бисёр хонандагон шинос шудам, ҳодисаҳои ногаҳонии зиёде буданд, ман барои худ ҳақиқатҳои зиёдиро кушодам. Ман бо талабаҳои атеист, ки ба вучуд доштани Худо бовар надоштанд, бо хонандагон — аъзоҳои гурӯҳи ҳоҳилонии бунёдгароӣ ислроӣ ва боз бо дигар талабаҳои шинос шудам, ки аз ҷавонии худ ҳаловат мебурданд ва ғайр аз духтарҳо ба чизи дигаре мароқ зоҳир намесоҳтанд. Инҳо тамоман одамони дигар буданд. Ман аз ҳаёти муқаррарии қариб дилғиркунанда ба ҳаёти миқдоран ва сифатан бой як ҷаҳиши бузурге намудам.

Ман бо бисёр талабагон дӯст шудам ва бо шахсе шинос шудам, ки дар муддати кӯтоҳ дӯсти аз ҳама наздикам гардид. Баъди 16-соли дӯстиамон ман мефаҳмам, ки ҳар касе чунин дӯстиро аз сар нагузаронда бошад, то охири ҳаёт танҳо мемонад ва ҳеч чизе дар бораи муносибатҳои гарму ҷӯшон, муоширати дӯстона, бовиҷдонӣ ва садоқат намефаҳмад. Чунин одам ҳеч гоҳ дигаронро намефаҳмад, зеро вай ҳеч гоҳ худро нафаҳмидааст. Маро бубаҳшед: ман нисбати дӯсти мутаассибона рафтор менамоем.

Дӯсти нави ман Базил оиди инсоният ва сарчашмаи ягонаи он, ки ба падарамон Одам ва модарамон Ҳавво рафта мерасид, бо ман

хамфир буд. Ў хамчунин боварӣ дошт, ки бародарӣ ва дӯстӣ хиссиётҳои мебошанд, ки бояд ҳамаи муносибатҳои байниҳамдигарии инсониро идора намоянд. Инҳо хиссиётҳои мебошанд, ки аз ҳар гуна фиреби хис ва монеаҳои ҳақиқии имон, забон, ранги пӯст, чинс ва табақаҳои иҷтимоӣ баландтар мебошанд. Вай одатан мегуфт, ки агар ҳамаи одамон дар бораи он фикр мекарданд, ки ҳамаи мо пайдоиши ягона дорем, ҷаҳон беҳтар мегардид, бе ҷанг, бе гуруснагӣ ва муҳорибаҳо. Ҷаҳон ҳонаи хурдакае барои оилаи бузург мегардид, ки дар он озоиштагӣ, адолат, баробарӣ ва озодӣ ҳукмфармоӣ мекунад.

Ба ин шартҳо мо беш аз ҳама мароқ зоҳир мекардем. Мо муҳаббати афлотунӣ доштем, ки рӯҳро кадр намуда ба хоҳишҳои ҷисм аҳамият намедихад. Мо наврасони идеалист будем, ки дили поку кунҷкоб доштем.

Ман дар хотир дорам, ки мо шабҳои зиёдеро дар хондани китоб ва муҳокимаи ҷизҳои хондамон мегузaronидем. Оилаи мо ғайр аз хонае ки дар он зиндагӣ мекардем, боз як хонаи дигаре дошт. Ин хона барои ману Базил ҷои пинҳонӣ буд, ки мо вақти зиёдеро дар он ҷо мегузaronидем. Мо менавиштем, сурудҳои дӯстдоштамонро гӯш мекардем. Ҳар гуна китобҳои мумкинро номумкинро меҳондем. Ман фикр мекунам, ки диққати моро махсусан китобҳои манъшуда ҷалб менамуданд. На сигор ва на маводи муҳаддир моро ба худ ҷалб намасохт; балки китобҳои манъшуда, ба монанди: китоби Салох Ҷаннин „Худовандо, агар дар бихишт деворҳо бошанд, маро ба он ҷо мабар!“

Базил ба бисёр масъалаҳо мароқ зоҳир месохт. Вай мегуфт, ки тасдиқоти ислом оиди он ки яҳудият ва масеҳият бад аст, ҳамаи динҳоро, исломро низ вайрон месозад. Ман аз вай пурсидам: „Бо кадом роҳ? Охир ислом ягона “дини муҳофизатшуда” мебошад ва ба ӯ панди аз ҳама машҳурро аз Қуръон иқтибос овардам“.

*Ҳамоно мо фиристодем Қуръонро ва албатта мо
нигаҳбонем онро (аз фасод).*

Сураи 15:9

Ў ба ман гуфт: „Мо барои он ба ин суханон бовар мекунем, ки мо мусулмон ҳастем. Ҳеҷ кадоми мо намехоҳад ба ҳодисаи фасод ба таври объективӣ назар андозад. Масалан, „Оё Таврот (Аҳди Қадим), Забур ва Инҷилро (Аҳди Ҷадид) Худо фиристодааст?“ Вақте ки ман

“ха” гуфтам, Базил пурсид: „Магар ягон кас метавонист Каломи Худоро пурра ё қисман тағйир диҳад?”

Ман ба вай иқтибосҳои тасдиқкунандаеро овардам, ки ҳеҷ кас суханони Худоро тағйир надодааст. На одам ва на фаришта инро карда наметавонист, зеро Худо пурқудрат аст. Ў ба андозае пурқудрат аст, ки метавонад китобҳои Худро муҳофизат намояд.

Баъд Базил гуфт: „Ту боварӣ дорӣ, ки Худо пурқудрат аст ва ҳеҷ кас наметавонад суханони Ёро тағйир диҳад. Набошад, чӣ хел Ё роҳ медиҳад, ки ин фасод ба ғайр аз як китоб дар ҳамаи китобҳои дигари Ё ба амал ояд? Ў ба Мусо Тавротро фиристода, чӣ тавр имкон дод, ки онро вайрон созанд? Ў ба Довуд Забурро фиристода, чӣ тавр имкон дода тавонист, ки онро тағйир диҳанд? Ва ниҳоят, Ў ба Исо Аҳди Ҷадидро дода, чӣ тавр имкон дода тавонист, ки онро тағйир диҳанд?”

“Оё имконпазир аст, ки баъди 600-сол, баъди шаш садсолаи пурра, ки дар он айём насли одамизод зиндагӣ карда, Навиштаҳои Муқаддасро вайрон карда мурда рафтаанд, Худо ба онҳо китоберо диҳад, ки касе наметавонад онро вайрон созад?”

“Ва ногаҳон Худо пурқудрат гардид, ки Каломи Худро аз вайроншавӣ нигоҳ медорад! Ва ҳамаи ин баъди он ки садсолаҳои зиёд китобҳои Ё вайрон карда шуданд ва хизматгорони Ё ба роҳҳои нодуруст рафтанд — фарзандони Исроил, халқи баргузидаи Худо ва коҳиноне, ки аз китобҳои иқтибос оварда, ба одамон нишон медоданд, ки чӣ дуруст аст, чӣ нодуруст асту бад! Оё ҳамаи онҳо роҳгумзада буданд? Оё ба худ тасаввур кардан мумкин аст, ки Худое ки Китоби Худро аз тағйирдиҳиҳо ва вайронкуниҳо муҳофизат карда натавонистааст, тавонад, ки ибодаткунандагони Худоро муҳофизат намояд?”

Ман дуру дароз оиди ин масъала фикр кардам ва ҷавобе наёфтам. Ман медонистам, ки гап дар сари он нест, ки ҳалли ин масъала ё ҷавоби инро ёбам, то ки Худоро аз он ҳолате ки Худро ба он гирифтोर кардааст, раҳой диҳам.

Ман медонистам, ки саволҳои Базил самимӣ ва мантиқӣ мебошанд. Ман медонистам, ки ӯ самимона Худоро меҷӯяд, на ҳаловатҳои ин ҷаҳонро. Ё одатан аз ман мепурсид, ки барои чӣ мо — мусулмонон иброн мекорем, ки Қуръон бетағйир мондааст — гӯё, ки Қуръон китоби ягонаи Худо бошад. Магар Худо нисбати баъзе китобҳои илфот ва хайрҳои менамояд ва ё ягон пайгамбареро аз дигараш баланд мегузорад?

Магар Худо дар бораи он насли одамон, ки бо андешаи ҳақ будани худ ба имони дурӯғ пайравӣ мекарданд, ба ташвиш намеафтад? Агар

дар ҳақиқат ин китобҳо вайрон бошанд, чӣ хел Худо тавонист ба онҳо рухсат диҳад, ки худро ба онҳо бубахшанд ва софдилона ба чизҳои дар ин китобҳо навишташуда пайравӣ намоянд? Ман фикр намекунам, ки Худованди ҳақиқӣ ба китобҳои Худ ва ба пайғамбарони Худ ба таври гуногун рафтор менамуда бошад. Ё байни арабу ғайриараб тафриқа намегузорад. Аз ин рӯ, моро лозим аст, ки ин саволхоро на танҳо ба яҳудиён ва масеҳиён, балки ба Худои Қодир бидиҳем.

Ман ҳис мекардам, ки Базил дар ҳар як сухани худ самимӣ мебошад. Ман дар хотир дорам, ки мо шабҳои зиёдеро дар кӯшиши ёфтани монандӣ ва фарқият бо хондани се китоб — Таврот, Инҷил ва Қуръон мегузаронидем. Ҳарчанд мо зехнан ва эҳсосотан монда мешудем, вале вақтро хеле хуб мегузаронидем. Дар тадқиқотҳо бетараф ва холис будан ҳеҷ ғоҳ осон набуд. Ҳеҷ чизе осонтар аз он нест, ки бе тадқиқотҳои ҳақиқӣ динero дуруст ё нодуруст эълон намоем, бе он тадқиқотҳои ки ҷӯяндаи ҳақиқат ва Худоро низ қаноатманд мегардонда бошанд.

Базил боре гуфт: Аввал чӣ пайдо шуд — пули ҳақиқӣ ё қалбақӣ? Ман ҷавоб додам, ки аввал пули ҳақиқӣ пайдо шудааст ва баъд аз он пулҳои қалбақӣ. Ё ҷавоб дод: „Ин мантиқан дуруст аст, вале чӣ хел Худо роҳ дод, ки се китоби аввали Ё вайроншуда бошанду танҳо Китоби чоруми он Қуръон ҳамон тавре мондааст, ки Ё онро офаридааст? Аз рӯи кадом қолибҳо мо фасодно дида мебароем: аз рӯи китобҳои барвақтӣ ё аз рӯи китобҳои охири? ” „Маро бубахш, дӯстам”, — гуфт Базил, — чӣ тавр он касе ки рухсат дод се китобашро вайрон созанд, аз мо хошиш менамояд, ки ба китоби чоруми Ё бовар намоем?”

Оё шумо бовар карда метавонед, ки ман ин саволҳои ҷасурунаи Базилро қабул мекардам, зеро медонистам, ки ӯ ба Худо ва Қуръон писханд намезанад. Ман медонистам, ки вай дар ҳақиқат Худоро дӯст медорад ва одамонро ҳурмат мекунад. Вай одилона, бовиҷдонона ва холисона фикр мекард. Ё одатан мегуфт: “Дар охираат ба мо ҷуз ҳақиқат чизе дигаре ёри дода наметавонад”. Вай бисёр саволҳои ақлона медод, масалан: Китобҳои Мукаддас чӣ хел вайрон карда шуданд? Кай? Дар кучо? Кӣ инро кард?

Ягон мусулмон на дар гузашта ва на дар ҳозира кӯшиши ба ин саволҳо ҷавоб ёфтан намекард. Масъала оиди фасод чун рӯзи равшан маълум аст ва танҳо одами ҷоҳил ба он диққат намедид.

Базил аз ман дида бештар ба дин ва охираат мароқ зоҳир мекард. Боре бегоҳӣ ҳангоме ки мо нишаста суҳбат мекардем, ногаҳон Базил

ва ман дар як вақт як фикрро баён кардем (ба монанди “телепатия”, ки мо дар бораи он шунида будем). Фикр чунин буд — мо бояд дар бораи принципҳо, орзуҳо, фикру андешаҳо, сӯҳбатҳо ва ёддоштҳои гувороямон китобе нависем.

Ин орзуи махсусе буд, ки дар он бегоҳии хотирмони соли 1986 тавлид шуд! Номии китоб бояд чунин мебуд: “Мо бовар намекунем!” Ақидаи асосӣ аз он иборат буд, ки мо ба чӣ бовар намекунем ва барои чӣ. Ман як ҷумлаеро аз муқаддимаи ин китоб дар хотир дорам. “Мо асирони урфу одат, анъанаҳо, ҳиссиётҳои умумии худ ва эҳсосоти ба мо нофаҳмо мебошем...”

Боре Базил ба воҳӯрии ман омад. Дар чашмони вай ман чизеро дидам, ки пештар надида будам. Вай ба одаме монанд буд, ки сирре дорад ва дигар онро дар худ нигоҳ дошта наметавонад. Ман ҳис мекардам, ки чашмони вай пеш аз он ки забонаш онро гӯяд, ин сирро фош менамоянд. Вай ин тарафу он тараф қадам зада, гӯё бо овози баланд андешаронӣ мекарда бошад, суҳан мегуфт. Ин нутқи беназире буд!

„Ту медонӣ, ки ман муддати зиёдест ҳамаи Китобҳои Муқаддас ва дахриро меҳонам ва тадқиқ менамоям. Ман ҳамеша кӯшиш мекардам, ки ҳолис бошам. Ман чизеро ғайр аз Худо ҷӯё нестам. Ман мақсад надорам, ки як динро аз дигар динҳо баландтар гузорам.

Баъди тадқиқотҳои бодикқати дуру дароз ва шабҳои бехобӣ дар ҷустуҷӯи беҳатарӣ ва мурочиаткуниҳо ба Худо, то ки Ӯ писари ноқобили Худро қабул намояд, ман бояд бигӯям, ки роҳи ҷустуҷӯҳо гулпӯш карда нашудааст. Баръакс, маротибаҳои зиёд ман ҳис мекардам, ки дар селоби саволҳои ба онҳо ҷавоб нест, ғарқ мегардам. Гоҳо ман меҳостам аз ҳолиси даст кашида, чун ғарқшавандае ки аз ҳас мадад меҷӯяд, дилҳои динро қабул намоям, вале ман инкор карда наметавонистам, ки қувваи Худои Қодир маро ихота менамояд. Вақте ки ман ба риққат омада, суғ мешудам, ҳис мекардам, ки Ӯ ба ман қувваи нав медиҳад, рӯҳбаланд месозад ва маро роҳнамоӣ мекунад.

Ҳар пагоҳӣ ба худ ваъда меодам, ки худро ба ҷустуҷӯи мақсадҳои худ мебахшам, то он даме ки ҳақиқатро ёбам, Худоро ёбам, ки маро бо осмон, бо Худ ва дигар одамоне — бо ҳамаи касони ба ман ҳам дӯсту ҳам душман ошти медиҳад. Ман Худоро меҷустам, ки тавонад рӯҳи маро тағйир диҳад, ҳатто рӯҳи дигаре офарад, — он рӯҳеро, ки донанд чӣ тавр Ӯро ҳамду сано хонад, чӣ тавр бубахшад, чӣ тавр дилсӯз ва ғамхор бошад ва чӣ тавр ҷаҳонро беҳтар гардонад!

Ту бовар мекуни, дӯстам? Ман ин Худои Бузурги хайратоварро ёфтам! Ў Насоткори ман, Худои ман, тоҷи ман, қувваи ман, Худованди ман, кори ман ва муборизаи ман — Исои Масеҳ аст!”

Ман Базил ва ақидаҳои пешқадами вайро хеле хуб медонистам, вале бо вучуди ин ман аз он дар хайрат будам, ки вай аз ислом дур шуда, маслакфурӯш гардид. Дӯсти наздики ман, дӯсте ки ман дӯст медоштам, аз ислом даст кашида, кофир шуд. Ман бо вай гап задан наметавонистам. Вай фаҳмид, ки ман ба тааҷҷуб афтодам ва маро ба ҳоли худам гузошт, то ки ман аз нав оиди дӯстиамон ва ҷустуҷӯҳои шахсиам фикр кунам.

Ман безобита мешудам ва ҳис мекардам, ки дар имонам, ки мерос гирифтаам, шубҳа мекунам. Ман ҳис мекардам, ки решаҳоям аз замин канда шудаанд. Дар дил ман фикр мекардам, ки шубҳаҳо маро пора месозанд, чунки ман ҷуноне ки лозим аст, дини худро наомӯхтаам ва ба он дуруст пайравӣ нанамудаам. Ман фикр мекардам, ки агар исломро меомӯхтам ва ҳамаи фармоишҳо ва қоидаҳои ғайриҳатмии онро ба ҷо меовардам, ба ҳамаи саволҳои худ ҷавоб дода метавонистам. Ва танҳо дар ҳамон вақт шубҳаҳо барҳам хӯрда, ба имони ҷуқур ба ислом, ба дини худ ва ба дини падарам мубаддал мегаштанд. Ва баъди ин ман метавонистам дӯстам Базилро, ки гумроҳ ва кофир шудааст, насихат карда, ба роҳи дуруст хидоят намоям.

Ман назди Базил рафта, фикри худро ба вай гуфтам. Вақте ки ҷавоби ўро шунидам, ба хайрат афтодам. Ў маро ва он чизеро, ки гуфтам, инкор накард. Вай ҳатто хафа нашуд. Вай аз шунидани ҳиссиётҳои ман хурсанд шуд, гӯё меҳост, ки ман исломро омӯзам, пайравӣ он бошам ва мусулмони ҳақиқӣ гардам.

Базил амалан маро ҳавасманд намуд, вақте ҷунин гуфт: „Ҳақиқат ба одам тааллуқ надорад, балки одам ба ҳақиқат тааллуқ дорад. Худо одамеро, ки самимона Ўро ҷустуҷӯ менамояд, намегузорад, то гумроҳ шавад. Аз ин рӯ ман дар бораи ту ва дар бораи худ ташвиш намекашам. Бо роҳи ислом рафтано давом деҳ, нақшаҳои худро ба ҷо овар ва бигузор Худо барои ба даст овардани муваффақиятҳо ба ту ёри диҳад. Вале дар хотир дор, Музаффар, ки барои ба даст овардани ҳақиқат ниятҳои неқ кофӣ нест. Балки ниятҳои неқ, ҷустуҷӯҳои бегаразона ва одилона, ҷидду ҷиҳд ва қатъият туро ба мақсад мерасонанд. Худо ба ту роҳи ҳақиқатро нишон медиҳад ва туро ба ҳаёти беҳтар мебарад”.

Ҳамин тариқ, ман худро ба омӯзиши ҷуқуру ҷиддии ислом бахшидам. Ман ба гуруҳи исломии “Гуруҳи аҷдодон” дохил шудам.

Мо дар масҷид ҳамаи намозҳои ҳатмиро ба ҷо меовардем, таълимотро меомӯхтем ва ҷавононро даъват менамудем, ки худро ба ислом бахшанд. Гоҳо ману бародарон ба муддати якчанд рӯз, баъзан ба муддати як ҳафта барои ибодат ба Худо ба масҷидҳои шаҳрҳои дигар мерафтем. Вақте ки мо берун аз шаҳр мерафтем, хаймаҳо зада, Қуръон меҳондем ва масъалаҳои ҳозиразамони динӣ ва сиёсатро муҳокима мекардем. Ҳамаи ин таҳти роҳбарии профессорони дониш-кадаҳо, соҳибмаълумотҳои касбӣ (духтурон, муҳандисон, ҳуқуқшино-сон, муаллимон ва ғ.) мегузашт. Ба ҳамаи ин машғулиятҳои нав ва тағйиротҳои калони ҳаёти худ нигоҳ накарда, ман ханӯз ҳам телевизор тамошо намекардам, сурудҳо гӯш намекардам ва дар индустрияи фароғату истироҳат иштирок намекардам.

Ман одати ба модари худ ва ҳешу таборон фармон доданро доштам, ки фаранҷӣ пӯшанд, ман дӯстони худро барои дар вақташ ба ҷо овардани намоз рӯҳбаланд месохтам. Ҳамаи муносибатҳои ман, ғайр аз дӯстӣ бо Базил, тағйир ёфт. Мо ба монанди ду заряди гуногун будем, махсусан дар имонамон. Аз нуқтаи назари дин вай кофир ва маслакфурӯш буд, вале аз нуқтаи назари он, ки ҳамчун инсон ӯ кист — ӯ ягона дӯсти ман буд ва ман вайро тарк карда наметавонистам.

Бале, вай беимон буд, барои он ки вай масеҳӣ шуда буд, вале вай ханӯз ҳам нисбати атрофиёни худ, поквичдон, самимӣ, бовафо ва дӯстдоранда буд. Ман ба Худо дуо мекардам, ки Базил ба ислом баргардад. Бародарон аз “Гурӯҳи аҷдодон” ҳамеша аз ман хоҳиш мекарданд, ки бо вай ягон ҳел муносибат накунам, барои он ки вай беимон шуда буд. Дар он вақт дар шаҳр аллакай ҳама медонистанд, ки вай масеҳӣ шудааст. Вай ба таъкибот дучор гардида буд. Бо вучуди ин, Базил дар эътиқоди худ қатъӣ ва меҳрубон буд. Вай ҳатто таъкиботчиёни худро дӯст медошт ва мебахшид. Маро ин ба ҳайрат оварда, моту мабхут месохт. Бисёр саволҳо маро ором намегузоштанд. Чӣ тавр вай беимон буда, метавонад чунин ором ва дӯстдоранда бошад. Барои чӣ вай ба бадӣ бо бадӣ ҷавоб намегардонд ва ҷуноне ки мегӯянд, чашмеро дар ивази чашм нақанд ва дандонеро дар ивази дандон нашикаст? Вай мегуфт, ки бо роҳҳои Масеҳ меравад, ки ӯ душманони худро дӯст медошт ва он касонро мебахшид, ки ба ӯ муносибати бад мекарданд. Дар назди чунин муҳаббат ҳамаи солҳои фундаменталисти будани ман ва ҳар он чи ки маро ба муқобили вай ва муҳаббати вай бармеангехт, ҳеч гаштанд.

Ин муҳаббат маро ва ҳамаи ибродориҳои маро, ки дини ман дини ҳақиқӣ аст, Аллоҳ Худои ҷаҳон аст, мусулмонон одамони бехтарини

дуњё ҳастанд ва пайғамбари мо Муҳаммад, пайғамбари аз ҳама асосии Худост, мағлуб сохт. Дар назди чунин дарёи муҳаббат ҳамаи иброздорихои ман таслим шуданд. Ин маро маҷбур сохт, ки ба дуоҳои худ баргардам ва ба он умед бандам, ки рӯзе мешавад, ки ман аз Базил ва Худои вай пурзӯртар мешавам. Ва дар он вақт ман бо вай воমেҳурам ва ғолиб мебароям.

Баъди ду соли саҳт риоя намудани қонунҳои ислом ва ҷустуҷӯҳои ҷиддӣ ман чизеро кашф кардам, ки маро ҳайрон сохт. Аҳкоми исломӣ натиҷаи илҳами рӯҳонии ислом нестанд, онҳо дар Арабистон то Муҳаммад ва Қуръон вуҷуд доштанд. Ман инчунин дарёфтам, ки қонунҳои шариат (қонунҳои ислом) ва ҳамаи ҷазоҳо барои вайрон кардани он то ислом вуҷуд доштанд. Бисёр таълимоти исломӣ аз Таврот гирифта шудаанд, масалан: сангсор кардани занони хиёнаткунанда, буридани дасти дузд ва ғ.).

Ман инчунин фаҳмидам, ки масеҳияти ҳақиқӣ қатъиян аз он чи ислом ба мо меғӯяд, фарқ мекунад. Ислом ба масеҳият дарафтода, изҳор менамояд, ки масеҳиён ба се Худо бовар мекунанд, ва Худо бо Марям издивоҷ кардааст ва Исо, Писари Худоҳо таваллуд шудааст. Ислом инчунин тасдиқ мекунад, ки масеҳиён ғайр аз Худои ҳақиқӣ Исо ва Марямро ҳамчун Худо парастиш мекунанд. Ман фаҳмидам, ки ҳамаи ин дурӯғи маҳз мебошад. Ҳамаи ин аз хурофотхое, ки дар Арабистон то давраи Муҳаммад ва дар давраи Муҳаммад вуҷуд доштанд, гирифта шудаанд.

Масеҳиёни ҳақиқӣ ба Худои ягона ҳанӯз шашсад сол пеш аз ислом бовар мекарданд ва бо худ таълимоту шартҳои олиеро овардаанд, ки одамон ба он ҷуз ҳурмату эҳтиром муносибати дигар карда наметавонанд. Баъди чор соли таҳсилҳо, мубоҳисаҳо, ҷустуҷӯҳо ва ўҳдадорихо дар назди “Гуруҳи аҷдодон”, вақте ки ман шабҳои дароз хоб намекардам ва бо ҷашмони пурашк аз Худо хоҳиш менамудам, ки ба ман роҳи дурустро нишон диҳад, ман қарор додам, ки ҳама чизро дар ҳаёти худ дида бароям. Аз тарафи дигар дар ман масъалаи дигаре пайдо шуд, ман ўҳдадор шуда будам, ки ҳар рӯз бо гуруҳи худ барои намоз ва таҳсил ба масҷид равам. Чӣ тавр ман якбора ба он ҷо рафтаиро бас мекунам? Чӣ хел ман метавонам ришамро тарошаму аз либоси исломӣ даст кашам? Ва дигару дигар масъалаҳо.

Онҳо медонанд, ки ман бо Базил, ки масеҳӣ аст, дӯстӣ мекунам, онҳо чӣ фикр мекунанд? Онҳо меғӯянд, ки ман мисли вай масеҳӣ шудаам. Аз барои ин бо ман нохушиҳои зиёде рух медиханд ва маро таъкиб хоҳанд кард. Барои ман дигар ҷуз бартараф кардани тарсҳои

худ ва ба чашмони ҳақиқату мантиқ ва хирад нигоҳ кардан интихоби дигаре набуд. Баъди чор соли тадқиқоти боэҳтимом ман маҷбур будам, ки ҳар қадар гарон афтад ҳам, натиҷаҳои онро эътироф намоям.

Ва ман ба он ҷо рафтаро бас кардам ва аз Худо хоҳиш намудам, ки маро ба роҳи рост ҳидоят намояд. Дар он вақт ман ҳарчи бештар дар ислом шубҳа мекардам ва ҳарчи бештар ба Масеҳ бовар мекардам. Дар давоми чор сол дӯстам Базил бо тамоми қувва кӯшиш мекард масъалаҳову мушкилотеро, ки ҳангоми омӯзиши масеҳият ба онҳо рӯ ба рӯ мешудам, ба ман фаҳмонад. Ҳар рӯз вай монда нашуда ва бо боварӣ ба ман дар бораи Масеҳ нақл мекард. Ман ба қабули Масеҳ ҳамчун Худо ва Начоткор қариб тайёр будам, вале кадом як чизе дар ботинам ин имонро қабул намекард. Маро ҳанӯз имон ба Масеҳ пур накарда буд. Ман ба Базил гуфтам, ки сабаби инро намедонам.

Вай гуфт: „Ман ҳам намедонам, вале оё ту ба ман бовар мекуни, ки Худо ҳамаи инро медонад ва Ё ягона касест, ки метавонад ба ту ҷавоб диҳад ва эҳтиёҷи туро ба ҳақиқат қонеъ гардонад?“

Ман ҷавоб додам: „Бале“.

„Ман ҳам. Биё дуо мекунем ва аз Худо хоҳиш менамоем, ки ҳақиқатро ба ту кушояд. Худое ки мо ба Ё бовар мекунем, ҳақиқӣ ва ба мо наздик аст. Ё дуоҳои моро мешунавад ва бо мо сӯхбат мекунад. Ё Худои зинда аст ва метавонад бо мо ҳамкорӣ намояд. Ё фиреби ҳис нест“.

Ман розӣ шуда, ба дуокунӣ сар кардам ва аз Худо хоҳиш намудам, ки ба ман кушода шавад, маро ба роҳи ҳақиқат ҳидоят намояд ва хоҳиши донишмандони ҳақиқатро қонеъ гардонад. Боре, як шаби хуноки моҳи марти соли 1988, ман тамоми шаб то субҳ бо чашмони пурашк дуо кардам. Ман дили худро кушода, дар бораи чор соли ранҷу азоб ва муҳорибаҳо нақл кардам. Ман он шаби ёздаҳ сол пеш бударо дар хотир дорам, ки гӯё дирузакак буд. Ин баъди чор соли дуидлагихову беҳолшавиҳо шаби аз ҳама муқаддас буд. Ман ҳамеша кӯшиш мекардам, ки ба Худо мақбул бошам, то ҳис намоям, ки Ё лаҳзае ба ман наздик аст. Вале ҳар қадаре ки ман худро бештар ба Худо мебахшидам, ҳамон қадар бештар базобита мешудам, ҳар қадаре ки тақводор мешудам, ҳамон қадар бештар метарсидам. Ибродориҳои ман, ки Худои ислом аз худӣ мо дида ба мо наздик аст, беасос баромад.

Ҳанӯз Масеҳро Худои худ эътироф накарда бошам ҳам, ман ба Ё наздик шудам ва ба таълимоти Ё даст расонидам. Ё маро рӯҳбаланд гардонд ва ҷуброни солҳои бечорагӣ, танҳои ва дарду аламури дод. Ё

маро бо хурсандӣ, озоиштагӣ ва оромии муайяне пур сохт, ки онро ман фаҳмонда наметавонам, маро бо он чизе пур кард, ки ман ҳеҷ гоҳ дар ҳаёти худ эҳсос накарда будам.

Он пагоҳии барвакт ман меҳостам ба сӯи оилаи худ, дӯстон ва шиносонам давида равам ва ба онҳо дар бораи он ганҷе ки ёфтаам — дар бораи Худои ҳақиқие ки дар Исои Масеҳ ёфтаам нақл кунам, ки Ё маро дӯст медорад, чунки ман Ёро дӯст медорам.

Ман ба назди Базил тохта, тамоми ҳодисаро нақл кардам. Вай гӯш мекард ва аз чашмонаш ашк чорӣ мешуд. Вай чун модаре ки фарзанди худро қабул менамояд ё чун падаре ки дар давоми чор сол баргаштани фарзанди ноқобили худро интизор аст, Худоро баҳри ман ҳамду сано хонд.

Музаффарӣ Шайх

Дар наси фаранҷи

Ҳар кадоми мо ходисаҳои ҳаёти худ, орзуҳои давраи бачагӣ ва ҳамаи омилҳои, ки хислатро ташаккул медиҳанд, дар хотир дорад. Бале, ман ҳар як лаҳза ро дар хотир дорам, ман қариб лаҳзаи таваллудшавии худ ро дар хотир дорам. Ин лаҳза аз он вақте ба хотири ман нақш бастааст, ки модарам дар ин бора ба ман нақл намудааст. Ин рӯзи чоршанбеи соли 1971 буд. Ман нахустодаи падару модарам будам. Ман хурсандии онҳо — кӯдаки нахустини оила будам.

Ман дар байни чор хоҳарон калонӣ ҳастам. Чун дилхоҳ оилаҳои миёнаҳол, оилаи мо даромади миёна дошт. Падарам бо ҷидду ҷаҳд кӯшиш мекард моро таъмин намояд. Вай орзу мекард, ки ба мо маълумоти хуб диҳад, махсусан ба ман. Ман дар мактабҳои хусусӣ меҳондам. Падарам хоҳони писар буд, зеро ҳамаи фарзандонаш духтар буданд. Дар бораи дин бошад, моро дар рӯҳияи динӣ тарбия менамуданд ва меъёрҳои ахлоқиро талқин мекарданд.

Падари ман мусулмони ҳақиқӣ мебошад. Дар деҳа ба воя расида, ҳамаи маросимҳои диниро ба таври қатъӣ риоя мекард ва анъанаҳои дастгирӣ менамуд. Модарам бошад аз падарам дида камтар мухофизатор буд. Вай гоҳ-гоҳ намоз меҳонд. Ман дар хотир дорам, ки падару модарам тез-тез дар ин бора баҳс мекарданд. Падарам меҳост, ки ҳар дуи онҳо ба мо дар масъалаҳои динӣ намунаи хуб нишон диҳанд. Падарам барои намозгузори барвақт аз хоб меҳест ва ба масҷиде ки дар наздики буд, мерафт. Гоҳо ман аз овози муаззин бедор мешудам. Ман аз он ҳайрон мешудам, ки падарам бо исрои панҷ вақт намозро риоя мекард ва барои намозхонӣ ба масҷид мерафт. Дар ин кор ба

вай чизе халал дода наметавонист — на хунукии зимистон, на гармии тобистон ва ҳатто на беморӣ.

Ман боре аз вай пурсидам: „Барои чӣ ту дар рӯзҳои хунук дар хона намоз намехонӣ?“ Вай ҷавоб дод, ки ҳар қадаре бештар дар рӯзҳои бад ба масҷид равад, Худо ҳамон қадар бештар ба вай мукофот медиҳад. Падари ман, мухофизакор, дар ҳақиқат ба ислом содиқ буд ва ҳоло ҳам содиқ аст.

Вақте ки ҳафтсола будам, падарам маро ба он ҳавасманд гардонд, ки як моҳи пурраи рамазон рӯза гирам. Ва баъд ба ман суҳанонро аз анъанаҳои пайғамбар гуфт: „Онҳоро то ҳафтсолагӣ таълим диҳед ва то даҳсолагӣ бизанед“.

Ман дар рӯзҳои дарози рӯзадорӣ гурусна мемондам, махсусан дар ҳамон синну сол, вале ман содиқона ва пуртоқатона рӯзаро риоя мекардам. Ман тавонистам як моҳи пурра рӯза гирам. Падарам хеле хушбахт буд ва инро ба ҳамаи аъзоёни оиламон гуфт. Ў аз ин фахр мекард.

Ман хеле хушбахт будам, ки Худо аз рӯи ваъдааш ба ман мукофот медиҳад ва аз он хурсандӣ мекардам, ки ман ин корро қарда тавонистам. То дувоздаҳсолагӣ ман номурақтаб намоз меҳондам ва падар ҳамеша ба мо исбот мекард, ки моро лозим аст намоз хонем. Тамоми он муддате ки мо дар хона зиндагӣ мекардем, моро барои он сарзаниш мекарданд, ки на ҳамеша тартиботро риоя менамоем — чӣ дар таҳсил, чӣ дар намозгузорӣ.

Падарам одате дошт моро бо он ҷазо диҳад, ки агар бесабаб намозгузорӣ накунем, ҷуноне ки пайғамбар мефармояд, бо мо дар сари як дастурхон наменишаст, ва ин ба ман маъқул набуд. Ман фикр мекардам, ки чӣ тавр пайғамбар метавонад шартҳои таълим диҳад, ки боиси низоъҳо дар оила мегарданд. Падар бо ин ҷазодиҳиҳои ҷиро ба даст овардан мехост?

Моро таълим медоданд, ки масеҳиён беимон, бисёрхудо ҳастанд ва сазовори дӯстии мо ё муоширати дӯстона нестанд. Ин қоида як истисно дошт. Як дӯсти падари ман, ки Фавзӣ ном дошт, масеҳӣ буд. Падар вайро аз хурдӣ медонист ва дӯстии онҳо саҳт буд. Вақте ки ӯ бо завҷа ва писараш дар рӯзҳои ид ба хонаи мо ба меҳмонӣ меомаданд, маро он ба ҳайрат меовард, ки баъди рафтани онҳо падарам мегуфт: “Оҳ Фавзӣ, ҳайф, ки ту масеҳӣ ҳастӣ. Чӣ хел ман мехостам, ки ту мусулмон бошӣ!”

Вақте ки ман сенздаҳсола будам, ба мактаби тайёри рафтам. Дар рӯзи якуми саршавии дарсҳо шогирдон одатан ба сӯи синфхона

медавиданд ва кӯшиш мекарданд, ки ҷойҳои беҳтарро ишғол намоянд. Дар паҳлӯи ман духтарчае менишаст, ки ман вайро намедонистам. Номии вай Марсела буд. Ин барои ман саргузашти нав буд. Маро лозим меомад бо масеҳидухтари беимон, ки дар як парта бо ман тамоми сол менишинад, сару кор гирам. Ба зудӣ ман вайро беҳтар дониста гирифтам ва ба вай мафтун гаштам. Ман то ба ҳол соддагиро, ки дар рӯи вай барқ мезад, дар хотир дорам. Ҳатто ҳоло ҳам меҳрубониҳои ӯро дар хотир дорам, гӯё дирузакак буд, на якчанд сол пеш.

Боре вай аз ман пурсид, ки барои хӯроки нисфирӯзӣ ман чӣ хел бутерброд овардам. Ман гуфтам, ки бутерброди панирдор. Вай гуфт, ки вай бутерброди ветчина дорад ва хоҳиш кард, ки бутербродҳоямонро иваз кунем. Ман аз хоҳиши вай дар ғазаб шудам ва фаҳмондам: „Мусулмонон гӯшти ҳук намехӯранд, ислом инро манъ мекунад“. Вай аз ман пурсид, ки барои чӣ. Ман ба вай гуфтам, ки Худо Моро аз ин гӯшт муҳофизат менамояд, чунки хӯрдани гӯшти ҳук барои саломатӣ зарар дорад. Вай ба ман нигоҳ кард, баъд чашмонашро гурезонд ва хомӯш монд. Ман фикр кардам, ки оё ҷавоби ман мантиқан дуруст аст, барои чӣ масеҳиён солҳои сол гӯшти ҳук меҳӯранд ва ин ба саломатии онҳо ягон таъсири баде намерасонад? Ба ин савол ман ҷавоб надоштам ва кӯшиш накардам, ки ба он ҷавоб ёбам ва ба зудӣ дар ин бора фаромӯш кардам.

Соли якуми мактаб гузашт ва дӯстии хоксоронаи мо мустаҳкам гардид. Соли оянда, дар хотир дорам, ки Марсела дар ҷузвдони худ чизеро мекофт ва ҳамаи китобхояшро баровард. Ман Библия — Китоби Муқаддаси вайро ба даст гирифтам. Ба ман мароқовар буд. Кунҷқобии ман рӯз аз рӯз бештар мешуд. Ман аз вай пурсидам, ки оё метавонам Китоби Муқаддаси вайро тамошо кунам. Вақте ки ман варақ мезадам, чунин суҳанонро дидам: “Исои Носирӣ мерафт ва неки мекард”. Ман аз вай пурсидам, ки Исо кист? Ӯ одам аст? Он вақт ман бори нахуст номи Ӯро шунида будам.

Марсела ҷавоб дод, ки Ӯ Масеҳ аст. Ман китобро пӯшондам ва ба вай додам. Ин ибора дар майнаам ҷо гирифт ва бисёр меҳостам онро фаҳмам. Одам “меравад ва неки мекунад” — чӣ хел одами хуб, Ӯ худро ба он баҳшидааст, ки неки кунад! Ман бо хоҳиши саҳти он ба хона рафтам, ки Библия дошта бошам ва дар бораи ин одам бештар фаҳмам. Ман аз падарам хоҳиш кардам, ки ба ман Библия харад ва ба ӯ нақл кардам, ки барои чӣ ман инро меҳохам. Шумо ба худ тасаввур карда наметавонед, ки чӣ шуд! Падарам ба андозае дар ғазаб

шуд, ки маро то сиёҳу кабуд шуданам зад ва мудом ду ибораро такрор мекард: „Масеҳиён беимонанд...Библия нодуруст аст“. Ман аз кори кардаам пушаймон шуда, мегиристам ва тавба кардам. Бо вучуди ин, ба зудӣ ин хоҳиш боз пайдо шуд. Ман аз Марсела хоҳиш кардам, ки ба ман дар бораи Исо нақл кунад. Вай ба ман нақл кард, ки Ё хамаро дӯст медошт ва барои ба одамон ёрӣ додан мӯъҷизаҳо нишон медод.

Боре, ман дар дарси динӣ, дар дарси ислом иштирок доштам. Муаллим марди ҷавоне буд, ки аз симояш ибодаткориаш маълум буд. Ман хостам саволеро ки дар бораи он кайҳо боз фикр мекардам, пурсам. Ман дудила шуда будам — пурсам ё напурсам — чунки ман медонистам, ки пурсидани чунин саволҳо номумкин буд, вале ман худдорӣ карда натавонистам. Ниҳоят ман ҷасорат пайдо карда, гуфтам: „Муаллим, мумкин аст саволе диҳам? Вале мехостам фаҳмам... Худо маро мебахшида бошад?“ Ва дар он вақт забонам кушода шуд ва ман пурсидам: “Магар ақлона намебуд, ки пайғамбар Муҳаммад бо занон хонадор нашуда ба онҳо дар шароитҳои вазнин ёрӣ мерасонд? Магар ақлона намебуд, ки ба онҳо шарти ба ӯ ба шавҳар баромаданро нагузошта, ба онҳо ёрӣ медод? Шояд хуб мебуд, ки ӯ зани бисёр намегирифт?”

Ҷавоб ба ин як торсаки ва калимаи “беимон” буд. Бори аввал маро дар мактаб заданд. Ман худро таҳқиршуда ҳисобидам. Ман назди директор рафта шикоят кардам ва ҳар чизеро, ки шуда буд, нақл кардам. Ман ба вай гуфтам, ки ман ҳуқуқи пурраи пурсиданро дорам. Ин саволи ақлона буд. Ҳамчун муаллими дин вай вазифадор аст ба ман ҷавоб диҳад. Аҷоиб, барои чӣ вай маро беимон гуфта таҳқир кард? Директор зани мутаассиб буд. Вай ҳамеша моро таъна мезад, ки барои чӣ фаранҷи намепошем. Вале вай зани хеле оқила буд. Вай ба ман гуфт, ки агар пайғамбар бо онҳо танҳо барои ёрӣ расондан муносибат мекард, ба онҳо нохушиҳои зиёд оварда, боиси он мегардид, ки дар ҳаққи онҳо шубҳаву ғайбатҳо пайдо мешуданд. Ман сарамро ҷунбондам, вале дар асл ин маро мӯътақид гардонда натавонист. Ҷавоби вай таҳқири маро аз дилам бароварда натавонист. Ин бефоида буд, аз ин ру ман боз пушаймон шуда қарор додам, ки дигар дар ин бора фикр накунам.

Падарам маро маҷбур мекард, ки ҳамеша намоз хонам ва ман қарор додам, ки худро ба намозхонӣ бахшам. Ман фаҳмидам, ки мувоҳишаҳо ва андешарониҳо бефоидаанд ва қарор додам панҷ вақт намозро ҳамчун вазифаи худ риоя намоям, то ки падарам ҷанг

накунад. Ман ҳис мекардам, ки ин корро маҷбурӣ мекунам. Вақте ки ман бори нахуст зону задам, аз Худо хоҳиш намудам, то ба ман ёрӣ диҳад, ки намозро ба охир расонам. Ман дар бораи Худо фикр намекардам ва намозгузори ман хислати маро тағйир надод. Муносибати ман нисбати масеҳиён ханӯз душманона буд, зеро моро чунин тарбия дода буданд. Марсела ягона масеҳие буд, ки ман мешинохтам. Ман ҳатто кӯшиш мекардам, ки аз назди калисои назди хонамон нагузарам.

Дар хона боз ду соли дигар ҳама чиз мисли пештара монд. Баҳсҳо ва ҷанҷолҳо байни падару модарам пурзӯртар мегардиданд, то даме онҳо ба қароре омаданд, ки ҳаёти онҳоро тағйир дод. Ин он чизе буд, ки ҷӣ тавре онҳо гуфтанд, аз ҳама камтар ба таври қонунӣ тавсия дода мешуд — онҳо қарор доданд ҷудо шаванд.

Ман нақши нави дар оила ба зиммаи худ гирифтам. Вақте ки ман ба ҷои падарам сарвари оила шудам ва дар бораи хоҳарони худ ғамхорӣ менамудам, шонздаҳсола будам. Маро лозим буд, ки ана ба ҷӣ нигаронида шавам: дар мактаб хуб таҳсил кунам, ба хоҳаронам модари хуб бошам ва ба дӯши худ вазифаи падарамро гирам.

Ман ба худ имкон наметодам, ки дар бораи чизи дигаре фикр кунам, мактаби тайёриро бо баҳои аъло хатм намудам. Орзуи деринаи ман он буд, ки донишгоҳро хатм намоям, вале аз сабаби норасоии молиявӣ падарам ба ман рухсат надод, ки ба мактаби миёна равам, лозим буд, ки дар бораи оила ғамхорӣ намоем. Ман ҳис кардам, ки ҳама чиз ба муқобили ман аст. Ин ҳисси эътироз буд. Вале илочи баромадан аз ин вазъияти бад набуд. Ҳар сол ғаму андӯхҳои бисёртар меовард. Илоҷе набуд!

Ин маротиба ман тасаллоро дар Худо ёфтам. Ман ғайр аз ба Худо рӯ овардан илочи дигаре надоштам. Ман хеле заиф будам ва ба ин эҳтиёҷ доштам. Ман намоз меҳондам, рӯза мегирифтам ва ҳамаи қоидаҳои Ёро ба ҷо меовардам. Ман фаранҷӣ пӯшиданро сар кардам. Баъди ҳар намоз ман ба Худо рӯ меовардам ва бо Ё бисёр сӯҳбат мекардам, вале ҳис мекардам, ки дуоҳо ва хоҳишҳои ман ба шифт бархӯрда бечавоб, бе мадад ва ноумед ба ман бармегаштанд. Ман ҳамеша ҳис мекардам, ки Худо аз ман дур аст, „чунон дур аст, ки ба монанди шарқ аз ғарб“.

Вақте ки ман хонданро тамома кардам, зиёда аз ду сол дар хона нишастам. Чунин тарзи ҳаёт маро мурданिवор дилгир кард ва ман ба ҷустани қор сар кардам. Ман фаҳмидам, ки дар идораи ҳуқуқшиносӣ ҷои котиба ҳолӣ аст.

Сохиби ин идора ҳуқуқшиноси масеҳӣ буд. Ман боварӣ доштам, ки ин ба падарам маъқул намешавад, вале ман бояд инро ба вай мегуфтам. Вай қатъиян манъ намуд, ки ман дар он ҷо кор кунам, вале ман исрор кардам ва ниҳоят падарам розӣ шуд. Мароки ман ба дини масеҳӣ пурзӯр мегардид, охир ман дар идорае кор мекардам, ки соҳибаш масеҳӣ буд.

Ман аз он сар кардам, ки аз хӯчаини худ дар бораи тасвири Модари Худованд, ки дар девори қафои ҷои нишастӣ вай овезон буд, пурсидам. Онҳо онро аз кучо гирифтаанд? Барои чӣ онҳо меғӯянд, ки Исо Худо аст, агар Ё аз зани муқаррарӣ таваллуд шудааст, ҳарчанд таваллудшавии Ё мӯъҷизанок ҳам бошад? Ҳамин, ки ман саволи худро тамом кардам, вай оташ гирифта ба ман ба таври қатъӣ гуфт: „Дар ин ҷо мо дар бораи дин гап намезанем. Он чи дар мамлакат шуда мегузарад, кофист”. Вай ҳучумҳои даҳшатовари террористонро, ки соли 1991 шуда гузашта буд, дар назар дошт.

Тарс ва ҷоҳилии ин ҳуқуқшинос нисбати дини худ ба вай имкон надоданд, ки масъалаҳои диниро муҳокима намояд. Ҷоҳилию тарс аз ҳад зиёд кофист, то чизӣ аз ҳама зеборо пинҳон дорем. Ва ман қарор додам, ки дар бораи масеҳият ҳарчи бештар фаҳмида гирам, вале ин маротиба аз китобҳои масеҳии китобхонаи офис. Ман дар бораи маслубкунӣ, Ваҳдати Сегона, писари Худо ва муҳаббати Ё нисбати одамон хонданро сар кардам. Маро қиссаи муҳаббати бузурге ки дар рӯи салиб баҳри наҷот зоҳир карда шуда буд, асир гардонд. Ман фаҳмидам, ки он ба ақл дастрасу баҳри ҷон манфиатбахш мебошад. Ман аз он тарс доштам, ки ба ҷунин китобҳо дода мешавам, ва хонданро бас кардам. Ман мехостам аз фақеҳони исломӣ хоҳиш намоям, ки ба ҳамаи саволҳои ман ҷавоб диҳанд ва ба ман ёрӣ расонанд, то ҷидду ҷаҳди худро ба Масеҳ пешгирӣ намоям.

Ман назди шайхӣ масҷиде ки дар пеши хонаамон буд, рафта ба вай дар бораи тарсҳои бузурги худ нақл кардам. Вай ҳамон замон қарор дод, ки чӣ хел маро аз бемории ҷустани донишҳо раҳой диҳад ва ба ман дастуруламале дод, ки аз се қисм иборат буд ва ман мебоист онро ба таври қатъӣ риоя менамудам.

1. Дар бораи ин дин хонданро бас кунам ва аз кор равам.
2. Тавба карда, намоз хонам ва се рӯз рӯза гирам.
3. Ҳар рӯз хондани Қуръонро давом диҳам.

Ман ҳамаи фармудаҳои шайхро ба ҷо овардам ба ғайр аз як чиз — аз қор баромадан. Ман метарсидам, ки падарам дигар маро иҷозат намедихад қор кунам. Ман дар худ он чизро кушодам, ки шубҳа ва безобитагҳои маро боз ҳам бештар месохт. Вақте ки ман мунтазам хондани Қуръонро сар кардам, он маро аз ин бемориам шифо дода натавонист. Аз рӯи Қуръон ба занон нуқтасанчию эътиқоди динӣ намерасад, аз ин рӯ мерос ба мард нисбат ба занон ду маротиба бештар аст!

Дар муруфиаҳои судӣ шаҳодати ду зан ба шаҳодати як мард баробар аст (чунки занон қамақлтар ҳастанд.). Аз ин рӯ мо — занон наметавонем духтур, олим, довар файласуф ё ҳатто одами хирадманд бошем!

Бештари одамони ба оташи дӯзах маҳкумшуда занон хоҳанд буд! Зиёда аз ин, бисёрии онҳо ҳамчун сӯзмшвори дӯзах хоҳанд буд. Ба худ тасаввур кунед — мо занон танҳо барои ҳаловати мардон офарида шудаем ва дар ниҳояти қор сӯзишвори дӯзах ё занҳои зебо барои ҳаловати мардон дар бихишт хоҳем буд.

Зани мусулмон набояд аз хонаи худ барояд, магар ин ки бо яке аз ин сабабҳо: то ки ба хонаи шавҳар биравад, ба ҳаҷ (зиёрати ҳарсола ба Макка) ё ба қабристон. Ҳамаи он сураҳои Қуръон оиди мубориза дар ислом ва дарёҳои хун, ки ҳанӯз ҳам барои дини ислом рехта мешаванд, ба дилам заданд. Кӯшиш кунед ба худ тасаввур намоед, ки дар давоми бисту як сол ба он чизе бовар мекардед, ки дурӯғ будааст. Ин барои ман айёми аз ҳама душвор буд. Чӣ тавр одаме ки дар Худо тасалло меёфт, метавонад яку яқбора бе тасалло ва бе Худо зиндагӣ кунад?

Баъди як моҳи беҳобиҳо ва гиря қарданҳо дар интизории он, ки Худои ҳақиқӣ ба замин мефарояду ба ман ҷавоб медиҳад, ман монда шудам. Ман аз сари нав ба хондани Қуръон сар кардам, ки он маро бештар ба парешонӣ овард. Ва аз ин рӯ ман қарор додам, ки Китоби Муқаддасро (Библия) меҳонам, то ки ҳақиқатро ёбам.

Вале одамон мегуфтанд, ки акнун нусхаи аввалии Китоби Муқаддас вучуд надорад. Ман чӣ қор кунам? Ҷуз хондани ривоятҳои ислоҳкардаю вайронкардашудаи Китоби Муқаддас интиҳоби дигаре намонда буд, то ки аз онҳо ҳақиқатро ёбам. Ман ба хондани Китоби Муқаддас сар кардам ва барои худ номи Исоро кушодам, номеро, ки кайҳо шунида будам, номеро, ки маро ба худ ҷалб мекард. Ман дидам, ки чӣ хел ӯ беморонро шифо медод, бандиёро озод менамуд, занҳои гунаҳкорро мебахшид ва душманони Худо дӯст медошт ва баракат медод. Бори

нахуст дар ҳаёти худ ман он чизеро ҳис кардам, ки ҳеҷ гоҳ онро эҳсос накарда будам — дили падарона ва ғамхории модаронаро — чунки падару модари ман кайхо чудо шуда буданд ва ман духтари калониашон будам.

Холо бошад ман ҳис мекунам, ки Исо ҳам падар ва ҳам модари ман мебошад. Ман ҳис мекунам, ки чӣ тавр Ё маро ба оғӯш мегирад ва чун кӯдак ба рӯи дастони Худо мебардорад. Ё аз ман бори вазнинеро бардошт, ки ман онро бар дӯши худ доштам. Бори нахуст дар ҳаётам ман ҳис мекунам, ки дар ҳақиқат зан ҳастам — зани ҳақиқие ки вайро дӯст медоранд, на он чизе ки ба мардон мақбул бошам, балки зане ки ба шабоҳати Худо офарида шудаам. Ман чун одаме ки аз марг ё аз дӯзах халос шуда бошад, гиря кардам. Дар ҳамон рӯз ман ба Исо гуфтам: “Исо, Ту Худо ва Начоткори ман ҳастӣ, Ту падар ва модари ман ҳастӣ. Ту дар ҳаёти ман ҳама чиз ҳастӣ ”.

Аз ҳамон вақт инчониб ман саҳифаи ҳаёти нави худро сар кардам, ки он пур аз ҳодисаҳо, мӯъҷизаҳо ва таъкиботҳо мебошад, вале мо дар ин бора дертар сӯҳбат хоҳем кард.

Айша Ширин

Ба ҷуғро аз ватани Масех, менависаи

Ман дар ватани Масех, дар Фаластини маҳбуб таваллуд шудаам. Мо — чӣ хеле ки мегӯянд, — „арабҳои соҳили ғарбӣ“ мебошем. Ман дар охири соли 50-ум зери сояи торики “истило” таваллуд шудаам. Ман дар мамлакате зиндагӣ мекардам, ки ватанам набуд, вале кадоме аз мо метавонад вақти таваллуд ё марги худро интиҳоб намояд?

Дар оилаи мо чор духтар ва ҳафт писар буд. Вақте ки ман ҳаштсола будам, падарам мурд. Дилам пурдард буд: дар ватани худ таваллуд нашудаам ва боз дар кӯдакӣ аз падар ҷетим мондам. Ба ман ҷунин менамуд, ки афлок ба муқобили ман аст. Ман фикр мекунам, ки кӯдакӣ айёмест, ки симон Худоро дар ҳар кадоми мо ташаккул медиҳад. Шумо эҳтимол дар ин ҳолат Худои маро ба худ тасаввур карда метавонед.

Деҳаи ман дар назди Уршалим ҷойгир шудааст — Уршалиме ки пайғамбаронро қушта сангсор карда буд, Уршалиме ки Масехро маслӯб карда буд.

Агар ту дар Уршалим таваллуд шуда бошӣ, сарбозе мегардӣ, ки туро дастомӯз кардаанд ва аз он кӯдаконе ки ба душманони замини онҳоро истилокарда санг меандозанд, фарқ хоҳӣ кард. Вале кӣ метавонад рӯҳу ҷонро ҳабс кунад? Инро на истило ва на ҳабсхонаҳо карда наметавонанд.

Аз ин рӯ, дар ман рӯҳ, ҷон ва инқилоби “Фарзандони санг” зиндагӣ мекунад, ҳарчанд ман ягон намоиш ва ҳеҷ гуна шӯришхоро дар деҳаи худ надидаам.

Вале ман дар хотир дорам, ки вақте хурд будам, орзу дошtam, ки Фаластинро озод мекунам. Ин орзуҳо дар бораи озодкунӣ ҳамеша бо он меанҷомид, ки ман риёзаткаш мешудам.

Ман дар ҳақиқат бо вучуди ҳама кӯшишҳои “истило”, ки ҷавонони арабро аз ҷиҳати идеологӣ коркард менамояд, то онҳо решаи худ, ватани худ ва ҳатто гирияҳои модарони худро фаромӯш кунанд, ба маънои пурраи ин калима бачаи фаластинӣ будам.

Ғаму андӯх забоне гардид, ки мо онро аз овони кӯдакӣ аз худ кардем. Мо бечора ва дар ҳама ҷо дар дом будем: дар мактаб, дар кӯча, дар ҷидду ҷаҳди ёфтани кути лоямӯт ва дар ёфтани ягон сарпаноҳ. Мо аз кӯдакони яҳудиён фарқ мекардем. Поймолкунии ҳуқуқ дар ҳама ҷо дида мешуд. Агар ҷанговарони “истилогар” яҳудиёнро ба яҳудиёни шарқиро ғарбӣ ҷудо намоянд, ҷӣ тавр онҳо сиёсати поймолкунии ҳуқуқро ба муқобили мо истифода набурда метавонистанд?

Ҳамаи ин маро ва имони маро ба Худо ташаккул меод. Худо ягона ва охири паноҳгоҳи ман буд. Ман то 15-солагӣ намоз меҳондам ва рӯза медоштам, вале натиҷааш ҷӣ гуна буд? Ҷӣ ба амал омад?

Мӯъҷизае ба вуқӯъ омад, токи моро раҳой диҳад?

Оё ба мо ватанамонро баргардонданд?

Оё Худо риёзаткашони моро аз қабр бархезонд?

Оё Худо хушбахтии аз даст додаи моро баргардонд ва ба хунрезӣ хотима гузошт?

Оё Худо бадарғашудагонро ба ватан баргардонд?

Ман ба худ миллионҳо саволҳо дода, ба муқобили тақдире ки Худо барои мо муайян намуда буд, эътироз баён мекардам. Барои ҷӣ марг, геносид, бадарға ва ҳабскуниҳо насиби мо шудааст. Ин ҷӣ, магар хости Худо аст? Ва дар қалбам ман ҷавоби мусбатро шунидам.

Аз ин рӯ ман аз ин тақдир, аз ин сарнавишт ва аз ин Худо рӯ гардондам. Ҷор сол ман ба ягон Худо бовар накарда зиндагӣ кардам. Дар қалби ман атеизми ғӯшношунид зиндагӣ мекард, ки дар суҳанон ва рафторҳои ман зоҳир мегашт. Ҳаёти ман бошад маънои худро гум кард, ҳама гуна ахлоқ ва принсипҳо хушк шуданд. Ман гуноҳ ва ҳар гуна рафторҳои бад мекардам.

Вале баъд ҷизе рӯй дод! Ин ибтидои тағйиротҳо дар ҳаёти ман буд. Ман бо духтари ҷавоне аз Аврупо шинос шудам, ки номи вай Тина буд. Вай аллакай як сол боз дар Уршалим зиндагӣ мекард. Мо шинос шудем ва дӯстони хуб гаштем. Вай духтараки оддӣ набуд, ки ҳар рӯз вохӯрда тавонӣ. Вай одами махсус буд — агар ҷунин одамонро вохӯред, ҳеҷ гоҳ фаромӯш карда наметавонед. Вай ба маънои пуррааш инсон буд, дар вай хурсандии ҳаёт ва муносибати махсус нисбати ту эҳсос карда мешавад, ки он ба ту мефаҳмонад, ки ту одами мутамаддин

хастӣ ва вақт ғанимат аст. Бале, вай зани ҳақиқӣ аст, бо вай ту ҳис мекуни, ки ҳама чиз моҳият ва қимати худро дорад.

Тина озодона бо чор забон ҳарф мезад. Вай ҳамеша мегуфт, ки баҳору тобистони Аврупоро бо баҳору тобистони Урушалим бо гулгаштҳо ва саҳроҳои гулпӯши он муқоиса кардан мумкин нест. Тина аз он безобита шудан гирифт, ки дилаш ба марди мусулмон майл карда истодааст. Вай медонист, ки оилаи бениҳоят муҳофизакори масеҳии онҳо ҳеҷ гоҳ ин муносибатҳоро қабул намекунад.

Тина барои ба хонашон баргаштан тайёр шудан гирифт. Вай аллакай як солро дар Урушалим гузаронд — як сола ки чун як рӯз гузашт! Ман ҳам нақша мекашидам, ки ба Аврупо равам. Тина хеле хурсанд шуд. Моҳи июни соли 1979 ман ба Аврупо рафтам ва вайро хабар гирифтам. Вай роҳбалади ман буд. Ман дар оилаи онҳо меҳмон шудам, онҳо маро гарму ҷӯшон пешвоз гирифтанд.

Боре мо дар бораи ҳӯрдани ғӯшти ҳук, ки одати аврупоӣ аст, сӯхбат кардем. Тина чизе гуфт, ки маро ҳайрон сохт. Вай ба ман гуфт, ки Худованд Исои Масеҳ гуфта буд, ки одамро на чизи меҳӯрдааш, балки он чи аз дилаш мебарояд ва мақсадҳояш палид мегардонад.

Ин сафари ман ба ҳама корҳо ва муносибатҳои мо нуқта гузошт. Мо фаҳмидем, ки мо на танҳо дӯст, балки ошиқони романтикӣ мебошем. Ва мо қарор додем, ки оиладор шавем. Ба ман қабул кардани чунин қарор осон набуд, вале ин дар роҳи дарози умр аввалин марҳалае буд, ки бисёр чизҳоро ҳал кардан даркор буд.

Вақте ки ман ба Ерусалим баргаштам, то ки ба тӯй тайёри бинам, модарам маро бо беқарорӣ интизор буд. Модари ман — мусулмонзани муҳофизакор ва шахсияти пурзӯр аст. Вай гуфт, ки ба Аврупо барои оиладор шудан рафатни маро наменвисандад, ва Тина бояд ба Урушалим биёяд ва тӯй бояд мувофиқи расми ислом ва шарияти Худо ва пайғамбари Ӯ барпо шавад. Дар Фаластин қабул шуда буд, ки агар зани ғарбӣ ба мусулмон ба шавҳар барояд, ба таври автоматӣ мусулмон мешавад, фаранҷӣ мепӯшад, забони арабӣ ва Қуръонро аз худ мекунад.

Дар ҳуди ҳамон вақт Тина тавба карда, муносибатҳои худро бо Худо ва Начотқори худ Исои Масеҳ барқарор намуда буд. Вай ба маънои пурраи ин калима масеҳӣ шуда, ба таври ҳақиқӣ имон оварда буд. Баъди он ки ман ҳама чизро тайёр кардам, ба Аврупо рафтам ва мо хонадор шудем. Никоҳи мо қарори аз ҳама муҳим ва мӯъҷизаоваре буд, ки ман дар ҳаёти худ боре қабул карда бошам.

Тина на аз чумлаи он занони масеҳие буд, ки ба мардони беимон ба шавҳар мебароянд, яъне вай шабу рӯз ба ман дини худро мавъиза намекард ва маро барои рафторҳои бадам (аз нуқтаи назари вай) таъна намекард. Вай ҳатто намегузошт ҳис кунам, ки ман аз ягон ҷиҳат аз вай пасттар ҳастам. Вай зани худотарс буд ва маро дар кӯшишҳои тағйирёбӣ ва инъикос кардани Худо дастгирӣ менамуд.

Вай ба ман итоаткор буд ва тарзи рафторро бо марди шарқӣ, ки пурғурур, химоякунандаи нуқтаи назари худ, ҳиссиётҳои худ, кадрӣ манзаланг ва мардонагии худ аст, медонист. Ҳамаи некӯкориҳои вай ба пуррагӣ ба ман таъсир мерасонданд. Ман ҳанӯз ҳам ҳаёти пурғуноҳ доштам. Ман майнӯшӣ мекардам ва шабхоро дар барҳои гузаронида, ба хона бо қавоқи овезон меомадам.

Сано бар Тина, ки бо ман тоқат мекард! Ба ин касе тоқат карда наметавонист, вале вай дар ҳақиқат чун Исо буд. Кош ман фақат менӯшидам, ман боз ба маводи муҳаддир низ майл доштам, умри ман дар хизмати иблис мегузашт, вале дар байни ин хорҳо гули бақуввати муҳаббати абадӣ завҷаи ман Тина буд. Ман аз имони вай ва хусусиятҳои ахлоқиаш фахр мекардам. Ҳамин хел панҷ сол гузашт, ман гӯё маргро интизор будам, гӯё охиста-охиста мемурдам. Тина барои ман дуо мекард. Вай аз Худо хоҳиш мекард, ки маро наҷот диҳад.

Вай хомӯш буда наметавонист ва наметавонист ба Худо имкон диҳад, ки хомӯш бошад. Рӯзи охири соли 1984 Худо ба дуоҳои вай ҷавоб дод. Ман баъди нушонӯшиҳои шабона дар кӯча калавида-калавида мерафтам ва бо як мард вохӯрдм ва ин шахс маро ба хонааш барои як пиёла чой даъват намуд. Ман маст будам, вале розӣ шудам, ки бо вай равам.

Мо аз ду соат зиёдтар сӯҳбат кардем. Пагоҳӣ ман фақат қисми ками ин сӯҳбатро дар хотир доштам. Ман дар хотир дорам, ки вай аз ман пурсид, ки ман ба Худо бовар дорам ё не. Ман ҷавоб додам, ки „Ҳа, ман ба Худо ва пайғамбарони Ӯ Мусо, Исо ва Муҳаммад боварӣ дорам”.

Вай гуфт: „Ман танҳо як роҳро ба бихишт медонам. Ин Худо ва Начоткори мо Исои Масеҳ мебошад, ки Худоро бо одамон оштии додааст. Новобаста ба он ки ту то чӣ андоза хуб мебоши ва то чӣ андоза зиёдтар хайр мекунӣ, бе Исои Масеҳ ба бихишт рафтан имконнопазир аст”. Баъд вай аз ман хоҳиш кард, ки Инҷили Юҳанноро хонам. Ман инчунин дар хотир дорам, ки вақте аз назди вай мебаромадам, ба вай ғазаб гирифта будам, вале ба ман часорат ва поквичдонияш хуш омад. Ман

вайро ба хонаамон даъват карда, суроғаи худро додам. Мо маслиҳат кардем, ки рӯзи чумъаи оянда вохӯрем.

Ман Китоби Муқаддаси завчаамро ёфта, ба хондани Инчили Юҳанно сар кардам. Ман онро якчанд маротиба хондам. Ман кӯшиш кардам ба сӯхбатамон, ки рӯзи чумъа баргузор мегардад, хуб тайёр шавам. Рӯзи чумъаи оянда ман қарор додам, ки нанӯшам, то ки хангоми сӯхбат хушёр бошам.

Ин мард бо шахси дигаре омад, ки Нелс ном дошт. Онҳо бо ман дар бораи он сӯхбат карданд, ки Худо чӣ хел маро ва ҳамаи одамонро дӯст медорад, чӣ хел Худо дар бораи ҳар кадоми мо ғамхорӣ менамояд ва чӣ хел худпарастӣ ва нуқсонҳои одамон ба ҳамаи одамони рӯи замин ба ин ҷаҳони гунаҳкор ранҷу азобхоро овард.

Худо аз фиску фучури одамон ва оқибатҳои он норозӣ аст. Худо намехоҳад, ки мо ранҷу азобҳо бикашем, ки онҳоро худамон ба сари худамон меорем. Одам ҳар чизеро қорад, ҳамонро медаравад. Худо муҳаббати ҳақиқӣ аст — ба ҳеч гуна бадӣ васваса намекунад. Худо сарчашмаи ҳама гуна некӣ, муқаддасӣ ва покӣ мебошад. Ман бо диққат гӯш мекардам ва ҷони ман хоҳони он гашт.

Ману завчаам бо ин ду мард тез-тез вомахӯрдагӣ шудем ва дин баъд аз якчанд солҳои аздастрафта тамоми диққати маро ба худ кашид.

Тина меҳост, ки ман Масеҳ — Мессияи Аҳди Қадимро (Таврот) дарк кунам. Вай меҳост ба ман исбот намояд, ки Масеҳ — маркази Аҳди Қадим ва Аҳди Ҷадид маркази илҳомӣ илоҳӣ мебошад. Тина медонист, ки ман бо забони ибрӣ, бо забони Аҳди Қадим озодона гап мезанам. Вай аз пешгӯӣҳое ки дар бораи Масеҳ мегӯянд, иқтибосҳо овардан гирифт. Қариб сесад пешгӯӣҳо дар бораи Масеҳ, дар бораи таваллудшавии мӯъҷизаноки Ӯ, ҳаёти Ӯ, азобҳои Ӯ, маслубшавии Ӯ, марги Ӯ ва эҳёшавии мӯъҷизаноки Ӯ мегуфтанд. Ман ба худ ошкор намудам, ки ҳамаи ин садҳо ва ҳазорҳо сол пеш аз Масеҳ вучуд дошт.

Ин кашфиёт маро ба ҳайрат гузошт. Ман аз он дар ҳайрат будам, ки яҳудиён ба Масеҳ (Мессия) бовар намекунанд, ҳарчанд ҳар рӯз Аҳди Қадимро меҳонанд. Вале амалан на хонишҳои бефикрона, балки Худо моро роҳнамой менамояд.

Ман ба дарк кардани он сар кардам, ки Масеҳ одами ғайриоддӣ буд. Ӯ моҳияти Аҳди Қадим мебошад, вале яҳудиён ханӯз ҳам Ӯро интизор ҳастанд. Мо мусулмонон низ Масеҳ — ҳокими одилро, ки ҳамаи халқҳоро доварӣ менамояд, интизорем. Масеҳиён албатта,

интизоранд, ки Масеҳ баргардад, то тамоми халқхоро доварӣ намуда, ҳамчун Шоҳи Шоҳон ҳукмронӣ намояд. Ин одам кист, ки тамоми халқҳо — яҳудиён, масеҳиён ва мусулмонон интизорааш ҳастанд?

Агар Исо одами муқаррарӣ мебуд, вай аз он чи сазовор аст, дар муқоиса бо дигар динҳое, ки чунин пайғамбаронро ба монанди Мусо дар Аҳди Қадим ва Муҳаммад дар ислом ҳастанд, бештар мегирифт. Бештар мувофиқ мебуд, ки яҳудиён Мусоро ва мусулмонон Муҳаммадро интизор мешуданд, вале ханӯз ҳам Исои Масеҳро интизор ҳастанд.

Ҳатто мӯъҷизаҳои нишондодаи Исо аз он мӯъҷизаҳое ки дигар пайғамбарон нишон медоданд, фарқ мекард. Тафовут дар пешгӯихои пайғамбарона нест, балки дар он аст, ки Масеҳ ягона пайғамбаре буд, ки аз рӯи аломат ва қудрати илоҳии Худо ҳамчун Худо буд. Чӣ тавр Худо метавонад ба пайғамбар, новобаста ба мақом ва вазифааш, чунин имтиёз — имтиёзи шарикӣ Худо буданро на танҳо дар аломатҳои қудрат ва муқаддасии Худо, балки инчунин дар муҳаббати Худо шарик буданро диҳад?

Ман мусулмони мутаассиб набошам ҳам, муҳорибаи ботинии ман пурзӯр гашт. Ман қисми зиёди вақт беимон будам. Дар шарқ дин чӣ хел пурзӯр аст! Он дар генҳо, ҳуҷайраҳои хун ва мағзу устухонҳоямон реша давонидааст. Ҳеҷ коре аз тағйир додани имоне ки онро аз хурдӣ ҷаббидай ва дар он тарбия ёфтаӣ, душвортар нест.

Ман фикр мекардам, ки агар рафторҳои хуб аз рафторҳои бад афзалият дошта бошанд, ба ман боз як ҳаёти дигар лозим аст, ки рафторҳои хуб ва эҳсонкорӣ кунам. Кӣ маро аз гуноҳҳо ва мағруриям начот медиҳад?

Дар он вақт ман дарк намекардам, ки дар ман муҳаббати Масеҳ инкишоф меёбад ва ниҳоят, ман дигар мубориза бурда натавонистам ва ба Худо истиғоса кардам: “Худоё, ба ман роставро бигӯй; дини ҳақиқӣ ва асосӣ кадом аст? Динҳои илоҳӣ бовар мекунам, ки Ту Ягона ҳастӣ, вале масъала ана дар ҷуст — Ту ханӯз ҳам аз мо дурӣ, дар осмони ҳафтум, ё ту ҷисм гардида, дар байни мо ҳастӣ?”

Ман инчунин ба Ӯ гуфтам: “Ох, Исои Масеҳ, агар Ту дар ҳақиқат Худо ва Начоткори ман бошӣ, ҳаёти маро тағйир деҳ ва дили сиёҳи маро сафед гардон, нафрати маро ба муҳаббат табдил деҳ. Дили нопоки маро пок ва муқаддас гардон”. Ҳаёти ман чунин тағйир ёфтан гирифт, ки ман онро орзу ҳам намекардам. Ман бе маводи муҳаддир ва машрубот хурсандиеро хис мекардам, ки дили маро пур мекард. Тамоми ҳаёти ман тағйир ёфтан гирифт.

Холо ман мақсадҳо ва принципҳои аниқ ва дар ҳаёт мақсадҳои навро дорам. Ман Худое дорам, ки баҳри он тайёам аз баҳри ҳама чиз гузарам. Ё барои ман кофист. Ниҳоят зани ман шод гардид, зеро Худо ба ашкҳо ва дуоҳои вай ҷавоб гардонд. Акнун хонаи мо калисо, арӯси Масех гардидааст. Мо ҳаёти навро сар кардем, ҳаёти хизматгузори баҳри ҷалоли Исои Масех!

Ҷаҳиш Шулто

Баргузидагони Масех

Вакте ки мо кӯдак будем, падарамон ба мо намозгузорино таълим медод. Вай ҳамеша намоз меҳонд. Падару модари ман одамони оддианд, вале самимона ба Худо ибодат менамоянд. Падари ман хизматчи буда, барои мо ҳаёти хуберо таъмин менамуд. Ман дар бораи дин медонистам, медонистам, ки намоз хондан ва фаранчи пушидан даркор аст. Ман ҳеҷ гоҳ бо масеҳиён ва масеҳият вонахӯрда будам. Ман фикр мекардам, ки дар бораи дини ғайриҳақиқӣ фикр кардан манъ аст.

Ман дар омӯзишгоҳи тиббӣ меҳондам. Баъди хатми он дар беморхонаи хусусӣ кор мекардам, ки дар ҳудуди он бо якчанд ҳамшираҳои шафқати масеҳӣ зиндагӣ мекардам. Дар ҳаёти худ бори нахуст бо одамони ин дин вохӯрда, бо онҳо моҳҳои дароз ғайр аз якчанд рӯзҳои холигӣ дар як моҳ якҷоя зиндагӣ мекардам. Онҳо бо ман дӯстона рафтор мекарданд. Ман фикр мекардам, ки онҳо ба ман муомилаи бад хоҳанд кард, зеро дар беморхона онҳо бисёр буданду му муслмонон кам.

Диққати маро ин масеҳиён ба худ ҷалб мекарданд. Ман аз як духтур дар бораи он чизе пурсидам, ки диққати маро ҷалб мекард, масалан, мусаввараи Масеҳ дар рӯи салиб. Вай ба ҳамаи саволҳои ман ҷавоб медод ва ман меҳостам бештар донам. Вай ба ман кассетаҳоро бо сабти мавъизаҳо дод, ки дар он чизҳои фаҳмонда мешуданд, ки ман мешунидаму намефаҳмидам. Ман пинҳонӣ ин сабтҳоро гуш мекардам. Бисёр чизҳо равшан мегардиданд. Ман дар Қуръон ҳамаи ёдоваршавихоро дар бораи Масеҳ хондам ва ҳамаи оятҳои, ки дар бораи Масеҳ мегуфтанд, кофта ёфтам.

Ман ин оятхоро хонда, дар бораи маънои онҳо фикр мекардам. Ман дарёфтам, ки онҳо ба Масеҳ чунин сифатхоеро мансуб медонистанд, ки ба пайгамбар мансуб дониста намешуд — инҳо сифатҳои Худо буданд. Ба ман чунин менамуд, ки ман ин оятхоро бори нахуст меҳондам. Чашмони ман кушода шуданд, ман маънои боз ҳам чуқуртар ва муҳимии ин оятхоро фаҳмидам, дар кӯдакӣ ба ман ин оятхоро рӯякӣ фаҳмонида буданд.

Ман ҳарчи бештар ба дурустии чизҳои хондаам мӯътақид мешудам ва аз духтур хоҳиш кардам, ки ба ман маънои Ваҳдати Сегона ва маслубшавиро фаҳмонад. Вай ба ҳамаи саволҳои ман ҷавоб дод. Ҳар он чи вай мегуфт, ба он ишора мекард, ки Масеҳ дар ҳақиқат Худо аст, ҳатто Куръон онро тасдиқ менамояд.

Духтур — устои ман як соли пурра дар назди ман набуд, вале ман хондану ҷустуҷӯ карданро давом медодам. Ҳар рӯз ман ҳарчи бештар ба он мӯътақид мегаштам, ки Исои Масеҳ Худо аст ва ба Исои Масеҳ дуо карданро сар кардам ва ҳатто Ӯро Худованди худ эътироф намудам! Боре шабона дар хобгоҳи ҳамшираҳо дар бистар дароз кашида, дар бораи Масеҳ ва дар бораи он фикр мекардам, ки чӣ кор кунам, то таъмид гирам ва динамро иваз намоям. Ман аз дилу ҷон меҳостам аз рӯи дини нав зиндагӣ кунам, вале метарсидам, ки агар хонагиро фаҳманд, бо ман чӣ мешуда бошад.

Ман аз фикр кардан монда шудам ва қарор додам, ки хоб кунам. Хона торик буд ва ногаҳон ман Масеҳро дидам. Ӯ дар байни марғзори васеъ истода, дастонашро сӯи ман дароз мекард, ман бошам дар баҳри чуқуре, ки атрофаш пур аз одам буд, ғарқ мешудам, вале ҳеҷ кадоми онҳо наметавонист ба ман ёрӣ расонад. Ман ин рӯёро се маротиба дидам, то он даме ки ба худ омадам. Ман ба вачд омада будам. Ман дод мезадам, ки ман Ӯро дидам, Ӯ ба ман зоҳир шуд. Вақте дӯстонам аз ман пурсиданд, ки чӣ шудааст, ман хандидаму ҷавобе надодам. Ман ҳис кардам, ки ин шаб шаби хушбахттарин дар ҳаёти ман буд. Маро хурсандию ошоштиагӣ фаро гирифт, ки пештар ман ҳеҷ гоҳ аз сар нагузаронда будам.

Ба баъд бӯҳрони ҳақиқӣ ба амал омад. Ман аз имони худ рӯ нагардондам, хонагиро ҳамон бошанд маро девона меҳисобиданд. Муқддати се сол онҳо маро ба гап даровардани мешуданд, ки ба шавҳар бароям, вале ман рад мекардам. Боре як ҷавон ба ман пешниҳод намуд, ки ба вай ба шавҳар бароям ва оилаамон низ исрор мекард, ки бо вай издивоҷ намоям. Мо дар Искандария дар истироҳатгоҳ будем, мо дар соҳил бозӣ мекардем, ногаҳон падарам ва бародарам

маро сӯи баҳр кашола карда бурданд ва хостанд маро ғарқ намоянд. Ман гирия карда дод мезадам, ки барои чӣ онҳо ин корро мекунанд. Онҳо гуфтанд: „Мо туро ғарқ намекунем, вале хостем ба ту нишон диҳем, ки агар ба худ наой ва ба ин одам ба шавҳар набарой, ин корро карда метавонем”.

Дар таҳти фишор ман розӣ шудам ва ба онҳо гуфтам, ки ба ин чавон ба шавҳар мебароям. Мо никоҳ кардем ва ман ба ҷои кори худ ба беморхона баргаштам. Ман боварӣ дорам, ки ҳама чиз тағйир меёбад. Ман бо оиламон муошират карданро бас кардам ва намедонам, ки минбаъд чӣ мешавад. Ман медонам, ки фақат Масехро дӯст медорам ва новобаста ба он, ки маро дар оянда чӣ интизор аст, танҳо барои Ӯ зиндагӣ мекунам.

Фотима

Аз масеҳият да ислом дағз да Масеҳ

Та мо бештар кӯдакии мо ва тарзи ҳаёти падару модарамон таъсир мерасонад. Ман аз кӯдакияи бисёр чизхоро дар хотир дорам, гӯё он дирузакак буд, ва он хотираҳо пурданданд. Ман шоҳиди як қатор ҷанҷолҳои байни падару модарам будам. Ман як хоҳар доштам. Шабҳои зиёде ману вай гиря карда, баъд ҳатто ҳӯрок ҳам нахӯрда меҳобидем, чунки падару модарамон ҷанҷол мекарданд.

Падари ман шахси сарватманде буд ва оилаамонро хуб таъмин менамуд. Мо масеҳӣ будем, вале дар бораи масеҳият чизе наметодистем. Ман дар хотир надорам, ки боре падарам ё модарам бо мо дар бораи Худо ё масеҳият сӯҳбат карда бошанд. Онҳо боре ҳам моро ҳавасманд намекардониданд, ки ба калосо равем.

Ман интроверт, одаме будам, ки ба азсаргузарониҳои худ нигаронида шуда будам ва бисёр мушкилоти психологӣ доштам. Вақте ки ба синни навраш расидам, қарор додам, ки бо таври худ, аз бераҳмии оилаи худ дур зиндагӣ мекунам. Хоҳарам низ чун ман тартиботи оилавиамонро бад дида исён бардошт, вале вай дӯстони наздики зиёде дошт. Қисми зиёди вақташро вай бо онҳо мегузаронд, на дар хона. Ман қарор додам, ки ба намунаи хоҳарам пайравӣ намоям. Ман хостам ҷаҳони худ, муоширати дӯстонаи худро дошта бошам, хоҳ хуб бошад, хоҳ бад. Аз шонздаҳ то бистсолагӣ ман тамоку мекашидам, арақ менӯшидам, ба шабнишиниҳо мерафтам ва бо занон ишқ меварзидам. Вале дар ҳамаи ин ба худ қаноатмандиро наёфтам. Ман ҳамагӣ якчанд лаҳзаи муваққатӣ хушбахт будаму халос. Орзуҳои ман барҳам хӯрданд ва ман худамро бадбахт ҳис мекардам. Ман худро

чун мачзуб (шизофреник) ба ду қисм тақсимшуда ҳис мекардам: зоҳирам менӯшад ва вақтхушӣ мекунад, ботинам — ғамгин мешавад ва рӯҳафтода мешавад.

Ман аз хоҳарам дур шудам, вале мо аздусар ба якдигар ҳамдардӣ мекардем: моро аз хона махрум сохтанд ва мо хеле ғамгин будем. Ман ҳеч гоҳ ба Худо мароқ зоҳир намекардам. Ман ҳеч гоҳ Ёро намедонистам ва касе ба ман дар бораи Ё чизе нагуфта буд. Ман фикр мекардам, ки Худо маро офарид ва ба ҳоли худ гузошт. Ман боварӣ доштам, ки Худо дар осмонҳо зиндагӣ карда, ба ҳаёти мо муҳомила намекунад. Ё ба мо нишон дод, ки чӣ хуб асту чӣ бад ва рӯзе мерасад, ки вай ҳокимии Худро ба қор бурда, қасонеро, ки қори хуб кардаанд, муқофот медиҳад ва қасонеро, ки қуноҳ кардаанд, ҷазо медиҳад. Ману хоҳарам донишгоҳро хатм кардем, вале ҳаёти мо тағйир наёфт. Бисёр мардон ба хоҳари ман тақлиф карданд, ки ба онҳо ба шавҳар барояд, вале вай қатъиян рад мекард. Падару модарам сабаби раққуниҳои вайро намедонистанд, вале ин барои ман бефарқ буд.

Боре ман соатҳои сеи шаб ба хона маст омадам, падару модарам дар ҳолати даҳшатнок қарор доштанд. Ман ба ин он қадар диққат наодо, ҳоб кардам, вале онҳо аз қитфонам ҷунбонда маро бедор карданд. Ман ҳайрон шудам, ҷунки ҷунин тарзи ҳаёти ман ба онҳо шинос буд. Вақте ки ман хушёр шудам, фаҳмидам, ки онҳо хеле дар ғазабанд, ҷунки хоҳарам ба хона наомада буд. Мо вайро ҷустуҷӯ намудем, ба полис рафтем, ба қафтуқоб додем, вале ҳамааш беқоида. Вай бе ному нишон гум шуда буд.

Ман аз гумшавии хоҳарам саҳт ғамгин шудам. Ҳарчанд муносибатҳои моро он қадар ҳам хуб гуфтан мумкин набуд, вале ман вайро хеле дӯст медоштам. Мо якҷоя рӯзҳои вазнинро аз сар гузаронидем, вале ҳеч гоҳ дар ин бора намегуфтем. Ман ҳис мекардам, ки падару модарам ба баҳсу занозаниҳои беохирӣ худ нигоҳ накарда, саҳт аламзада мебошанд; онҳо якдигарро дар гум шудани хоҳарам айбдор месохтанд. Онҳо намегуфтанд, ки худро чӣ тавр ҳис мекунанд, вале ман инро аз ҷашмони онҳо медидам.

Баъд аз як моҳ хоҳарам ба мо занг зад ва ин маро ҳайрон соҳт. Вай ба як мусулмон ба шавҳар баромада, ҳудаҳ ҳам мусулмон шудааст. Ин барои ман аломат буд ва ман фикр кардам: “Худо кист? Қадом дин ҳақиқӣ аст? Барои чӣ хоҳари ман ҷунин рафтор намуд? Қувваи ҷозибаноки дини дигар дар ҷист?” Ман дар бораи ҳамаи ин масъалаҳо фикр мекардам.

Вакте ки хоҳарам бори дуюм занг зад, модарам гирия мекард, падарам бошад, аз вай зорию тавалло мекард, ки ба хона баргардад. Хоҳарам ба онҳо ҷавоб дод, ки вай ҳамаашро ҳал намудааст, вай аллакай ҳуччатҳои расмиашро тағйир додааст, вай акнун номи мусулмонӣ дорад, ҳомиладор аст ва меҳодад, ки кӯдаконашро дар рӯҳияи мусулмонӣ тарбия намояд. Вакте ки инро шунидам, ҳайрон шудам ва хостам, ки бо вай вохӯрам, вай ба ман суроғаи нави худро дод.

Ман ба хабаргирии вай рафтам ва вай маро аз ҳарвақта дида гарму ҷӯшон пешвоз гирифт. Шавҳараш бо ман салому алейк карда, дӯстона муносибат намуд. Ман аз онҳо дар бораи ислом пурсидам ва онҳо ба ман дар бораи ҳамаи чизҳои мусбат дар ислом нақл карданд. Онҳо кӯшиш карданд маро мӯътақид гардонанд, ки масеҳият таълимоти нодуруст ва бисёрхудоӣ мебошад. Амалан ман дар бораи дини худ чизе намедонистам, аз ин рӯ наметавонистам муқоиса кунам ва зиёда аз ин, ман мутаассиршаванда будам. Онҳо ба ман таъсири саҳт расониданд ва ман аз беақлӣ ва бо рӯҳи бемор ақидаи онҳоро қабул кардам. Ман ба онҳо гуфтам, ки онҳо маро мӯътақид гардонданд, вале ба ман вақт лозим аст, то ки ҳамаи инро фикр карда бароям, то ки баъд аз қарори қабулкардаи худ пушаймон нашавам.

Ман дар бораи ҳамаи ин ба фикркунӣ сар кардам. Ман дидам, ки хоҳарам дар дини наваш хушбахт аст. Ман фикр кардам: оё вай дар ҳақиқат хушбахт аст? Оё расму оини дини наваш вайро қаноатманд мегардонад? Худо ба саволҳои вай ҷавоб мегардонад? Ин фикрҳо маро азоб медоданд, вале ҳеҷ кас дар ин бора намедонист. Ман аллакай қарор қабул кардам, бо умеди он ки дар ин дини нав Худо ва худро ба даст меорам. Ман дар бораи ҳамаи ин маслиҳат кардам ва ҳуччат-ҳоямро тайёр намудам.

Пеш аз он ки хоб кунам, телефон занг зад. Ба занги телефон модарам ҷавоб дода гуфт, ки маро ҷеғ мезананд. Вакте ки ман телефонро ба даст гирифтам, мусиқии форами масеҳӣ ва овози занонаро шунидам: “Шумо рухсат медихед, ки ман бо шумо ҳуди ҳозир вохӯрам?”

Ман ҳайрон шуда аз вай пурсидам: „Шумо маро медонед? Ман шуморо намедонам. Ба шумо рақами телефони маро кӣ дод? Барои чӣ шумо меҳохед бо ман вохӯред?“ Вай ҷавоб дод, ки меҳодад бо ман дуо кунад.

Дар он вақт ман аллакай ба оилаи худ ва ба баъзе дӯстонам гуфта будам, ки меҳодам исломро қабул намоям. Ман дигар аз падару

модари худ, аз калисо ва ҳатто аз Худо ҳам наметарсидам. Ба ман чунин менамуд, ки дар ислом Худои ҳақиқиро меёбам. Зиёда аз ин, баъди он ҳаёти бемаъное ки ман доштам, меҳостам чони худро раҳонам.

Маротибаҳои зиёд дӯстонам кӯшиш карданд, ки бо ман сӯҳбат кунанд, бо ман дуо кунанд ва маро ба калисо баранд. Ман мегуфтам, ки дар қабули қарор ман озод ҳастам ва қатъиян суханони онҳоро рад мекардам. Ин дафъа ҳама кор ба таври дигар буд. Ман бе дудилағӣ ин занро даъват кардам ва суроғаамро додам. Баъди понздаҳ дақиқа занги дар шунида шуд. Баъди шиносшавии муқаррарӣ вай аз ман иҷозат пурсид, ки бо ман дуо кунад. Ман розӣ шудам ва ба таври ғайримуқаррарӣ ором будам. Ман ҳатто напурсидам, ки вай чӣ тавр дар бораи ман фаҳмидааст. Вай дуо мекард, ман бошам, гирён шудам. Вай аз Худои ҳақиқӣ хоҳиш кард, ки маро дастгирӣ намояд ва маро ба қарори дуруст роҳнамоӣ созад.

Бо ҳамроҳии ин зан шавҳараш ва духтарчаи онҳо омада буданд. Ман ба ҳайрат афтодам, вақте духтарча ба ман нигоҳ карда мегуфт, ки мебинад чӣ тавр Исо маро таъмид медиҳад. Онҳо ба ман фаҳмонданд, ки ин рӯёи он аст, ки чӣ хел Масеҳ маро таъмид дода мӯътақид мегардонад, ки меҳодад ман бо Ё бошам, чунки Ё маро дӯст медорад. Онҳо аз ман хоҳаш карданд, ки бо онҳо пагоҳӣ вохӯрам, то ки ба калисо равем ва дар бораи дини худ ҳама чизро донам. Баъд онҳо рафтанд.

Онҳо пагоҳӣ ба ман занг заданд ва ман ба онҳо гуфтам, ки боварӣ надорам, ки чӣ меҳодам. Онҳо омаданд ва маро ба калисо бурданд. Вақте ки мо ба калисо даромадем, зан назди ман омада гуфт: „Ман бояд ба ту чизеро бигӯям...” Гуё вай дудила буд. Вай аз нав ба ман нигоҳ карда гуфт: “Исо ба шумо мегӯяд: Ман роҳ, ростӣ ва ҳаёт ҳастам”. Ман ғиря кардам. Ҳамаи он чизе ки ба амал омад, маро саҳт моту мабхут гардонд. Ман интизор набудам, ки Худо ба саволҳои ман бо чунин тарз ҷавоб дода, ба ман мегӯяд, ки Масеҳ роҳ, ростӣ ва ҳаёти ман мебошад!

Ҳаёти ман рӯ ба беҳбудӣ ниҳод. Ман мунтазам ба калисо рафтандор сар кардам ва Худоро шинохтам. Ман фикр мекардам, ки Худо дур аст, вале Ё омад, то ки ба таври нав маро наҷот диҳад, чунки Ё маро дӯст медорад. Ман аз ҳамаи чизҳои бади ҳаёти худ — аз мастигарӣ ва зино даст кашидам. Ба таври дигар ба падару модари худ рафтор мекардагӣ шудам. Ман онҳоро назди Худо овардам. Ҳама чиз якбора

тағйир ёфт. Холо мо ба калисо меравем ва дар хона ҳам дуо мекунем. Баҳсҳо ва занозаниҳо ба таври абадӣ аз хонаи мо нест шуданд, чунки Худо ба ҳар кадоми мо даст расонд. Мо дар ҳаққи хоҳари худ дуо мекунем ва аз Худо хоҳиш менамоем, ки вайро начот диҳад ва назди мо баргардонад.

Амурат.

Ман ашрға дугаи ва зинга ғаштаи

Ман дар миёни чордах бародаронам кӯдаки ҳафтум ҳастам. Мо дар маҳаллаи қашшоқи сераҳоли зиндагӣ мекунем, ки дар он ҳам мусулмонон ва ҳам масеҳиён зиндагӣ мекунанд. Падарам аз ҳад зиёд кор мекард, то ки рӯзгорро саришта намояд, рӯзу шаб кор мекард, то ки ризку рӯзӣ ёбад. Мо бачаҳо қисми зиёди вақти худро дар кӯча мегузарондем. Тез-тез гуруснагӣ моро мачбур месохт, ки буханкаи нон ё шишаи ширро, ки пагоҳиҳои барвақт назди дарҳои мағозаҳои маҳкам меистоданд, дузем.

Дар кӯдакӣ ман таҳсил карданро нағз намедидам ва ба зудӣ маро аз мактаб ронданд. Ман то ҳол зани худотарси масеҳиро дар хотир дорам, ки рӯзҳои якшанбе кӯдаконро аз кӯчаҳо ҷамъ мекард, то ки ба онҳо дарс гуяд. Вай ба мо дар бораи муҳаббати Исои Масеҳ ба ҳамаи одамон нақлҳо мекард ва ба мо филмҳои рӯҳонӣ нишон дода, аз Китоби Муқаддас порчаҳо мехонд. Дар охири дарс вай ба мо қанд ва нӯшоки тақсим мекард. Вай бо мо ҳалимона муносибат менамуд, аз ин рӯ, мо шарм медоштем, ки дар ҳузури вай беодоби кунем.

Ба кӯдакон ғайр аз ҳамин зани меҳрубон дигар ҳеҷ кас мароқ зоҳир намесохт, на клуб будо, на ягон ташкилот. Вақте ки ман кӯдак будам, идҳои масеҳӣ — иди Мавлуд ва иди Писҳоро нағз медидам. Инҳо идҳои хурсандибахш буданд.

Баъди он ки маро аз мактаб ронданд, ман ба кор кардан сар кардам, аввал дар бандар ва баъд дар дигар ҷойҳо. Вале ман дар вакуум зиндагӣ мекардам ва ин вакууми даҳшатноке буд. Ман танҳо ву бекас будам, на шинос доштам, на ёру рафиқ, ки барои ман хавотир шаванд. Ман дар оилае калон шуда будам, ки онро як чиз

пеш мебурд — муҳаббат ба пул. Ман материалист, ғуломи пул будам.

Аз мактаб ронда шудан ба ман таъсири бад расонд. Ман ба машрубот дил бастам, то ки мушкилоти худро фаромӯш созам. Ман кӯшиш кардам ҳалли ин масъалаҳоро дар бозии қарта ва аракнӯшӣ ёбам. Ман чунин мешуморидам, ки дар ҳаёт вақтхушӣ намудан ва пул чамъ кардан даркор аст. Бародарони ман савдо карда, пули хуб кор мекарданд. Ман хеле ҳасад мебудам ва қарор додам, ки бизнеси худро сар кунам. Ба ман муяссар гашт, ки мағозаи на чандон калоне кушоям, пулдор шудам, вале озоиштагӣ пайдо накардам.

Шаш соли пурра ман холигии марговарро ҳис кардам. Масъалаҳои оилавӣ ба миён омаданд: ҳаёти оилавии бародарону хоҳаронам хуб набуд, падарам пир ва модарам бемор гашт. Ҳамаи ин масъалаҳо ба дӯши ман афтоданд. Соли 1982 ман то ғӯшҳоям ба қарз ғӯтида будам. Ҳамаи ин Бесарусомониҳои доимӣ маро саҳт рӯҳафтода кард. Дар ниҳояти кор соли 1986 ман ба таври қатъӣ “бемадор” гаштам.

Ба ҳаёти худ то ин шакаст нигоҳ карда, мефаҳмам, ки ман майзада будам. Дар давоми ду сол аз соли 1982 то 1984 беист ва беандоза зиёд менӯшидам. Соли 1984 ман барои табобат аз бемории чиддии рӯҳӣ ба Фаронса рафтам. Маро як моҳ табобат карданд ва баъд ба хона баргаштам. Вақте дидам, ки мағоза ва бизнеси ман ба пуррагӣ барҳам хӯрдааст, хичил шудам.

Моҳи августи соли 1986 ман дарди сахтеро дар меъда ва тамоми баданам ҳис кардам. Ман аз хуш рафтам ва маро ба беморхона бурданд. Ман дар ҳолати баде қарор доштам ва бадани ман қариб ҳаракат карданро қатъ кард. Зиёда аз ду ҳафта дӯстон ва ҳешу таборон маро дар беморхона хабар мегирифтанд ва фикр мекарданд, ки ман ба зудӣ мемирам. Яке аз онҳо коҳини масеҳӣ буд. Ман вайро барои итоаткорӣ ва муҳаббаташ дар хотир дорам. Дигар дӯстони масеҳиям низ маро хабар мегирифтанд ва барои ман дуо мекарданд.

Дар ин вақт ҳамшираҳои шафқат дар беморхона корпартой карданд ва онҳоро лозим омад ҳамаи беморонро, ки ба хона фиристодан мумкин буд, иҷозати рафтан диҳанд. Ба ман бошад лозим омад, ки дар беморхона монам. Баъди ҳабдаҳ рӯзи табобат ман гирифтори зиён шудам, аз бистар часта меҳестаму ба ҳар касе ки дар наздам буд, дармеафтодам. Ман рӯдаҳои оксигендиҳандаро канда партофтам ва аз хуш рафтам. Духтурон фикр карданд, ки марги ман фаро расидааст.

Духтурон маро муоина карда, баъд аз як соат ба қароре омаданд, ки ман мурдаам. Онҳо оилаи маро даъват намуданд, то ба онҳо шаҳодатнома дар бораи марг навишта диҳанд. Вақте ки дар чунин ҳолат будам, нури дурахшонеро дидам, ки ба ман мерасид, ва овозеро шунидам, ки ба ман се маротиба гуфт: „Хез!“ Ман Исои Масеҳро дидам. Ў дар ин нури дурахшон ба ман зоҳир шуд.

Оилаи ман тобут оварда буд, то ки мани мурдaro аз беморхона барад. Ҳолати ман ҳар навъе ки бошад, ман зинда будам ё мурда, баъди он ки Исо ба ман зоҳир шуд, дар бадани ман ҳаёт қорӣ шуд ва ман ба ҳуш омадам. Вақте ки духтурҳо омада, маро зинда диданд, моту мабхут гаштанд. Онҳо дар карточкаи тиббии ман навиштанд, ки “ин ҳодисаи фаҳмондашавандаи хеле нодир аст!” Ман боварӣ дорам, ки маҳз Исои Масеҳ маро зинда гардонд. Ў гуфт: “Ман роҳ, роғӣ ва ҳаёт ҳастам” (Юҳанно 14: 6.).

Ман аз беморхона хеле заифу бемадор баргаштам, вале аз нав таваллуд шудам, чунки ба Исои Масеҳ ҳамчун ба Наҷоткори худ бовар кардам. Ман ба Ў гуфтам: „Худовандо, агар Ту ба ман ҳаёт додани бошӣ, бигузор он баҳри ҷалоли номи Ту бошад!“ Ман ҳаёти навро сар кардам. Ман ба ҳама ҷиз аз нуқтаи назари нав нигоҳ мекардам. Ман меҳостам бо бародарони масеҳӣ бошам. Вақте ки ман дар кӯчаҳо мерафтам, одамон маро нишон дода мегуфтанд: „Вай мурда буд ва зинда шуд“.

Худованд Исои Масеҳ ҳаёти маро тағйир дод. Боре ман аз назди мағозаи китобфурӯшӣ мегузаштам. Баъди каме дудилағӣ дари онро тақ-тақ кардам. Дарро зани дилкаше кушода, маро ба даромадан даъват кард. Дар байни дигар китобҳо ман Китоби Муқаддасро дидам ва он зани масеҳиро ба хотир овардам, ки Моро дар кӯдакӣ дар мактаби якшанбегӣ таълим меод. Ман фикр кардам, ки шояд ин зан дар бораи вай ҷизе донад ва дар бораи он зан аз вай пурсидам. Вай ҷавоб дод: „Албатта, ман вайро медонам. Вай дар хонаи пиронсолон аст ва шояд аллақай мурда бошад“.

Ман қарор додам, ки фардо ба аёдаташ меравам. Ман ба он ҷо рафта, он занро дар болои курсӣ хоб дидам. Ман сурудеро ба хотир овардам, ки мо онро дар мактаби якшанбегӣ месароидем ва онро зам-зама қардан гирифтам. Вай чашмонашро кушода пурсид: „Шумо кистед?“ Ман ҷавоб додам: „Ман Саид. Шумо маро дар хотир доред?“ Ман ба вай дар бораи ҳаётам ва ҷи хел масеҳӣ шуданам нақл кардам.

Вай гуфт: „Муъҷизаовар, вале Саид, ба ҳаёти худ бо Худованд содиқ бош!“

Ман ба Исои Масех бовар карда, ҳаёти худро сар кардам. Ман ба хондани Китоби Муқаддас сар кардам, ман гуруснаи рӯхонӣ будам, бисёр меҳондам, то ки ин гуруснагиро бо Каломи Ҳаёт қаноатманд гардонам. Бо вучуди ҳамаи заифӣҳо ва норасоихоём ман дидам, ки Худо қувваи маро барқарор месозад. Маҳз Худо ба мо ваъда кардааст: „Ман ҳаррӯза то охирзамон бо шумо ҳастам” (Матто 28:20).

Ӯ инчунин гуфтааст: „Ман нури ҷаҳон ҳастам; ҳар кӣ Маро пайравӣ кунад, дар торикӣ роҳ напаймояд, балки нури ҳаётро ёбад” (Юҳанно 8: 12).

Муошират бо Худо дар ҳақиқат аълост. Вақте ки ман Худоро ёфтам, дар ҳама қор маро осоиштагии ғайритабӣ фаро гирифт. Ва ман метавонам он чизро гӯям, ки падар дар бораи писари ноқобили худ гуфта буд: „Зеро ки ин писари ман мурда буд ва зинда шуд, гум шуда буд ва ёфт шуд. Ва ба димоғчоқӣ сар карданд” (Луқо 15:24).

Як вақтҳо ман мурда будам, вале зинда гаштам, ман гум шуда будам, ҳоло бошад ёфт шудам.

Салом

Чу ҳаи ман Ҳудро ишнохтаи

Бехтар он аст, ки иқроршавии худро аз миннатдории самимӣ ба Худо барои тағйиротҳои бузург дар ҳаёти ман ва ҳаёти касоне ки бо имон Ёро ҷустуҷӯ менамоянд, сар кунам. Худо маро бо қудрати Худ, бо бузургии Худ пеш бурда, аз ғори шерон раҳой дод. Ачиб аст, ки ин тағйирёбӣ натиҷаи хоҳиши ибтидоии ман, аксуламал ба он чи шунидам ё ба мавъизаи шубон ё башоратдиҳанда набуд. Баръакс, дар он вақте ки ман ба сухани Ё ва ба одамони Ё дармеафтадам, Ё ҳама чизро баҳри он тайёр намуд, то маро бо тӯре ба даст оварад, ки ман аз он халос хӯрда натавонам!

Ё Худои зиндааст, ки писари ноқобиلى худро меҷӯяд. Ё ба ҳар касе ки тавба кунад, дасти Худро дароз мекунад; Ё ба ҳар касе ки дар ин ҷаҳон роҳгум задааст, нури Худро медиҳад; Ё охишта дари ҳар хонаи вайроншудаистодаро тақ-тақ мекунад, то ки онро бо бойигарии рӯхонӣ, бо поки ва муқаддасӣ пур созад. Ё олиҳимматона медиҳад ва аз кори кардааш пушаймон намешавад. Ё ба мо мувофиқи аъмоламон намедиҳад, балки ба мо аз рӯи шафқати Худ медиҳад.

Ҳар боре ки меҳостам иқроршавии навро нависам, аз муҳобот метарсидам; ман намехостам, ки маро ба зинаи шӯҳрат гузоранд. Ин хизмати ман нест, тамоми ҷалол ба Худо тааллуқ дорад. Дар ман ханӯз ғурур боқӣ мондааст.

Шумо дар саҳифаҳои минбаъда хоҳед хонд, ки ба ман ғайр аз таслим шудан дар муҳорибаи байни азозиле ки дар ман зиндагӣ мекард ва Худои Муқаддасе ки ба ман наҷоти Худро пешкаш менамояд ва оғӯши Худро ба ман мекушояд, чораи дигаре намонда буд. Ман метавонистам якҷоя бо Айюб гӯям: „То ҳол ман овозаи Туро шунида

будам, ва акнун чашмонам Туро дидааст” (Айюб 42:5) ва чун Довуд пурсам: „Худоё, дили поке дар ман биофарин, ва рӯхи дурусте дар ботинам нав бикун” (Заб. 50:12).

Ин Худованд Исои Масеҳ, Каломи абадии Худо мебошад. Ё роҳ, рости ва ҳаёт мебошад; ҳар касе ба Ё бовар кунад — талаф намешавад; ҳар касе назди Ё биёяд — ташна ва гурусна намонанд; Ё аввалин ва охирин, Алфа ва Омега мебошад.

Ҳаёти ман то он даме ки ман ба Масеҳ бовар кардам

Маро лозим аст дар бораи ҳаёти худ то он даме ки ба Масеҳ бовар кардам, нақл намоям, зеро он нишон медиҳад, ки Ё маро чӣ хел дӯст медорад, ҳарчанд мо ба Ё муқобилият менамоем. Ё моро чун ҷупоне ки ғусфандони гумшудаашро мекобад, ҷӯё мешавад.

Ман дар оилаи мусулмони бозътиқод таваллуд шуда, ба воя расидаам. Ман ба намунаи онҳо бо хоҳиши худ пайравӣ мекардам, ҳарчанд, шояд оилаи ман ба ман таъсир мерасонд. Ман таҳсилро дар ноҳияи дурдасте дар Коттаб (дар мактаби исломӣ) дар қарибии деҳаи на чандон калони мо дар Мисри боло, 200 километр ба тарафи ҷануби Қоҳира сар кардам.

Дар ибтидо ман ба он шугл меварзидам, ки порчаҳои Қуръонро, ки барномаи мактабиямон пешкаш мекард, аз ёд мекардам. Тадричан шавқу рағбати ман бештар шахсӣ гардид, маро ишқи Худо ба ҷунбиш овард. Дар он вақт Шӯрои олии исломӣ мусобиқаи ҳарсоларо дар байни мактаббачагон оиди донишҷуи Қуръон эълон намуд ва ҳамаи мактабҳои ҷумҳурӣ дар он иштирок карданд. Модарам аз ман хоҳиш намуд, ки дар он иштирок намоям ва дар он ман ҷои аввалро ишғол намуда, бо асъори мисрӣ 10 фунт мукофот гирифтам. Падарам хеле хурсанд шуд. Падарам ба ман маслиҳат дод, ки ҳар сол дар ҷунин мусобиқаҳо иштирок карданро давом диҳам, то ки мукофот, яъне пул гирам.

Ман бо ҷидду ҷаҳд Қуръонро аз худ мекардам. Ҳангоми хатми мактаби ибтидоӣ ман аллакай 15 қисми Қуръонро медонистам ва дар вақти тамои қардани мактаби миёна тамоми Қуръонро аз ёд медонистам. Дар он вақт ман бо падару модар ва тамоми оилаи калонамон, аз он ҷумла бо амакбачаҳо ва бародарони падарам зиндагӣ мекардем. Яке аз амакбачаҳои ман мусулмони мутаассиб буд. Вай дар донишҷуи исломи Ал-Азҳар меҳонд. Вай ба ман талқин мекард, ки китоб хонам ва гоҳ-гоҳ он китобхоро барои ман меҳарид.

Баъд мо бо падару модарамон ба хонаи алоҳида кӯчидем. Писари амакам низ ба яке аз давлатҳои араб рафт, то ки дар яке аз масҷидҳо

мавъизачии ислом шуда кор кунад. Дар он чо вай ду сол зиндагӣ кард. Вақте ки вай баргашт, ба ман гуфт, ки исломи ҳақиқиро намедонад, то ба вай ёрӣ расонад, ки ба бихишт равад, чунки мо онро хеле кам медонем. Вай инчунин ба ман гуфт, ки бо баъзе сарварони исломӣ ва имомхое вохӯрдааст, ки ба онҳо муяссар гардидааст аз дасти ҳокими бедодгар гурезанд. Вай аз ман хоҳиш кард, ки баъзе китобҳои имом Ибн Тамим, шайхҳо Саид Қутб ва Ибн Хозим Ал Зоҳириро чуқуртар омӯзам. Агарачи баъзе китобҳо барои ман мушқил буданд, ба ман онҳо хеле маъқул шуданд. Онҳо барои касоне ки меҳостанд онҳоро пайравӣ намоянд, роҳҳои бениҳоят душворро пешкаш менамуданд. Мисол, ман чунин суҳанонро ёфтам: „Ҳар касе ки бо беимонон хӯрок меҳӯрад ё бо онҳо зиндагӣ мекунад, чун онҳо мегардад”.

Аз ҳамон лаҳза дар ҳаёти рӯҳонии ман давраи нав фаро расид. Ман одамони гирду атрофи худро фарқ мекардагӣ шудам: кӣ беимон асту кӣ мусулмон. Ман инчунин оятҳои Қуръонро интиҳоб менамудам, ки онҳо ба ман кӯмак мекарданд, ки кӣ мусулмон асту кӣ — не. Ман хостам табиати муносибатҳои худро бо ҳар кадоми онҳо фаҳмам. Дар ниҳояти кор ман дар ҳолати хеле душвор афтодам, зеро фаҳмидам, ки мувофиқи меъёрҳои онҳо падари ман низ ба қатори беимонон дохил мешуд, чунки тамоку мекашид ва риш намендонд. Модарам намоз намеронд; вай бисёр вақт одамонро дашном мебуд. Бародаронам низ беимон буданд, чунки онҳо телевизор тамошо мекарданд ва тамоку мекашиданд. Баъзеи онҳо намозҳои панҷвақтаи худро намеронданд ва риш надоштанд. Агарчи номусулмононро, аз қабилӣ масеҳиён, беимон (кофир) меноманд, ман оилаи худро ба қатори чунин одамон мансуб медонистам.

Ман аз боиси бародаронам чунон ғамгин шудам, ки ҳатто ба хондани онҳо ҳалал мерасонидам. Ман инчунин аз падарам хоҳиш кардам, ки аз модарам ҷудо шавад, чунки вай ба ман иттиҳоб намекунад, ва ин, албатта, падарамро ба ғазаб овард. Ман ҳулоса баровардам, ки падару модар ва бародаронам беимон мебошанд. Ман аз писарамакам пурсидам, ки худро аз онҳо қанор гирам ё не, вай инро тасдиқ кард. Ман аз вай пурсидам, ки агар бо онҳо муошират қарданро бас кунам, дар кучо зиндагӣ мекунам ва вай маро даъват кард, ки назди вай кӯчам.

„Ту нисбати имони амакат ва зани вай ягон ҳел шубҳа дорӣ?”- пурсид вай аз зан.

Ман гуфтам: „Не, онҳо имондорони ҳақиқӣ мебошанд”.

„Биё ва ҳамаи ҷизҳои ҷаҳонро ба ҷои ман аз беимонони оилаат дуртар зиндагӣ кун”.

Ҳамин тавр, ман ашёҳои худро чамъ карда аз хона рафтам. Бо чашмони пурашк модарам ва бародаронам бо ман хайрухуш намуданд. Ашкҳои онҳо дили маро мутаассир нагардонданд. Ман мақсади қатъӣ доштам, ки дигар бо беимонон дар як ҷо зиндагӣ накунам. Ман хеле хурсандӣ мекардам, ки аз баҳри Худо аз хона меравам.

Писарамакам ба Қоҳира кӯчид ва дар наздикии донишқадаи Ал-Азҳар хонаро ба ичора гирифт. Вай аллакай донишқадаро хатм мекард ва ман маҷбур будам, ки шармандавор ба хонаи падар баргардам. Ман аз амакбачаам пурсидам: „Ба фикри ту, ба хонаи падар баргаштани ман гуноҳ нест?“ Вай ҷавоб дод: „Ногозири қонун надорад, ва дар зарурат раво бувад“. Вай иқтибос овард:

*„Ҳамон ки ҳаром кардааст Худованд ба шумо
хӯрдани гӯшти ҳайвони худмурдaro ва хунро ва
гӯшти хукро ва он чи ки ба номи гайри Худо кушта
шавад, пас ҳар кӣ ночор шавад, на саркашанда ва
на аз ҳад даргузаранда, пас гуноҳе нест барои вай.
Ҳамон Худо омурзандаву меҳрубон аст“.*

Сураи 2: 173

Ман инро шунида, худро дар осмони ҳафтум ҳис кардам. Ман дар синфи охири мақтаби миёна меҳондам ва ҷунон бо ҷидду ҷаҳд меҳондам, то касе гуфта натавонад, ки дин ба таҳсил ҳалал мерасонад. Ман мақтаби миёнаро бо баҳои аъло ва шаҳодатномаи маълумоти миёна хатм намудам ва ба факултети тиббии донишгоҳи Қоҳира дохил шудам.

Кам-кам ақли ман аз ҳамаи он фикрҳои амакбачаам ба ман талқин мекард, ҳалос шудан гирифт. Ман бисёр китобҳоеро меҳондам, ки вай хондани онҳоро ба ман манъ карда буд, чунки дар он китобҳо фикрҳои гурӯҳҳои исломии “Ақ-Такфир ва ал-Ҳиҷра” оварда шуда буд, ки дар асри 20-ум онҳоро ғайриқонунӣ эълон карда буданд. Ман меҳостам фаҳмам, ки ин одамон чӣ гуфтан мехоҳанд.

Дар факултети тиббӣ ман бо бисёр равияҳои сиёсӣ вохӯрдм, ки аз гурӯҳҳои наҷандон калони қонунӣ иборат буданд. Ман қарор додам ба гурӯҳи диние қабул шавам, ки сарвари он як муаллим буд ва ӯ боз котиб ҳам буд; боз як одами дигар барои алоқаҳои байни аъзоёни гурӯҳ ҷавобгар буд.

Дар ин гурӯҳ ман бо бисёр мушкилиҳо рӯ ба рӯ шудам. Аъзоёни гурӯҳ ҳаёти анъанавии исломро ба сар мебурданд, ки аз фаҳмиши ислом нисбати ғайримусулмонон дур буд (ман масеҳиёро дар назар

надорам, маҳз мусулмононро дар назар дорам). Гурури динии ман зиёд мегашт. Ман бисёр кӯшиш мекардам мақоми онҳоеро доро гардам, ки ба муқобили давлат ва сохтор мебаромаданд, ва гурӯҳи на чандон калонеро ташкил карда, ҷуноне ки худам исломо мефаҳмидам, ба онҳо таълим меодам. Ман ҳис мекардам, ки онҳо ба ман содиқанд ва ба ман итоат мекунанд. Мо якҷоя дар ҷои хилват дур аз масҷид намоз мегузоштем, зеро мефаҳмидем, ки ин ба он ҷи яҳудиён барои ба пайғамбар Муҳаммад ҳалал додан сохта буданд, баробар аст.

Ва ман бо одамон мувофиқи исломо фаҳмидани онҳо муносибат мекардагӣ шудам. Агар касе гуфтаи моро инкор мекард, мо вайро беимон меҳисобидем ва нисбати вай ба таври мувофиқ рафтор менамудем.

„Бояд ки дӯст нагиранд мӯъминон кофиронро ба ҷуз мӯъминон...”.

Сураи 3:28

Барои ман ин душвор набуд. Мо бисёр меҳостем ба намунаи пайғамбар Муҳаммад пайравӣ намоем.

Мо ҳамеша ба худ Абӯ Убайдро тасаввур мекардем, ки дар бораи вай пайғамбар Муҳаммад мегуфт, ки вай пешвои миллат будааст, ва вақте ки падараш аз қабул кардани ислом даст кашидааст, ӯро куштааст; Мусъаб писари Умарро ба хотир меовардем, вай ба хоҳишҳои модараш гӯш надод ва монд, ки вай мирад, зеро модараш аз қабул кардани ислом даст кашида буд. Абӯ Бакро, ки ба падари худ гуфта буд, ки агар вай исломо қабул накунад, вайро мекушад. Ҳамаи инро ба назар гирифта, агар душманонамон ва оилаҳоямон аз ривоятҳои мо дар бораи ислом рӯ мегардонданд, хеле сангдилона муносибат мекардем. Ҳатто бо ин ҳама мутаассибӣ, ба сари падару модар, бародарону хоҳар дод задан ва онҳоро таҳдиди куштан кардан бароям хеле дардовар буд, вале дар ман як хоҳише буд, ки ба Худо ва пайғамбар итоат намоям. Ман меҳостам мақоми касонеро ба даст орам, ки ба Худо итоат мекарданд. Ман ҳамеша ба худ иқтибоси овардаи пайғамбарро ёдовар мешудам: „Дилхоҳ каси шумо то он даме ки Худо ва пайғамбарро аз сарват, фарзандон ва ҳатто аз худаш бештар дӯст надорад, имондори ҳақиқӣ намегардад ”.

Мувофиқи Куръон ва Сунна моро лозим буд, ки муносибати худро нисбати мазҳабҳо — ба яҳудиён ва махсусан ба масеҳиён муайян намоем. Яҳудиён дар Миср зиндагӣ намекунанд; ҳатто агар баъзеи

онҳо зиндагӣ кунанд ҳам, онҳо бо касе муошират намеkunанд. Баъди он ки мо муносибати пайғамбар Муҳаммадро бо масеҳиён омӯхтем, дарёфтем, ки манзара аз ҳад зиёд дилгиркунанда аст. Мо инро қабул мекардем, зеро ба соддагӣ, меҳрубонӣ ва муоширати дӯстонаи онҳо ба мусулмонон ҳасад мебардем. Ба ҳама он дастбагиребоншавиҳо ва афту дарафтҳои ки мо ба онҳо мекардем, онҳо бо як оромии ҳайратовар ҷавоб мегардонданд. Мо бошем чунин меҳисобидем, ки ин рафтори мурдоронаи онҳост, то ки аз ҷудои худ бароянд, зеро ки масеҳиён дар байни мо мусулмонон хеле каманд. Мо фикр мекардем, ки ягона коре ки онҳо карда метавонанд, маккорӣ ва нафрати худро пинҳон дошта, бо мусулмонон хуб рафтор кардан аст, вагарна ба онҳо дар байни мо ҷо намебуд. Дар бораи онҳо Қуръон маҳз ҳамин хел мегӯяд:

*„Бар онон хорику бенавоиро ва бозгаштанд ба
ҳашме аз ҷониби Худо. Ин ба сабаби он аст, ки
бовар надоштанд оятҳои Худоро ва мекуштанд
пайғамбаронро ноҳақ“.*

Сураи 2:61

Аз рӯи нафрат ба масеҳиён мо онҳоро дунболагирӣ карда, дар кӯчаҳо ба онҳо дармеафтодем, вале онҳо ба ин рафтори мо бо мутеии нафратовар ҷавоб медоданд. Мо ҳар ҷи бештар таҷовузкор мегаштем ва нақша мекашидем, ки ҷӣ тавр онҳоро азоб диҳем ва тарсонем. Мо фаҳмидем, ки Худо иҷозат додааст онҳоро бикушем ва дорой ва хонаҳои онҳоро ғорат кунем. Ҷӣ тавре ки дар Қуръон навишта шудааст, ҳамаи моликияти онҳоро „тӯҳфа ба мусулмонон аз Худо“ номидан мумкин аст.

*„Он ҷи Худо ба расули худ аз сокинони деҳот
ганимат додааст, ба Худо ва Расули Ӯ тааллуқ
дорад...“*

Сураи 59:7

Ин маънои онро дорад, ки ҳамаи моликияти онҳоро бе муҳориба кашида гирифтанд даркор аст, чуноне ки пайғамбар бо яҳудиёни Бани Қурайзаҳ карда буд. Вай онҳоро муҳосира карда ҷавонро кушт, занонро ба асирӣ гирифт, заминҳои онҳоро ишғол кард ва онҳоро аз шаҳр ронд.

Ҳарчанд мо қорҳои қардаи пайғамбарро қарда наметавонистем, вале ба мағозаҳои масеҳиён зада мефаромадем ва онҳоро қорат мекардем. Ғазабу нафрати дилҳои мо он вақт аз ҳама пурзӯр мебардид, ки ба қалисоҳои онҳо, воқеъ дар қанорҳои гуногуни деҳае ки дар он зиндагӣ мекардам, ҳуҷум менамудем. Ҳангоми амалиёти асосӣ он ба нақша гирифта шуда буд, ки яке аз қалисоҳои онҳо вайрон қарда шавад. Вақте ки масеҳиёни қоптӣ ба муқобили ин ҳуҷумҳо эътироз қарданд, ин ҳукуматро ба ташвиш овард. Дар айни замон ҳукумат гӯё аз ин ҳодиса розӣ буд, зеро дар ҳабсхона бо мо хуб муносибат мекарданд.

Баъди он ки мо мӯҳлатҳои муқарраршударо паси қардем, ҳамқишлоқиҳои моро чун қаҳрамонон пешвоз гирифтанд. Ин моро водор сохт, ки таъқиботи масеҳиёро давом диҳем, вале ин маротиба ҳеле эҳтиётқорона, то ки баҳабсгирӣ наҷаванд. Ҳамаи ин ҳодисаҳо дар муддати ҳеле кӯтоҳ ба амал омаданд. Ман боз ҳам бештар ба ин ҳуҷумҳо шугл меварзидам ва ин навиғарӣ зуд дар байни дӯстони донишҷӯям паҳн шуд. Дар натиҷа яке аз қарварони асосии гурӯҳи „Ал-Тақфир ва ал-Ҳичра“ ҳост бо ман вохӯрад ва миннатдории самимӣ ва ваҷди ҳудро аз мардонагии беандозаи ман ва меҳру муҳаббати ман нисбати Худо ва пайғамбар баён намояд. Ман медонистам, ки вай ба гурӯҳи Шукрӣ тааллуқ дорад ва ман аз ин ҳеле қаноатманд будам. Ман меҳостам яке аз онҳо бошам. Ин пешво дар сӯҳбат бо ман ҳеле эҳтиётқор буд. Ҳангоми истироҳати тобиствона мо барои донишҷӯёни тиббии исломӣ лагер ташкил қардем. Дастгирии молиявиро барои ин истироҳат маъмурияти донишгоҳ ба зимма гирифт. Мақсади лагер аз он иборат буд, ки бештар вақт дар муҳокимаи консепсияҳои ислом гузаронда шавад.

Баъди лагер дӯстам аз ман пурсид, ки ман дар бораи гурӯҳи исломӣ чӣ фикру андеша дорам, оё ман хоҳиши ба он ҳамроҳшавиро дорам ё не. Вай ҳадисро дар бораи зарурати дохил шудан ба гурӯҳе ки аз қафои Худо, Суннаи Ё ва пайғамбари Ё мебаранд, иқтибос овард. Яке аз иқтибосҳо чунин буд: „Ҳар қасе ки бе савганди вафодорӣ бимирад, чун беимони тоисломӣ ҳоҳад мурд“. Вай боз гуфт: „Ислом бе гурӯҳ намешавад, гурӯҳ бе амир“.

Ман ҳис мекардам, ки азбаски Худо ва пайғамбарро дӯст медошам, аз ҳама беҳтараш хуб мешуд, ки ба гурӯҳи исломӣ ҳамроҳ шавам. Маҳз ин гурӯҳ ба исломе ки ман мефаҳмидам, аз ҳама наздик буд. Онҳо вохӯрии маро бо амири гурӯҳ дар хонаи яке аз аъзоёни гурӯҳ дар Қоҳира ташкил қарданд. Ман дастӣ амир Шукриро фишурда, ба

ӯ гуфтам: „Ваъда медиҳам, ки дар ҳама кор ба ту итоат намоям ва то он лаҳзае ки шохиди беимонии ту нагардам, дудила намешавам“. Қасами садоқат ин суҳанҳое набуданд, ки ҳамин хел такрор кунӣ: амалан ҷӣ тавре ки худро ба Худо ва пайғамбар медиҳӣ, ҳаёти худро ба дасти амир медиҳӣ.

Ман дар он рӯз бениҳоят хушбахт будам, ягона рӯзе ки дар ҳаётам беш аз ин хушбахтона буд — рӯзи таъмидгирии ман буд. Қасам ба амир ба ман ёрӣ дод, ки бе тарс ба амир итоат намоям. Ман дар бораи дард ва муборизае ки бо он рӯ ба рӯ мешудам, фикр накарда, ҳамаи он чизеро, ки ӯ меҳост, ба ҷо меовардам, зеро ҳис мекардам, ки ба Худо ва пайғамбар итоат мекунам. Ман тайёр будам кори бештарро ба ҷо орам. Ман бо хонагирҳоямон дағалона муносибат мекардагӣ шудам, ба онҳо салом намедодам. Вақте ки онҳо сабаби ҳамаи инро мефурсиданд, ман ба онҳо иқтибос меовардам:

*“Бигӯ, оё хабар диҳем шуморо ба онҳое ки
зиёнкортарини мардумонанд дар амал?”*

Сураи 18:103

Падарам аз ман хоҳиш кард ба вай гӯям, ки ба фикри ман ҷӣ вайро мусулмони ҳақиқӣ мегардонад. Ман ба вай гуфтам, ки ришашро натарошад ва радио гӯш накунад. Вай розӣ шуд. Дар он вақт ман ба вай гуфтам: „Модарам намоз намехонад, аз ин рӯ вай беимон аст, ту наметавонӣ бо вай зиндагӣ кунӣ“. Падарам дар ғазаб шуд. Вай ришашро тарошида, хост маро бо санги калоне занад, вале ман гурехтам.

Меҳоҳам бигӯям, аввалин чизе ки маро водор сохт ба гурӯҳи исломӣ дохил шавам, душмани онҳо нисбати масеҳиён буд, ки ман онҳоро чашми дидан надоштам. Ман ҳамеша аз Қуръон сураҳоеро ҷустуҷӯ мекардам, ки нафрати худро ҳақ барорам ва вичдонамро пок гардонам.

Шукри маро амири гурӯҳи на чандон калоне дар як маҳаллаи дурдасти Қоҳира таъин намуд. Вай аз ман ва аз вафодории ман нисбати кор хеле фахр мекард. Вай маро Абӯ-Убайд меномид. Ҳар кадоме аъзоёни гурӯҳ лақаб доштанд ва мо номҳои ҳақиқии якдигарро намедонистем.

Шукри ба ман беш аз ҳама бовар мекард. Вай маро ба баъзе мамлакатҳои араб ва малакатҳои хориҷ барои алоқа бо аъзоёни гурӯҳ раван мекард. Мо яқоя кор мекардем, аъзоёни навро ба гурӯҳ ҷалб мекардем ва аз онҳо қасами садоқатро ба амир Шукри Мустафо мегирифтем.

Ҳукумат моро таъқиби мекард, аз ин рӯ моро лозим буд, ки муддате чанд дар кӯҳҳо начандон дуртар аз Мениа дар ноҳияи Бадарӣ ва Ассуйт паноҳ барем. Ҳар боре ки моро ба ҳабс мегирифтанд, ба Қоҳира мефиристоданд ва баъд ҷавоб медоданд. Мо фаҳмидем, ки бояд ҷои зисти худро иваз намоем, зеро дигар дар байни беимонон зиндагӣ карда наметавонистем, чуноне ки дар ҳадиси пайғамбар гуфта шудааст: „Ман ҳар касеро, ки дар байни беимонон зиндагӣ мекунад, инкор мекунам“. Моро лозим омад як аъзои гурӯҳамонро равон кунем, то ҷои хуберо ёбад ва мо тавонем ба он ҷо ҳиҷрат кунем. Мо ҷои ҳамешагии зистро меҷустем, то танҳо барои он баргардем, ки сохторҳои ғайридиниро, ки амрҳои Ҳудоро ба ҷо намеоранд, ҷазо диҳем.

Боре, соли 1977, ман ва як аъзои гурӯҳамон фармон гирифтем, ки дар маҳаллаи камбағали сераҳолӣ як хонаи бо мебел ҷиҳозонидашудае ёбем. Мо чунин хонаро ёфта, иҷора гирифтем, вале намедонистем барои чӣ. Рӯзи дигар фаҳмидем, ки чанде аз аъзоёни гурӯҳи мо Шайх Муҳаммадро дуздиданд. Баъд боз ба назди мо як аъзои гурӯҳамон омада, ҷӣ шуданашро нақл кард. Шайх Муҳаммад ҳамеша ба гурӯҳи мо ҳуҷум мекард. Вай ҳамеша дар бораи мо дурӯғ менавишт, моро айбдор месохт, ки гуё дар гурӯҳи мо як зан барои мардони бисёре бошад. Гурӯҳи мо вайро маротибаҳои зиёд огоҳ кард, ки ин қорашро бас кунад, вале вай ба ин аҳамият намедод.

Ба мо гуфтанд, ки мақсади ин амалиёт аз он иборат аст, ки ҳокимиятро маҷбур созем, то баъзе сарварони дар алоқа бо воқеаи Академияи Техникии Ҳарбӣ ба ҳабс гирифташударо озод намояд. Гурӯҳи мо инчунин мехост пули гарав талаб намояд, то ки хароҷот-ҳоямонро пӯшонем.

Баъд аз якчанд соат дар саросари Миср бештари аъзоёни гурӯҳи мо ба ҳабс гирифта шуд. Ҳатто одамоне ки каме фаъолияти гурӯҳи моро медонистанд, ба ҳабс гирифта шуданд. Моро ба ҳабсхонаи Қалъа оварда дар давоми ду сол азобу шиканча дода мепурсиданд, ки мо ба „гурӯҳҳои зиддидавлатӣ“ тааллуқ дорем ё не. Вақте ки моро озод карданд, лозим омад, ки зуд мамлакатро тарк кунем. Мо аз ҳам ҷудо шуда ба мамлакатҳои гуногуни араб рафтем ва фармони амири навро, ки Шукрӣ ба ҷои худ таъин карда буд, интизор будем. Ин аввали интиҳои гурӯҳ буд. Ман аз рӯи вичдон гуфта метавонам, ки агар амалиёти „Шайх Муҳаммад“ намешуд, гурӯҳи мо дар идоракунии Миср қудрати калонро соҳиб мегафт.

Чӣ хеле ки ман аллакай гуфтам, баъзеи мо шахреро мекофтем, ки тавонем ба он ҷо кўчем ва ба Ҷиҳоди бузург тайёри бинем. Ба мо

гуфтанд, ки аллакай чойро ёфтаанд ва бештари рафикон дар он чо мебошанд. Дар авали соли 1980 ман бо боқимонда аъзоёни гурӯҳ ҳамроҳ шудам. Ин як биёбоне буд ва дар гирду атроф ғайр аз бодиягардоне ки гоҳ-гоҳ аз ин мавзеъҳо мегузаштанд, дигар ҳеҷ кас набуд. Мо чой тайёр кардем ва бо гурӯҳҳои на чандон калон омадан гирифтем, чунки мо ҳамагӣ як мошин доштем. Бисёре аз аъзоёни гурӯҳамон дар ин чойҳо калон шуда буданд ва онҳо ба мо ёрӣ доданд, ки ин чойҳо ва анъанаҳои ҷамъияти навамонро биомӯзем. Ба мо муяссар шуд, ки барои урдугоҳамон чоҳҳои об кобем. Барои ба урдугоҳ даромадан мо сухани рамзӣ доштем, ва мо бо навбат урдугоҳро муҳофизат мекардем. Мо тирпаррониро машқ мекардем ва ба ҳар кас милтиқ додем, то ки дар ҳолати ба мо ҳучум кардан худро муҳофизат карда тавонем.

Якчанд рӯзҳои аввал ором буд, мо қаноатманд будем. Мо он вақтеро ба хотир меовардем, ки пайғамбар Муҳаммад ба Мадина кӯчида буд. Мо бесаброна он рӯзро интизор будем, ки ба Миср баргашта, чуноне ки пайғамбар Маккаро гирифта буд, онро ба даст орем. Мо одате доштем: ҳар кадоми мо хонагӣҳои беимони худро тарк карда, бо номи Худо муҳоҷират карда, чунин суҳанони шоиронаро такрор мекард:

“Алвидоъ, ватани азиз; аҷаб не, ба муддати дуру дароз!
Азизони туву ман Китоби Худоро пайравӣ намекунамд!
Сафар кардан бароям душвор аст, вале ба ҷўстани ҳақиқат
равон ҳастам!”

Мо бо ҷўшу хурўш ин суҳанонро такрор мекардем. Моро чизе ҷуз даъватҳои ислом ба худ ҷалб намекард. Мо тайёр будем, ки дилҳоҳ мушқилиҳоро барои номи Худо паси сар намоем. Мо фикр мекардем, ки агар бимирем, ба биҳишт меравем, яъне мо муборизаро интиҳоб менамоем. Ин сатрҳои шоирона дилҳои моро аз шодӣ ва гурур, ва ҷашмҳои моро аз ғаму ва ашқ пур месохт, зеро мо дўстон ва оилаҳои худро пазмон мешудем.

Дар маҳалле ки мо муҳоҷират кардем, нотинҷӣ буд — ҳамеша ҷангҳои партизанӣ ва ошўбҳо шуда меистоданд. Ҳамаи аҳоли мусаллаҳ буданд ва ба мо осон буд, ки бе ҳархаша ва ҷанҷол бо худ яроқ гардонем. Ҳокимияти маҳаллӣ дар бораи вучуд доштани мо аз бодиягард-ҳое, ки гоҳ-гоҳ роҳгум зада, одатан ба мо муроҷиат мекарданд, то ба онҳо роҳ нишон диҳем, хабар ёфтанд.

Як рӯз навбатдори мо бо дурбин ду мошини ҳарбиро дид, ки ба сўи урдугоҳи мо ҳаракат мекарданд. Вақте ки онҳо ба урдугоҳ наздик

шуданд, посбон ба онҳо амр кард, ки истанд ва пурсид, ки ба онҳо чӣ лозим аст. Онҳо хостанд бо мо вохӯранд, то бидонанд, ки мо кистем, барои чӣ ба ин ҷо кӯчида омадем ва ба кадом гурӯҳ тааллуқ дорем. Онҳо тарсиданд, ки мо аз гурӯҳи муртадҳо (диссидентҳо) ҳастем. Ҳангоми сӯҳбати дуру дароз, ки дар он ман иштирок доштам, онҳо фаҳмиданд, ки мо аҳолии таҳҷой нестем, балки ба қарибӣ ба ин ҷо кӯчида омадаем. Ин моро бештар шубҳавар намуд. Баъди мувоҳисаҳои зиёд моро лозим омад, ки бо дили пурандӯх аз урдугоҳ биравем ва аз орзуи дар ин ноҳия зиндагӣ кардан даст бишӯем.

Азбаски мо дар давлати бо Миср ҳамсоя қарор доштем, баргаштан осон ва арзон буд. Мо чораи дигар надоштем, мо бояд иҷро кардани нақшаи худро давом меодем. Мо қарор додем, ки ба Қоҳира баргардем, вале баъзе аъзоёни гурӯҳ ва ман бо баъзе сабабҳои ногаҳонӣ каме дар он ҷо мондем. Дар ин давра мо бо баъзе одамоне шинос шудем, ки дар ҷанги Афғонистон иштирок карда буданд. Ба мо муяссар шуд онҳоро бовар кунем, ки ҷанги Афғонистон ба муқобили русҳо баҳри Худо ва ислом набуд. То он даме ки дар аввалҳои соли 1990 мо ба Миср баргаштем, онҳо барои вафодорӣ ба гурӯҳи мо қасам ёд карда, ба мо хеле кӯмак карданд.

Ҳамин ки мо ба Қоҳира ворид шудем, моро ба ҳабс гирифта ба вазорати қорҳои дохилӣ оварданд. Моро истинтоқ карда, ҷавоб доданд. Мо кӯшиш кардем бо он қасоне ки ба мо содиқанд, гурӯҳи худро эҳё намоем. Мо дар як моҳ ду маротиба вохӯрдём, то ки ғояҳои асосии гурӯҳи худро омӯхта, ислоҳ намоем ва онро моҳи феввали соли 1990 ба охир расонидем.

Боре ба назди мо як бародар омад. Вазифаи вай аз он иборат буд, ки бояд китобу маҷаллаҳо ва рӯзномаҳоро дида мебаромад, то ки дар бораи ҷунин гурӯҳҳои исломӣ дар тамоми ҷаҳон маълумот гирд оварад. Вай дар ғазаб буд, рӯяш сурх шуда буд ва вай аз мо пурсид: „Шумо рӯзномаҳои имрӯзаро хондед?“ Мо гуфтем: „Не, чӣ воқеа шудааст?“ Онҳо гурӯҳи миссионеронеро ба ҳабс гирифтаанд, ки одамонро бо пул фиреб карда ё онҳоро ба муносибатҳои шахвонӣ ҷалб намуда, масеҳӣ мегардонданд.

Барои мо шармовар набуд, зиёда аз ин, моҳи шафиқи рамазон буд. Моро лозим буд ба он қасоне ки бадири паҳн мекарданд, муқобилият намоем. Вале бадири чӣ хел тағйир диҳем? Бо амалҳо? Ин хеле душвор хоҳад буд. Бо суханон? Инро тавонистани мо дар гумон аст. Вале чӣ хел ва кай?

Ибтидо

Вақте ки ин рӯзномаро хондем, худро дар он таҳқиқшуда ҳисобидем, ки ақидаҳои худро муҳофизат карда натавонистем. Мо қарор додем, ки ғайилона ба паҳншавии масеҳият муҳолифат намоем, то ки ба ҳар роҳе бошад, паҳншавии онро қатъ гардонем. Баъди баҳсҳои зиёд ягон қарор қабул нагардид. Мисол, сохтори беҳатарии давлати дар Миср нисбат ба солҳои 1970 хеле тараққи ёфтааст. Моро муяссар гардида буд, ки пешвоёни гурӯҳи моро, ки ба онҳо хатар таҳдид мекард, махфияна аз мамлакат барорем; онҳо набуданд ва қаси ба ҷои онҳо мемондагӣ низ набуд. Баъзе аз ин пешвоёно ба қатл расонида буданд, дигаронаш ба ҳабси якумра маҳкум шуда буданд.

Аз ин рӯ мо амалҳои ҳарбиро сарфи назар карда, тарзи дигари ҳалли масъаларо фикр мекардем, ки ҷӣ хел ба паҳншавии масеҳият муҳолифат намоем. Ниҳоят мо дар “муҳолифати мантиқӣ” қарор гирифтем — кӯшиш кардем таълимоти дурӯғро фош созем ва фасоди Таврот ва Библияро исбот намоем. Ҳамаи пешвоён чунин тактикаро тарафдорӣ карданд ва мо он касеро ҷӯё шудем, ки ба худ чунин масъулияти бузургро гирад ва ба ҳақиқат рӯшани андохта, бар беимонон ғалаба кунад. Ман ҳеҷ боварӣ надоштам, ки ин вазифаро ба ман бовар мекунанд, на барои он ки ба ин қобилият надоштам, балки барои он ки ҳама медонистанд, ки ман ҷӣ хел масеҳиёно бад мебинам. Баъд аз ҳомӯшии дуру дароз амир номи одамеро ба забон овард, ки барои ин кор интиҳоб намудаанд. Вақте ки ман номи худро шунидам, қариб аз ҳуш рафта будам. Ман аз ғайаб худро аз даст дода будам. Ҷӣ хел онҳо метавонанд ин корро кунанд, кореро, ки албатта хондани китобҳои яҳудӣ ва масеҳиро талаб менамояд.

Амири мо ба ман нигоҳ карда гуфт: „Ин фармон аст! Ту интиҳоби дигар надорӣ, агар ту дар ҳақиқат ба Аллоҳ ва рӯзи Доварии даҳшатнок боварӣ дошта бошӣ, бояд ба ин розӣ шавӣ”. Вай аз Қуръон иқтибос овард:

„Ҳеҷ марду зани боимон ҳаққи ихтиёр надорад дар тасарруфи кори худ, чун муқаррар кунад Худову расулаш кореро, ки ҳар кӣ нофармони Худову расулаш кунад, ҳамоно дар ғумроҳии ошкоро гирифта шудааст”.

Ман кӯшиш кардам амирро мӯътакид гардонам, ки ягон каси дигарро интиҳоб намоёд, вале вай рад кард. Вай ба ман гуфт: “Ман хис мекунам, ки ту аз ҳама беҳтар аз ўҳдаи ин вазифа мебарой. Агар ту ин корро хуб анҷом диҳӣ, бо як тир ду нишон мезанӣ. Якум — ту мусулмононро таълим медиҳӣ ва чашмони онҳоро ба он далелхое мекушӣ, ки онҳо онро намебинанд. Дуюм — ту пули бисёре кор мекунӣ, чунки тадқиқотҳои ту тарҷума шуда, дар тамоми ҷаҳон нашр карда хоҳанд шуд”.

Баъди суҳанони вай дар ман хоҳиши саҳти ба ин кор машғул шудан ва ба тадқиқот сар кардан пайдо шуд. Амир фаҳмонд: “Тадқиқотҳои ту бояд аз ду қисм иборат бошанд. Пеш аз ҳама ту бояд ба Таврот ва Аҳди Ҷадид таъя намура, ҳақиқат будани даъватҳои Муҳаммадро исбот намоӣ, ҷӣ тавре ки дар Қуръон гуфта мешавад:

*„... онҳое ки пайравӣ мекунанд паёмбари умумиро,
ки меёбанд номи ӯро, ки меёбанд номи ӯро
навишташуда дар Тавроту Инҷил, ки мефармояд
ин паёмбар мардумро ба кори неку писандида...”*

Сураи 7: 157

Дуюм, ту бояд ихтилофотҳоро ёфта, исбот намоӣ, ки Таврот ва Аҳди Ҷадид, ки онро одамон имрӯз истифода мебаранд, он китобхое нестанд, ки Худо илҳом бахшида бошад, онҳо тағйир дода шуда, вайрон карда шудаанд”.

Бо дили нохоҳам ман ин супоришро қабул карда, ба амир гуфтам: „Вале ин масъала маро маҷбур месозад, ки Китоби Муқаддас ҳарам ва онро ҳонам”. Вай ба ман гуфт, ки мо ба маркази Қоҳира меравем ва онро меҳарем. Мо аз кӯчаи Ҷумҳурия мерафтем ва мағозаеро ёфтем, ки дар он ҷо Библия мефурухтанд. Мо наметавонистем бо либосҳои миллиамон ба мағоза дароём, ин хеле ҷашмрас буд. Одамони дар мағоза буда полисро ҷеғ мезананд, фикр мекунанд, ки мо барои ғорат кардани мағоза омадаем. Аз назди мо як одам мегузашт, мо вайро боздошта номашро пурсидем. Мо аз вай хоҳиш кардем, ки ба мағоза даромада, барои мо Библия ҳарад ва вай ин корро кард.

Баъд ману амир ба ҳона, ба қисми ҷанубии Қоҳира рафтем. Роҳ ду соат вақтро мегирифт ва тамоми ин вақт ман кӯшиш мекардам, ки аз Библия ҳалос шавам. Як бор ман онро дар болои пештахта гузоштам ва маротибаи дигар чунин вонамуд кардам, ки онро фаромӯш кардам, вале дар ҳар ду маврид ҳам амир онро ба дасти ман дода

таъкид кард, ки китобро гум накунам. Ниҳоят, мо ба хона расидем. Амир ба шаҳри ҳудаш рафт, ман бошам мондам, то ки роҳи мушкили худро бо Библия сар кунам.

Рӯзи якум рӯзи аз ҳама мушкилтарин буд. Ман чунин таассурот доштам, ки Библия аз Худо нест, он метавонад ба хонаи ман азозилонро даъват намояд ва ман дуо карда наметавонам. Аз ин рӯ ман онро дар хонаи хоб нигоҳ намедоштам. Паёпай якчанд рӯз ман тарси воҳимаангезро ҳис мекардам. Ҳамин ки ягон овозро мешунидам, фикр мекардам, ки Худо азозилонро фиристодааст, ки маро чазо диҳанд, чунки ман Библия дорам. Ман Библияро дар он хонае ки намоз меҳондам, нигоҳ намедоштам, зеро фикр мекардам, ки агар дар он ҷо Библия бошад, ғариштаҳо ба он ҷо наметароянд.

Ин тарсҳо маро дуру дароз азоб меоданд, то он даме ки ман ғайбам, ки на ман қарор додам Библияро дар хона нигоҳ дорам, ман ба Худо, ба амир итоат мекардам. Пайғамбар Муҳаммад ба ҳамаи мо дар ҳадиси худ амр намуздааст, ки ба амир итоат намоем. „Ҳар кӣ ба амири ман итоат кунад, ба ман итоат мекунад ва ҳар кӣ ба амири ман гӯш надиҳад — вай ба ман гӯш намедихад“. Ман ба ҳалосае омадам, ки фармони ба амир додаи Худоро ба ҷо меорам, аз ин рӯ агар Библияро дар хона нигоҳ дорам, ба ман зарар намерасонад, Худо ба ман ёрӣ мерасонад.

Гуруҳ маро бо ҳамаи чизҳои зарурӣ таъмин мекард. Онҳо ҳар моҳ ба ман 500 фунти мисрӣ меоданд, то ки ман ҳама вақт ба тадқиқот машғул бошам. Ҳар маротибае ки ман дар бораи ин кор фаромӯш карданӣ мешудам, ин ҳадис ба хотирам меомад: „Ҳар кӣ ба амири ман итоат кунад — ба ман итоат мекунад, ва ҳар кӣ ба амири ман гӯш надиҳад — вай ба ман гӯш надодааст“. Ман се маротиба аз Худо бахшиш пурсида, баъд намоз хондам. Ҳеҷ чиз маро аз ин кор ба худ ҷалб карда наметавонист. Ман адабиётҳои зиёди маълумотдиҳанда доштам, ин ба ман дар қорам ёрӣ меод, ман аллакай масеҳиятро хуб медонистам ва қарор додам, ки ин роҳи дашворро сар кунам.

Ман безобита мешудам, зеро намедонистам, ки аз кучо ва чӣ тавр сар кунам. Ман усули муайян надоштам, ки ба ду қисми тадқиқот сар кунам. Масалан, дар мавриди исбот намудани он, ки Муҳаммад пайғамбар аст, ман умед доштам дар Таврот ё Библия номи Муҳаммад, ҳеҷ набошад номи “Аҳмад” ё “Маҳмуд”-ро меёбам. Ман намедонистам, ки аз кучо ва чӣ хел сар кунам. Майнаам гич буд. Ман намедонистам, ки кадом номро аз Таврот ҷӯям.

Ман тамоман рохгум задам ва қарор додам, ки ба қисми дуҷуи тадқиқоти худ, ҷустани муҳолифатҳо сар кунам, то онҳо исбот намоянд, ки Таврот ва Аҳди Ҷадид аз Худо нестанд. Ҷуноне ки дар мавриди аввал буд, ба ман муяссар нагашт муайян кунам, ки чӣ хел ман Таврот ва Аҳди Ҷадидро дида мебароям ва инкор мекунам. Ман ба риққат омада будам, зеро ҳис мекардам, ки маҳорати кофӣ надорам, то ин корро ба анҷом расонам. Вале ман одати таслим шуданро надоштам ва қарор додам қувваи худро дарёф надошта, мақсади худро ба даст биёрам.

Ману амир дар як моҳ як маротиба вомахӯрдем, то ки тадқиқотро муҳокима намоем, ҳар маротибаи вохӯрӣ ман аз вай хоҳиш менамудам, ки қарорашро дигар кунад ва ин корро ба ягон каси дигар супорад, ман бошам ба вай ёрӣ мерасонам. Аммо вай исрор мекард, ки ман бояд ин корро ба ҷо орам.

Ман аз Худо зориву илтиҷо мекардам, ки ба ман қувват диҳад. Ман худро ба таври ғайритабӣӣ далер ҳис карда, ба хондани Библия сар кардам, вале бе ягон хел низом ва бетартибона. Ман аз “Китоби Ҳастӣ” сар кардам ва намедонистам, ки чиро ҷустуҷӯ намоям. Ман номҳои аҷоиберо ёфтам, ки дар бораи онҳо ҳеҷ гоҳ нашунида будам ва дар ғазаб шудам. Ман китобро ба кунҷе ҳаво дода, ғазаболуд гуфтам: „Ин яҳудиён ва масеҳиён девонаанд. Чӣ хел онҳо гуфта метавонанд, ки чунин китоби аҷоиб, ки пур аз номҳои аҷоиб аст, аз Худо бошад. Онҳо девона шудаанд!“ Ман хондани Библияро қатъ кардам.

Ду рӯз гузашт ва ман боз ба хондани Библия сар кардам. Ин маротиба ман “Китоби Ҳастӣ”-ро нахондам, зеро намехостам, ки аз нав бо номҳо ва калимаҳои душвор рӯ ба рӯ шавам. Ман якҷанд варақ зада, хонданро давом додам. Маро китобҳои Адабӣ, Ҳуруҷ ва Такрори Шариат ҳайрон сохт. Ман маълумотҳои ҷузъии зиёдеро дар бораи Мусо, фиръавнҳо ва исроилиён ёфтам, ки ин кунҷқобии маро қонё гардонд.

Дар давоми ду моҳ ман хондани Аҳди Қадимро тамом кардам, ва он қадар сарфаҳм нарафтам. Ман бори дигар хондам, ин дафъа кӯшиш кардам чизеро ёбам, ки ба Муҳаммад, Аҳмад ё Маҳмуд тааллуқ дошта бошад, вале чизе наёфтам. Ман ба хондани Аҳди Ҷадид сар кардам, вале ба ягон ҳулосае омада натавонистам. Ман ба ин тоқат карда натавониста, нисбати амир, ки маро ба ин тадқиқот маҷбур мекард, ҳашмгин мешудам.

Вақте ки амир ба аёдати ман омад, ба вай гуфтам, ки ягон далелеро ошкор карда наметавонам, ки ба чизи мо мечустагӣ оварда расонад.

Ман Таврот ва Аҳди Ҷадидро хондам, вале ҳеҷ чиз наёфтам. Амир ба ман гуфт, ки вай китобе дорад, ки хангоми дар хориҷа буданаш меҳонд ва он дар бисёр корхона ба вай ёрӣ мерасонад. Номи китоб “Ҳақиқатро мекушоям” буд ва онро марҳум шайх Ал-Ҳиндӣ навишта буд. Ман ин китобро дар китобхонаи шахсии худ ҷустуҷӯ намуда, дарёфт кардам.

Китоби “Ҳақиқатро мекушоям” барои мо китоби беҳамтое буд, махсусан дар он вақте ки мо бо масеҳиён мубориза карда, онҳоро бовар мекунондем, ки ислом дини ҳақиқӣ аст. Дар он иқтибосҳои хатои Таврот ва Аҳди Ҷадид оварда шудаанд, ки мо онро ба масеҳиёни исломро қабулкарда мегуфтем. Мо онҳоро бомуваффақият истифода мебардем.

Ман тадқиқоти нави ҳудро бо ёрии дигар китобҳои сар кардам, ки амир дода буд, ба монанди: „Мазҳабҳо ва дин”-и Шаҳристонӣ, „Мазҳабҳо ва ибодатҳои динӣ”, Ибн Ҳазм ва баъзе дигар асарҳои таърихӣ тарҷумаиҳолӣ, ки масеҳиятро танқид мекарданд. Ман ҳамаи оятҳои, ки Ибн Ҳазм ихтилофот номида буд, рӯбардор карда, онҳоро аз Таврот ва Аҳди Ҷадид дидам. Бештари оятҳо бо суханони дигар ифода шуда буданд ё ба дигар одамон тааллуқ доштанд. Ман бисёр оятҳои ёфтам, ки дар онҳо баъзе муҳлифатҳо буданд, вале агар мо ин оятҳоро ҳамчун асоси далелҳои худ истифода мебардем, ки Таврот ҳақиқӣ нест, лозим меомад эътироф намоем, ки баъзе сураҳои Қуръон низ аз Худо нестанд. (Баъдтар ман бозёфтҳои ҳудро бо номи “Ҷавоб ба Ибн Ҳазм” навиштам).

Ман самимона қори ҳудро давом додам, муҳаббат ба Худо ва ба пайғамбар маро ба пеш мебард. Гурӯҳамон мушоҳида карданд, ки ман ҳарчи бештар ба Библия таваҷҷӯҳ зоҳир менамоям. Онҳо маро мепурсиданд, ман бошам ба онҳо дурӯғ мегуфтам. Лозим меомад бахонаҳои фикр карда бароям ва ман ба онҳо гуфтам, ки мо бо баъзе масеҳиёни ҷавон вомехурем, то ки онҳоро ба ислом ҷалб намоем, ва маро зарур аст дар бораи ҳаёти онҳо фаҳмида гирем.

Кушишҳои ман дар бораи аз байн бурдани эътибори Таврот ва исбот намудани муҳлифатҳои он шикаст хӯрданд ва ман қарор додам ба қисми дуюми тадқиқотҳои худ сар кунам: аз рӯи оятҳои Таврот ва Аҳди Ҷадид муқаррар намоям, ки Мухаммад расули Худо буд. Ман китоби Ал-Ҳиндӣ “Ҳақиқатро мекушоям”-ро дида баромада, хурсанд шудам, ки чизи меҳостаамро ёфтам. Ман бо хурсандӣ дуо кардам ва Худоро шукргузори намудам, ки маро ба ин оятҳо оварда расонд. Ман онҳоро дар тартиби зерин навиштам:

Ҳастӣ 17:20; 49:10

Такрори Шариат 18: 18-20; 32:21; 33:1-3

Китоби пайғамбар Ишаъё 42:9; 54:1-3; 65:1, 2

Забур 45:1-3; 149:3

Китоби пайғамбар Дониёл 2:31, 32

Матто 3:2; 13:31; 20:1; 21:33

Юҳанно 14:15

Ваҳй 2:27

Ал-Ҳиндӣ на танҳо ин оятҳоро истифода бурд, то исбот намояд, ки Мухаммад пайғамбар аст. Ман дигар оятҳоро хориҷ кардам, чунки онҳо чандон аниқ нестанд. Ман ин оятҳоро хеле бо диққат ва бегаразона омӯхтам. Мо, ҳамчун гурӯҳи беназири имондорон, ҳеҷ гоҳ ягон маълумотеро бе сарчашмаи дилпур ба эътибор намегирифтем. Ин оятҳо дар назари аввал барои дилхоҳ мусулмон хеле диққат-чалбкунанда буданд ва онҳоро қабул кардан мумкин буд, вале ҳангоми бо диққат дида баромадан (ки ин усули мусулмонони фундаменталист аст) маълум мегардад, ки ҳулосаҳое ки дар асоси ин исбот бароварда шудаанд, нодуруст ва қалбакианд.

Аз ин рӯ, ман ҳамаи китобҳоеро ҳам кардам, ки ба фикрам ба ман дар тадқиқотҳоям ёрӣ мерасонданд. Ман ояндаи ҳудро баъди муваффақияти қорам ба худ тасаввур мекардам. Ман ба Ҳудову пайғамбар хизмати бузурге карда, соҳиби пули фаровон мегардам. Зимнан, дар бораи пулҳо. Ману амир ба мағозаи китобфурӯшии “Сунна Адвокатс” рафтем ва ба онҳо мазмуни китоби маро фаҳмондем. Ин ба онҳо таассуроти бузурге гузошт ва онҳо боби якуми онро хоҳиш карда, пешниҳод карданд, ки ҳуқуқи муаллифӣ бихарем. Ман ба шарофати ин китоб сарватманд ва машҳур буданро орзу мекардам. Ман аз нав ба хондани Библия сар кардам. Ман ба хондани Библия майлу рағбат пайдо кардам. Ман бисёр чизҳоро навиштам, то мантиқан ва бо тасдиқоти пурра исбот намоям, ки Таврот ва Аҳди Ҷадид пайғамбар будани Мухаммадро тасдиқ менамоянд. Натиҷа он қадар хуб набуд, чунки ман дар кӯшиши исбот намудани миссияи илоҳии Мухаммад тадқиқотчи бениҳоят бодикқат будам. Ман ба бисёр сарчашмаҳо тақия мекардам, масалан, ба “Лугати мамлакатҳо”-и Ёкут Ал-Ҳамавӣ, ки дар он номи шаҳри Форонро вохӯрдм. Ман дида баромадам, ки он дар кучо воқеъ буд ва ҳоло ҷӣ ном дорад. Ман инчунин аз лугати забоншиносии “Забони араби” ва ҳатто аз лугати ибрий истифода мебардам, то ки маънои калимаҳоро фаҳмам. Масалан, калимаи “Шелон”.

Ман мехостам китоберо нависам, ки ҳеҷ кас онро инкор карда натавонад. Мутаассифона, ҳамааш мисли он ки ман мехостам, нашуд. Ҳамаи мантиқ ва ҳулосаҳои забоншиносии ман яке паси дигар барҳам хӯрданд. Ман ягон оятро барои тасдиқи назарияи худ ёфта наметавонистам (дар омади гап, ман китоби дигареро бо номи “Ҳақиқати пинҳондошташаванда” навиштам, ки дар он ҳамаи оятҳои омӯхтаамро зикр кардам ва ёдовар шудам, ки чӣ тавр ба ҳулосае омадам, ки онҳо ба пайғамбар Муҳаммад тааллуқ надоранд).

Ман омӯзиши ин оятҳоро ба охир расонидам, вале он чизеро, ки меҷустам, наёфтам. Дар он лаҳза ман ба маҳзунӣ, рӯҳафтодагӣ, безобитагӣ ва ошуфтагӣ афтода будам. Ҳеҷ гоҳ ба гӯшаи ҳаёлам наомада буд, ки Муҳаммад пайғамбар нест. Ман кӯшиш кардам худро тасалло дода исбот намоям, ки ба ман муяссар нашуд бо шахсияти пайғамбар муносибат доштани шаҳодатҳоро муайян намоям.

Ман қарор додам боз як кӯшиши дигар кунам. Ин маротиба ман дигар китобҳоро ба монанди: “Шаҳодатҳои пайғамбар”, “Луғати мамлакатҳо”, “Энсиклопедияи араб” истифода бурдам. Ман бо тамоми қувва ҷаҳд кардам, ки муваффақият ба даст орам. Шикаст хӯрдан баъди он ҳама нугувориҳои ки ман аз он гузаштам, маънои онро дошт, ки тамоми ҳаёти ман чаппагардон мешавад. Кӯшиши дуюм аз якумаш бехтар набуд, балки бадтар буд; ман бо бисёр чизҳои вохӯрдм, ки бо назарияи ман муқобил мебаромад.

Гоҳо ман ба шумораи зиёди китобҳои исломӣ ва маълумотномаҳои нигоҳ карда аз худ меपुरсидам: „Оё мумкин аст, ки ҳамаи ин китобҳо маро фиреб дода бошанд ва ба мо шахсияти бофта баровардари пешкаш карда бошанд? Агар чунин мешуд, Худо сазовори ибодат намегардид. Ман бо ин роҳ намеравам”. Ва дар он вақт ман зуд дуо карда, аз Худо бахшиш пурсидам.

Баъд ман тадқиқоти худро партофта, бори сеюм ба хондани Библия сар кардам. Ман Библияро хонда, чунон хурсандӣ мекардам, ки тарсидам, ки ба ҷоду афтодам. Мо одатан мегуфтем, ки масеҳиён ҷодугаранд, онҳо ҷодугариро аз Таврот ва Аҳди Ҷадид омӯхтаанд. Бо вучуди ин, Библия маро аз ҳад зиёд ба худ ҷалб кард. Амир мунтазам маро хабар мегирифт. Ҳар бор ман фикр мекардам, ки вай аз комёб нашудани рӯҳафтода мешавад, ва маро аз ин вазифа ҳалосӣ медихад. Вале ҳар бор вай аз пештара дида бештар ба вачд меомад ва маро бовар мекунонд, ки ман аз ҳама дида хубтар аз ўҳдаи ин кор мебароям.

Ман ба хондани Инҷили Матто сар кардам ва пеш аз он ки боби якумро тамом кунам, пешпо хӯрдм. Ман дидам, ки онҳо насабномаи

Масехро аз Довуд инҷониб дида мебароянд. Ман фикр кардам, ки онҳо девона шудаанд. Ман худро бо ин фикр тасалло дода, умед доштам, ки чизи мекофтаамро меёбам. Маро бобҳои 4, 5 ва 6-уми Инҷили Матто моту мабхут кард. Ман пештар ду маротиба ин қисми Библияро хонда будам, вале ин бор ман ҳис кардам, ки гӯё онро бори нахуст меҳонда бошам. Ман ҳис кардам, ки дасте охиста ба сарам тақ-тақ зада, ақли маро равшан кард. Ман шундам, ки овозе дар ботинам мегӯяд:

„Вақти он расидааст, ки ту чӣ хонданатро бифоҳмӣ ва дар бораи он бесаранҷом нашавӣ, ки кӣ ҳақ асту кӣ ноҳақ“. Бе ягон сабаби чиддӣ маро ларза фаро гирифт.

Ман дарёфтам, ки Библия дар бораи он мегӯяд, ки мо бо масеҳиён чӣ ҳел рафтор мекардем, гӯё ҳодисаҳои ҳозиразамонро тасвир мекарда бошад. Ман хондам, ки дар Библия дар бораи таъқиботҳо, таҳқиқҳо ва кушторҳо чӣ гуфта мешавад — ақидаи мо оиди ба Худо итоат кардан. Боиси ҳайрат буд, ки Библия медонист, ки мо ба масеҳиён чӣ мегуфтем ва бо онҳо чӣ тавр рафтор мекардем! Оё чунин шуданаш мумкин аст, ки масеҳиён ба қарибӣ ин қисми Библияро навишта бошанд?

Мо ҳамеша чунин меҳисобидем, ки муҳаббату итоаткории масеҳиён дар назди мо мусулмонон аз рӯи тарс аст, чунки масеҳиён заиф ва кам буданд, ва чӣ тавре, ки Қуръон мегӯяд:

“... Бар онон хориву бенавоиро ва бозгаштан ба хашме аз ҷониби Худо”.

Сураи 2: 61

Ман бисёр оятҳоро дар бораи муҳаббат, итоаткорӣ ва ҳатто оиди муҳаббат ба душманон ёфтам. Ман ҳайрон шудам: чӣ тавр дар бораи сабаби таҳқири худ навиштан мумкин аст?

Ҳар маротибае ки ман аҳкоми Худоро ба масеҳиён дар бораи дӯст доштани душманони худ меҳонам, онро ба хотир меорам, ки чӣ ҳел дағалона бо падару модари худ рафтор карда будам. Ман нисбати онҳо ҳеле сангдил будам ва ҳамеша усулҳои меёфтам, ки ба ҳиссиётҳои онҳо расида истам. Боре ман бемор шудам ва ҷарроҳии чиддиеро аз сар гузарондам. Падарам хост маро дар беморхона ҳабаб гирад, вале ман инкор карда гуфтам, ки ман одами беимонро дидан намехоҳам. Модарам ба воситаи дигар одамон ба ман хӯрок мефиристод, чунки ман аз дасти вай хӯрок намегирифтам. Вай соатҳои

дароз дар ҳавои тафсон назди тирезаи беморхона менишаст, то ки маро лахзае аз тиреза бубинад.

Ин ёддоштҳо ҳамеша маро гирён мекарданд ва ман он рӯзро лаънат меҳондам, ки Аллохро шинохтам. Дар ботини ман мубориза мерафт. Ман худро бо он тасалло меодам, ки Абӯ Убайд ва Абӯ Бакр бо падар чӣ тавр рафтор карда буданд, Мусъаб бошад бо модар чӣ хел рафтор карда буд. Ва ин маро ором мекард.

Ман хондани Инчили Матторо тамом кардам, вале суҳанони он дар хотири ман саҳт нақш бастанд. Онҳо шабу рӯз маро дунболагирӣ менамуданд, махсусан он вақте ки ман меҳостам ягон кори бад кунам. Ман боқимонда Инчилҳо ва номаҳоро хондам ва аз он ҳайрон будам, ки фалсафа ва баён дар ин китобҳо аз Қуръон дида беҳтар буданд. Азбаски Библия 630 сол пеш аз ислом навишта шудааст, чӣ хел гуфтан мумкин аст, ки илми баён дар Қуръон беҳамто аст?

Дар як шаби хуноки зимистон ман сураеро аз Қуръон ба тариқи декламатсия меҳондам ва умед доштам, ки суҳанони Инчили Матторо аз хотир фаромӯш месозам. Бародарон ва ман ҳамеша ба масеҳиён ҳасад мебардем, чунки онҳо бо одамон муносибатҳои дӯстона доштанд. Баръакси онҳо мо наметавонистем ҳатто тасодуфан бо одамон шинос шавем, то даъват намоем, ки ба ислом ҳамроҳ шаванд. Ин дар роҳи мо монеаи бузурге буд. Даъватҳои ислом ба ягон хел ҷунбише роҳ намедихад, ки бо одамон муносибатҳои наздиктар дошта бошем — маҳз он чи барои ба ислом ҷалб намудани одамон зарур аст.

Ҳаёти мо пур аз зӯроварӣ, сангдиль ва терроризм буд. Одатан мо ҷунин рафтор менамудем. Вале мо ҳис мекардем, ки агар ҷунин рафтор накунем, иродаи Аллохро ба ҷо намеорем. Аллоҳ дар Қуръон гуфтааст, ки бо беимонон, новобаста ба он ки ба Библия бовар мекунанд ё не, бисёрхудо ё мусулмонони бардурӯғ ҳастанд ё не, чӣ хел рафтор қардан даркор аст. Қуръон дар бораи он одамоне ки ба Библия бовар мекунанд, мегӯяд:

„Эй мўъминон, дўст нагиред яҳудиёро ва насрониҳоро. Онҳо дўсти якдигаранд. Ва ҳар кӣ аз шумо дўст мегирад онҳоро, пас ӯ ҳам яқинан аз шумолаи онҳост. Ҳамоно Худованд ҳидоят намекунад гурӯҳи золимонро“.

Сураи 5:51

Дар бораи дигар беимонон ба монанди мусулмононе ки намоз намехонанд, закот намедиханд ё риш намемонанд, ё он касоне ки гуноҳ карда, аз тавба кардан даст мекашанд, Қуръон мегӯяд:

„Эй мусулмонон, дӯст магиред кофиронро ба чуз мӯъминон, оё мехоҳед, ки собит кунед барои Худо ба болои худ далелу илзоми зоҳирро?“

Сураи 4:144

Дар бораи оила ва хешу таборон дар Қуръон гуфта шудааст:

„Эй мусулмонон, дӯст магиред падарону бародарони худро, агар ихтиёр кунанд куфрро бар имон. Ва ҳар кӣ аз шумо дӯстӣ дорад (бо аҳли куфр), пас онҳо низ золиманд“.

Сураи 9:23

„Онҳое ки имон ба Худову рӯзи охираат доранд, ҳаргиз дӯстӣ намекунанд ба онҳое ки хилоф кардаанд Худову расули ӯро, агарчи ин муҳолифони Худову расул падарон ё писарон ё бародарон ё хешовандони онҳо бошанд. Инҳо касонеанд, ки навиштааст Худо дар дилҳошон имонро ва қувват додааст онҳоро ба файзи футуҳи ғайбие аз ҷониби худ ва дохил мекунад Худо онҳоро дар ҷаннатҳое ки ҷорист аз зери он ҷӯйҳо, ки абадӣ бошанд дар он ҷой. Хушнуд шуд Худо аз инҳо ва инҳо ҳам хушнуду розӣ шуданд аз Худо, инҳо ҳизбуллоҳанд, яқин бидон, ки албатта ҳизбуллоҳ растагору ғолибанд“.

Сураи 58:22

Агар мо ба ин оятҳои Қуръон ҳадиси ҳақиқи Ал- Бухорӣ ва Ал-Тирмизиро илова кунем, пас аз рӯи гуфтаи Умар, пайғамбар Мухаммад гуфта буд: „Ба одамоне ки ба Библия боварӣ доранд, даст надихед, ба саломи онҳо ҷавоб нагардонед, агар онҳо дар роҳ бо шумо вохӯранд, онҳоро аз роҳ тела диҳед“.

Даҳҳо чунин оятҳо муносибатҳои моро бо оилаҳоямон, дӯстонамон ва ғайримусулмонон муайян менамоянд. Барои муайян намудани ин муносибатҳо мо интиҳоби дигаре надоштем, зеро ақидарониҳои

исломӣ ва Қуръон ба мусулмонон имкон намедоданд, ки аз ақли худ истифода баранд. Баръакс, ҳар касеро, ки ақли ҳудро истифода мебуд ва кӯшиши фаҳмонидани оятҳои Қуръон ё ҳадисро мекард, беимон меномиданд. Ҳама чизро он хел қабул кардан даркор аст, ки Муҳаммад фаҳмонда буд. Агар ягон чизе бошад, ки Муҳаммад дар бораи он ёдовар нашуда бошад, бояд аз он ҳудро канор гирӣ. Ал-Бухорӣ ҳадисеро ёдовар мешавад, ба Ибни Аббос бошад пайғамбар Муҳаммад гуфта буд: „Ҳар касе ки фикри шахсии ҳудро дар бораи Қуръон баён кунад, дар дӯзах ҷои ҳудро тайёр мекунад”.

Баъди ҳамаи ин оятҳои Қуръон ва ҳадисҳо чӣ тавр мо метавонем бо он касоне ки аз мо фарқ мекунанд, дӯстона муносибат намоем? Мо наметавонистем, зеро Қуръон мегӯяд:

„Ва майл макунед ба тарафи золимон, ки бирасад ба шумо азоби оташ ва нест шуморо ба ғайри Худо ғридиҳандаву дӯсте, боз ғриву нусрат дода нашавед”

Сураи 11:113

Аз ин рӯ, вақте ки ман дар Библия оятро дар бораи муҳаббат ва бахшиш меҳондам, дили маро қаҳру ғазаб пур мекард. Вақте ки ман Библияро меҳондам, ки мо онро вайронкардашуда меҳисобидем, аз ҳудам шармам меомад. Аҷоиб, фикр мекардам ман, чӣ хел масеҳиён Библияро тағйир дода, холо ҳам муҳаббат ва эҳтиромро истифода мебаранд, ва чӣ тавр ба мо, он касоне ки Қаломи Худоро тағйир надодаем, муяссар нагардидааст, ки инро ба даст орем. Шояд дар ин ҷо ягон сирре ҳаст.

Ман кӯшиш кардам, ки ин фикрҳоро аз худ дур кунам, вале онҳо боз бармегаштанд. Чӣ мешавад, ки агар дар тадқиқоти худ ба ягон ҳулосае наоям? Мухориба дар ман ҷунон пурзӯр буд, ки ҳар гоҳе маро ҷунин фикрҳо фаро мегирифтанд, ман баланд фарёд мекардам: „Худоё, маро бубахш. Ман мегӯям, ки Худое ҷуз Аллоҳ нест ва Муҳаммад пайғамбари Ёст”. Ва баъд намоз меҳондам, то ки аз ин фикрҳо халос шавам. Ман ба худ мегуфтам, ки агар аз рӯи Таврот ва Библия исбот карда натавонам ҳам, Муҳаммад дар ҳақиқат расули Аллоҳ аст.

Масъалаи ман ҷиддитар гашт. Ба ҷои ҷустани исботи он, ки Муҳаммад пайғамбар аст, ман фаҳмидам, ки маро суҳанони Таврот ва Библия ба худ ҷалб менамоянд. Ман фикр мекардам, ки чӣ хел аз таъсири онҳо халос шавам ва чӣ хел исбот намоям, ки Таврот ва Аҳди

Чадид аз Худо нестанд. Хамаи он чи дар онҳо навишта шудааст, хуб аст ва наметавонад аз тарафи одам навишта шуда бошад. Чӣ хел одамон тавонистанд бо чунин нуқтасанҷӣ умқи ояндаро бубинанд ва ду ҳазор сол пеш дар бораи он нависанд, ки дар замони ҳозира чӣ шуда мегузарад. Агар мо ҳамчун далел дар баҳс фарз мекардем, ки Таврот ва Аҳди Чадид аз тарафи одам навишта шудааст, мо ҳам аз рӯи дониш ва ҳам аз рӯи хирад одамо бо Худо дар як сатҳ мегузоштем. Мо албатта медонем, ки Худо ҳамадон, ломакон, қодир аст ва касе бо Ӯ баробар шуда наметавонад.

Ман хондани Забур ва Китоби Масалҳоро сар кардам. Ман баъзе оятҳоро аз таронаи 23 ва 143 аз ёд кардам ва онҳоро дар намозҳои худ такрор мекардам. Ин оятҳо дили онҳоро, ки чӣ хел дуо кардани маро медиданд, мутаассир мегардонд ва онҳо хоҳиш мекарданд, ки онҳоро навишта гиранд ва баъд тавонанд дар дуоҳои худ истифода баранд. Ман ханӯз ҳам мехостам исботи онро ёбам, ки Муҳаммад пайғамбар аст ва Библия хатост, вале ҳеҷ чиз ёфта наметавонистам. Маро шубҳаҳо ва фикрҳои муҳлиф фаро мегирифтанд, ман кӯшиш мекардам, ки ба онҳо аҳамият надихам, вале онҳо ҳарчи бештару зудтар пайдо шудан мегирифтанд. Ман Худоро дӯст медоштам, вале муҳаббати ман ба дин ва маълумоти ман имкон намедоданд фикр кунам, ки ислом метавонад дини ҳақиқии додаи Худо набошад. Ман роҳгум задам, беқарор гаштам ва чун пештара наметавонистам ба хоби ширин равам.

Боре субҳидам ман намоз мехондам. Қуръонро аз ёд хонда истода, ногаҳон истодам, фикрҳои парешон буданд. Ман фикр кардам: „Ту чӣ кор мекардӣ, масалан, агар маълум мешуд, ки ислом роҳ ба бихишт нест?“ Ман кӯшиш кардам аз ин фикр раҳой ёбам, вале натавонистам. Ман ҳатто натавонистам намози бомӯдамо тамом кунам. Ман гиря кардам ва дар рӯи гилем хобам бурд. Баъд аз ду соат модарам маро аз хоб бедор кард. Парешонҳол ба кор рафтам. Ман намедонистам, ки ба кучо меравам ва бо кӣ сӯҳбат мекунам.

Вақте ки ба хона баргаштам, бисёр мехостам Библияро хонам. Ман Инҷили Юҳанноро аз боби якум то понздаҳум хондам. Ман фикрҳои фалсафии баланд, суҳанпардозӣ ва ифодаҳои хеле нафису бо ҳам алоқамандеро дидам — махсусан вақте ки Библия дар бораи гӯсфандон ва Шубон, токи ангур, боғбон, шоҳаҳое ки самар меоранд, шоҳаҳои бесамар, ки ба оташ партофта мешаванд, мегӯяд.

Ба ҳаяҷон омада, дар ҳучраи худ бо овози баланд хитоб кардам: „Худоё, ба гуломи Худ раҳм кун! Марҳамат карда ба ман бигӯ, ки

Ту дар кучой, дар тарафи кӣ: Ту бо яхудиён ҳастӣ ё бо масеҳиён, ё ин ки бо мусулмонон? Ба ман раҳм кун. Ман ғуломи Ту ҳастам ва ҳаёти худро ба хизмати Ту бахшидаам. Ман барои меҳрубониҳои миннатдорам. Ман назди Ту рафта наметавонам, Ту бошӣ ба он дараҷа паст намешавӣ, ки дар назди нафаси Ту биистам. Ту пурқудрат ҳастӣ — ман бошам инсон, махлуқи бечора ва то он даме ки Ту имкон надихӣ, коре карда наметавонам. Ту аз ҳама меҳрубон ва аз ҳама дилсӯз ҳастӣ, ман бошам ғуломи Ту, ки на қудрат дорам, на хирад. Тамоми ҳаёти ман дар дасти Туст. Ман туро аз хурдӣ дӯст медорам. Ман худро баҳри осмонҳо ва баҳри муҳаббати Ту қурбон кардам. Ман на аз ҳабс метарсидам ва на аз шиканҷаҳо, ва вақте ки ман Туро меҷустам, ҳатто тамоми ҷаҳон наметавонист пеши роҳи маро гирад. Барои чӣ Ту бо ман чунин рафтор мекуни? Ман Туро дӯст медоштам ва ҷуноне ки Моро пайғамбари Ту Муҳаммад таълим медод, Туро хурсанд мегардондам, ва инак ман бечора гаштаам ва наметавонам пеш равам. Ҳар кадоми тарафҳо меғӯянд, ки Ту Худои онҳо ҳастӣ. Ман намедонам, ки кӣ ҳақ асту кӣ хато мекунад. Худоё, ман чӣ савганд хӯрам, ки Туро дӯст медорам? Фикр мекунам, ки ҳочат нест, зеро Ту ҳамаашро медонӣ. Вақте ки Туро меҷустам, чӣ хел ман ҳаловат мебудам! Ман таҳсилро партофтам, оила ва дӯстони худро тарк кардам. Ман чун оворае сарсон гаштам. Маро ҳабс карданд ва баҳри Ту шиканҷа доданд. Барои чӣ Ту ба ман ҷавоб намедихӣ? Агар Ту Худои мусулмонҳо бошӣ, ғайр аз ислом дигар ҳама чизро аз майнаи ман пок кун, ва агар Ту Худои масеҳиён бошӣ, ба ман нуреро нишон деҳ, ки аз қафои он рафта тавонам”.

Ман азоб мекашидам, хоб карда наметавонистам ва ақлам тира гашта буд: агар ислом роҳи Худо набошад чӣ? Чӣ мешавад, агар Таврот ва Библия роҳҳои Худо бошанд? Масеҳиёро пайравӣ кунам? Ман инро фикр карда, ба ларза меафтадам, ки агар Худо ва одамон маро айбдор созанд, бо ман чӣ шуданаш мумкин аст? Як рӯз ман тамоми тарсҳои худро як тараф гузошта, ба худ гуфтам: „Ту чӣ мехохӣ? Бас аст, Ту он хеле нестӣ, ки пештарҳо будӣ. Дар назди Ту ду роҳ истодааст ва ҳар ду роҳ рост менамояд. Вактро аз даст надеҳ ва бо ҷидду ҷаҳд роҳи Худоро ҷустуҷӯ намо. Муҳим нест, ки яхудӣ, масеҳӣ ё мусулмонист: аз ҳама муҳимаш роҳи Худо бошад — агар Ту дар ҳақиқат Худоро ҷӯё бошӣ. Ин тақдирӣ туст ва онро қабул карданат даркор аст. Бовар кун, Худо ба ту мувофиқи самимӣ буданат ҷавоб медиҳад. Фаромӯш кун, ки ту мусулмон ҳастӣ ва ҷустуҷӯҳоро аз нав сар кун. Ба ту чӣ ҳалал мерасонад?”

Ман дар ин бора фикр карда гуфтам: „Худоё, маро рохнамоӣ кун ва ба ман қувват деҳ, зеро маро дар пеш озмоишҳои бузург истодаанд. Агар Ту ба ман ёрӣ надихӣ, азозилон маро пора-пора месозанд. Ман дар ҷаҳон бе мақсад сарсон шуда, оромӣ нахоҳам дошт. Худоё, аз Ту хоҳиш менамоям, ба ман кӯмак кун. Ман ба Ту ваъда медиҳам, ки дар ҳар қучоқе ки бошӣ, Туро пайравӣ хоҳам кард, ҳатто бо масеҳиён, ки тобу тоқати онҳоро надорам...” Ман ногаҳон ҳис кардам, ки чӣ хел оромӣ ва осоиштагӣ маро фаро гирифт. Бори нахуст ман мантиқан андешаронӣ кардам.

Ман ба ҳулосае омадам: масеҳиён аз ду сабаб рохгум зада беимон шуданд: якум — онҳо гуфтанд, ки Масеҳ, Писари Марям, Худо аст; дуюм: онҳо гуфтанд, ки Ӯ дар салиб мурд ва эҳё шуд, то ки гуноҳи одамонро кафорат диҳад. Барои чӣ ман тадқиқоти ҳудро ба ин ду масъала равона насозам ва ин масъалаҳоро аз нуқтаи назари ислом дида набароям? Барои ман мароқовар буд, ки олимони исломӣ оиди ин чӣ фикр доранд.

Ман ба дида баромадани китобҳои таърихи ислом, китобҳои тарҷумаиҳолӣ ва тафсириҳо сар кардам. Ман он чизеро меҷустам, ки ба Масеҳ ва дорои сифатҳои Худо будани Ӯ тааллуқ дошт, ҷуноне ки он дар Қуръон ёдовар шуда буд. Ман сарчашмаҳои ҳақиқӣ ва боварибахшро ба монанди “Шарҳ”-и Ибн Қатир, “Таърихи ислом”-и Заҳабӣ, “Ибтидо ва интиҳо”-и Ибн Қатир, “Мазҳабҳо ва дин”-и Шаҳристонӣ, “Дар бораи мазҳабҳо ва парастиишҳо”-и Ибн Ҳазм (ки бо номи Абӯ Муҳаммад низ машҳур аст), “Китобҳои муқаддаси то ислом” ва “Масеҳият байни мантиқ ва нақл”-ро истифода бурдам. Дар натиҷаи тадқиқотҳои сермаҳсул ман якҷанд хусусиятҳои фарқкунандаи Масеҳро ёфтам, ки дар бораи онҳо ҳатто масеҳиён дар китобҳои худ нанавишта буданд.

Масалан

1. Қобилияти офаридан

Қуръон мегӯяд:

„Ин зот Худо аст ва парвардигори шумо. Нест ҳеҷ маъбуде ҷуз Ӯ, ҳолиқи ҳар чиз аст, пас ибодату парастии кунед ӯро. Ва Худованд бар ҳар чиз қарор аст”.

Сураи 6:102

„Ҳамоно парвардигори ту зотест офаринандаву доно”.

Сураи 15:86

„... пас бишнавед онро, албатта онҳое ки илтиҷо мекунад ба ҷуз Худо, офарида натавонанд магасеро, агарчи ҷамъ шаванд ҳама барои офаридани он, ва агар гирифта барад магас аз инҳо чизеро, ҳалос карда натавонанд ин бутҳо он чизро аз дасти магас, бисёр заифу натавонанд обиду матбӯд”.

Сураи 22:73

„Бутҳое ки мепарастанд ба ҷуз Худо, намеофаринанд чизеро (балки) худашон махлуқанд”.

Сураи 16: 20

„Оё зоте ки меофаринад (тамоми мавҷудотро), монанди (бутест) ки намеофаринад? Оё панд намегиред?”

Сураи 16:17

Боз ҳамагӣ якчанд оятҳое ки қобилияти офаридгории Худоро маҳдуд месозанд. Вақте Худо хост, ки Худро аз дигар худоҳо фарқ кунонад, Ё ин сифати Худро фарқ кунонд, ки аз дигар худоҳо бартарӣ дошт. Қуръон тасдиқ мекунад, ки Масеҳ меофарид.

„Ва омӯхтем ба ту китоб ва Таврот ва Инҷилро ва чун пайдо мекардӣ аз гил монанди шакли мурғ ба ҳукми ман, пас медамидӣ дар он, пас зинда мешуд мурғе ба ҳукми ман...”

Сураи 5:110

Вақте ки ман ин оятро хондам, ман ҳис кардам, ки маҳз Худо ба Масеҳ ин қобилиятро додааст. Ин як қисми мавҷудияти Ё набуд. Бо вучуди ин Масеҳ ягона касе буд, ки Худо ба Ё яке аз сифатҳои илоҳии Худро дода буд. Барои ҷи ба Масеҳ, на ба Муҳаммад? Худо ба Муҳаммад гуфт:

„Ту наметавонӣ бишнаванӣ (даъвати худро) ба мурдагон ва на ба қарҳо садои даъватро, вақте ки рӯй бигардонанд (аз даъвати ту)“.

Сураи 27:80

Ба одами қар додани шунавой осонтар аз он аст, ки вайро офарем. Худо ба Муҳаммад, ба одами аз ҳама беҳтарини Худ, ба яке аз пайғамбарони асосии Худ қудрати шунавой доданро наод. Ӯ одамонро даъват намуд, ки пашшае офаранд, вале ба Масеҳ қудрат дод, ки парранда офарад. Парранда махлуқи хурд аст, вале гап дар сари андоза нест. Ҳар он касе ки чизи хурд меофарад, қудрат дорад, ки қалонашро низ офарад. Ин на аз дасти одам, балки аз дасти Худо меояд.

2. Донишони он чизе ки ниҳон аст

Худо дар бораи Худ дар Қуръон мегӯяд:

„Бигӯ: Ҷуз Худо ҳеҷ кас дар осмонҳо ва замин намедонад (илми) гайбро“.

Сураи 27:65

“Ва назди Худост қалидҳои гайб, намедонад илми гайбро ҷуз ӯ касе. Медонад он чиро, ки дар дашти биёбон ва дарёст, намеафтад барге магар ки медонадаш ва на ҳеҷ тариву хушкӣ, магар сабт аст дар китоби ошкоро“.

Сураи 6:59

Дар ояти якум Қуръон қайд мекунад, ки бе шакку шубҳа, он чи ниҳон аст, танҳо ба Худо тааллуқ дорад, дигар ба ҳеҷ кас. Ояти дуюм он далелро қайд менамояд, ки танҳо Худо чизҳои ноаён ва ояндаро медонад.

Қуръон таълим медиҳад, ки Муҳаммад ҳар касеро, ки ба ӯ қобилияти донишони чизҳои ниҳонро нисбат медод, маломат менамуд.

„Бигӯ: Намегӯям шуморо, ки пеши ман аст ҳазинаҳои Худо ва намегӯям шуморо, ки медонам гайбро ва намегӯям, ки ман фариштаам“.

Сураи 6:50

Боре Моас ба Муҳаммад гуфт: „Агар Аллоҳ хоҳад, ту ҳам меҳохӣ”, Муҳаммад бошад, сухани вайро бурида гуфт: „Чӣ тавр ту метавонӣ маро бо Аллоҳ баробар кунӣ? Ҳеч кас дар замин ва дар осмон ғайр аз Аллоҳ наметавонад, ки чӣ ниҳон аст”.

Дар бораи Масеҳ бошад ҳамаи маҳдудкуниҳо бардошта шудаанд. Ё он чизеро менамояд ва он кореро мекунад, ки дигар одамон карда наметавонанд. Қуръон мегӯяд:

„Хабар медиҳам шуморо ба он чи меҳӯред ва захира мениҳед дар хонаҳои худ...”.

Сураи 3:49

Хеле ғайриоддист, ки дар ин оятҳо Масеҳ аз номи шахси яқум мегӯяд: бояд ҳуди Худо чунин гӯяд. Ба Муҳаммад бошад ҳамеша мегуфтанд, ки чӣ бигӯяд. Масеҳ беназир аст, зеро дар бораи Худ мегӯяд, ва ин маънои онро дорад, ки қобилияти Ӯ ба даст оварда нашуда, балки аз ӯни Худаш мебошанд.

Дар китоби “Ибтидо ва интиҳо”-и Ибн Қатир (қисми 2, сах. 86.) ҳадисеро хондам, ки шармаи омад. Ин исботи бебаҳси он буд, ки Масеҳ қобилияти фавқуттабиии донишмандони чизҳои ниҳонро дошт (ин қиссаи дуру дароз аст ва ҳар касе ки мароқ зоҳир кунад, метавонад китоби Ибн Қатирро хонад).

3. Шифо додани беморон

Қуръон суханони Иброҳимро ёдовар шуда мегӯяд, ки Худо Яғона шифобахшанда аст.

„Ва вақте ки ман бемор мегардам, Ӯ маро шифо мебахшад”.

„Чун бемор шавам, шифо медиҳад маро”.

Сураи 26:80

Муҳаммад дар ҳадиси ҳақиқӣ мегӯяд: “Оҳ, Оллоҳ, шифое чуз шифои Ту нест”.

Дар Қуръон бошад мо меҳонем, ки Масеҳ дар бораи Худ мегӯяд:

„Ман он касонеро, ки кӯр ва маҳавӣ таваллуд шудаанд, шифо медиҳам”.

„Табобат мекунам кӯри модарзодро ва барасдорро”.
Сураи 3:49

4. Бахшидани ҳаёт ва марг

Ягона Худо ҳаёт ва маргро дар дасти Худ нигоҳ медорад; ҳеҷ каси дигар наметавонад ҳаёт ё марг бубахшад. Қуръон меғӯяд:

„Ҳамоно мо зинда месозему мемиронем ва моем ворис”.

Сураи 15:23

„Албатта мо зинда мегардонем мурдагонро ва менависем он чи пеш фиристодаанд ва менависем изу нақши қаламҳояшонро ҳам ва ҳама чизро ихота кардем дар китоби зоҳир”.

Сураи 36:12

„Албатта мо зинда месозему мемиронем ва ба сӯи мост бозгашти ҳама”.

Сураи 50:43

Дар бораи Масеҳ бошад, Қуръон зикр мекунад, ки ӯ оиди Худ гуфтааст: „Зинда месозам мурдагонро ба ҳукми Худо”.

Сураи 3:49

Ибн Қатир ҳодисаеро нақл менамояд, ки он исбот менамояд, ки Масеҳ қудрати марг ва ҳаёт бахшиданро дошт. Гуфта шудааст, ки Масеҳ занеро дид, ки барои духтари кайҳо мурдааш гирия мекард. Ӯ аз зан пурсид: „Эй зан, барои чӣ гирия мекуни?” Зан гуфт: „Духтари ман мурд, ман бошам фарзанди дигар надорам”. Масеҳ аз вай пурсид: „Меҳохӣ, ки ман вайро эҳё кунам?” Зан ҷавоб дод: „Бале, эй Рӯҳи Худо!” Ва Масеҳ дар сари қабри духтар истода се маротиба фарёд кард. Дар маротибаи сеюм духтарча бархост ва бо модараш сӯхбат кард. Баъд духтар аз Масеҳ хоҳиш кард, ки баргардад. Ӯ ба духтар гуфт: „Ба қафо баргард!” қабр маҳкам шуд ва духтар мурд. (“Ибтидо ва интиҳо” қисми 2, сах. 84).

5. Ризку рӯзӣ

Қуръон менависад:

*„Зеро ки Худованд зотест рӯзидиҳанда. Ӯ зотест
қодиру зӯровар“.*

Сураи 51:58

Аниқ гуфта шудааст, ки Ягона Худо метавонад ҳӯрок диҳад. Худо ҳар касонеро, ки қобилияти ба одамон додани ризку рӯзӣ доштани худро иброз медоштанд, маломат мекунад. Дар бораи Масеҳ бошад Ибн Қатир ёдовар мешавад, ки Ӯ қобилияти махсус дошт, ки ба ҳар касе ки меҳост, ҳӯрок меод. Намунаи аз ҳама беҳтарин панҷ ҳазор одамро бо якчанд нон ва ду моҳӣ сер кардани Ӯ мебошад.

6. Бемисл

Қуръон дар бораи Худо мегӯяд:

*„Худост офарандаи осмонҳову замин. Офарид барои
манфиати шумо аз ҷинси шумо занонро ва офарид
аз ҷинси чаҳорпоён ақсоме чанд. Пароканда
мекунад шуморо. Нест монанду мисли Худо чизе. Ва
ӯст шунавову бино“.*

Сураи 42: 11

Дар бораи Масеҳ бошад, худ аз худ маълум аст, ки ҳеҷ касро бо вай баробар қардан мумкин нест. Ӯ аз бокираи бе гуноҳ ҳомиладоршуда таваллуд шудааст. Ӯ Ягона Касе буд, ки дар бораи Ӯ навиштаанд, ки Ӯ Каломи Худо ва Рӯҳи Худост. Ӯ Ягона касе буд, ки бар Ӯ иблис ягон қудрате надошт. Ӯ Ягона Касе бо хусусиятҳои илоҳӣ буд.

7. Амрдиҳанда

Қуръон ин сифатҳои Худоро ёдовар мешавад:

*„Чун бихоҳем офаридан чизеро, пас бигӯем (пайдо)
шав, пас пайдо шавад“.*

Сураи 16:40

„Ӯ офаринандаи осмонҳо ва замин аст ва чун мекунад коре ба муҷарради ин, ки мегӯяд бишав! — пас он кор мешавад”.

Сураи 2: 117

Ин хусусияти беназири Ҳудост — қобилияти офаридгорӣ. Чӣ тавре ки Ибн Қатир мегӯяд, Масеҳ вақте ки обро ба шароб табдил дод, ин сифатро зоҳир сохт. (“ Ибтидо ва интиҳо” қисми 1, сах. 85.)

8. Тахт дар рӯи об

Қуръон дар бораи тахти Ҳудо мегӯяд:

„Ӯст зоте ки офарид осмонҳо ва заминро дар шаш рӯз ва буд ариши ӯ бар об. То имтиҳон кунад шуморо ки кадоме аз шумо амали хубу неке анҷом медиҳед”.

Сураи 11:7

Қуртубӣ ва Ал-Ҳадатӣ мегӯянд, ки ин оят ба Масеҳ тааллуқ дорад, ки Ҳудо тахти Ӯро дар рӯи об сохта буд, то ки имони одамонро озмояд. Масеҳ дар баҳри Табария қадам зада ба назди шогирдонаш рафт, то ки имони онҳоро озмоиш кунад. Баъдтар ба онҳо гуфт: „Шумо сустимон ҳастед” (Матто 8:26).

9. Довар ва ҳоким

Қуръон дар бораи Ҳудо мегӯяд:

„Нест ҳукм магар Ҳудо, баён мекунад дини дурустро ва ӯ беҳтарини файсалакунандагон аст”.

Сураи 6:57

„Ва агар ҳаст гурӯҳе аз шумо мӯъмин ба он чи ки фиристода шудам ҳамоно ӯ ва гурӯҳе номӯъмин, пас сабр кунед то вақте ки файсала кунад Ҳудо дар миёни мо. Ва Ҳудованд беҳтарини ҳукмкунандагон аст”.

Сураи 7:87

Ал-Бухорӣ мефаҳмонад, ки аз Ибн Аббос шунидааст, ки ӯ аз пайғамбар Муҳаммад чунин суханонро дар бораи Масеҳ шунидааст: „Қиёмат то он даме барпо намегардад, ки Писари Марям ҳамчун Довари одил барнагардад, то ки одилона ҳукмронӣ кунад ва беадолатиро решақан насозад”.

10. Нуқтасанҷ ва борикбин

Қуръон дар бораи Худо мегӯяд:

„Дарнамеёбад зоти ӯро чашиҷо ва ӯ зотест ки дармеёбад чашиҷоро ва ӯст меҳрубон ва мӯшикофу огоҳ”.

Сураи 6:103

Ин боз як хосияти Худост, ки онро Масеҳ таҷассум сохтааст. Ибн Қатир ва Қуртубӣ ҳадисеро нақл карданд, ки Масеҳ боре дар болои кӯҳ буд ва румиён хостанд ӯро ба ҳабс гиранд. ӯ аз байни онҳо гузашта рафт ва онҳо ӯро надиданд, вале ӯ ҳамаи онҳоро медид. (“Мазҳабҳо ва дин” Шаҳристонӣ сах. 27.).

11. Аз ҳама дилсӯз ва меҳрубон

Қуръон мегӯяд:

„Маъбуди шумо Худои ягона аст, нест маъбуде ҷуз вай бахшояндаву меҳрубон аст”.

Сураи 2:163

„Тамоми мавҷудоте ки дар осмону заминанд, ибодати Худоро мекунанд”.

Сураи 19:93

Дар китобҳои худ “Мазҳабҳо ва дин” ва “Исботи пешгӯиҳо” Шаҳристонӣ ва Азракӣ ёдовар мешаванд, ки Масеҳ сурати Худост. ӯ дилсӯз буд. ӯ духтарро аз мурдагон эҳё кард ва бисёр беморонро шифо дод. ӯ кӯреро ба чашмонаш лой гузошта бино гардонд, чунки вайро Худо ҳамин хел офарида буд.

12. Бо масалҳо сухан мегӯяд

Қуръон тасдиқ менамояд, ки танҳо Худо метавонад бо масалҳо сухан гӯяд:

*„Ҳидоят мекунад Худо ба нури Худ ҳар киро ки
хоҳад ва баён мекунад Худо достону масалҳоро
барои мардум. Ва Худованд бар ҳар чиз доност”.*

Сураи 24:35

*„Медиҳад меваҳои худро ҳар фасле ба ҳукми
Парвардигори худ ва баён мекунад Худо масалу
достонҳоро барои мардум то бошад ки пандпазир
шаванд”.*

Сураи 14:25

Дар Ал-Қатаф Ибн Қатир, Куртубӣ ва Замахшарӣ мегӯянд, ки Худо масалҳоро истифода мебурд, то ки одамонро ба Худ наздик гардонад. Масеҳ айнан ҳамин тавр рафтор мекард. Аҳди Ҷадид пур аз масалҳост, ки ягон пайғамбари дигар нагуфтааст.

13. Қосидонро мефиристад ва ба онҳо қудрат медиҳад

Қуръон мегӯяд:

*„Баён кун барояшон достону қиссаи аҳли деҳаи
(Анҳоқияро) вақте ки омаданд ба он деҳа
паёмбарон. Вақте ки фиристодаем ба сӯи онҳо ду
касро, пас такзиб намуданд онҳо ин ду касро, пас
қувват додем ин дуру ба сабаби фиристодани элчии
саввумӣ. Пас ин се нафар элчӣ гуфтанд ба онҳо: Мо
фиристодагонем ба сӯи шумо”.*

Сураи 36:13,14.

Ибн Қатир ва ҳамаи тафсирунандагон розианд, ки шаҳри ёдоваршуда Антиохия ва одамон — қосидони Масеҳ мебошанд. Масеҳ ба онҳо қудрат дод. Оё ягон одами дигар чунин қудрат дорад?

14. Уро парастииш кардан даркор аст

Қуръон мегӯяд:

*„Гуфтанд яҳудиҳо: Узайр (А.с.с) писари Худост ва
гуфтанд насрониҳо, ки Масих писари Худост. Ин
қавлашон ба даҳони худ мушобаҳат дорад ба*

*сухани кофирони пешин. Лаънат кард ононро Худо,
чи гуна баргардонда мешаванд!"*

Сураи 9:30.

Ибн Қутайба инро чун оят проблеманок дида мебарояд, зеро он ба Худо ва Масеҳ ибодат карданро дастур медиҳад. Аз ин рӯ, Ибн Қутайба чунин меҳисобад, ки барои аз ин масъала халос шудан бояд ибораи “Масеҳ, писари Марям” ба таври синтаксисӣ пуркунандаи дуум ба феъли “гирифтани” ҳисобида шавад, на “пуркунанда” ба калимаи “Аллоҳ”. Дар он вақт ин оят нуқтаи назари масеҳиёно оиди илоҳияти Масеҳ дастгирӣ намекунад.

15. Дар чодари абрӯ меояд

Қуръон мегӯяд:

*„Интизорӣ намекунад аҳли исён, магар овардани
Худо (азобро) ба онон дар шакли соябонҳое аз абр
ва биёнд ғариштагон”*

Сураи 2:210

Ибн Ал-Фазл Ал-Ҳадатӣ гуфта буд, ки ин оят дар бораи Масеҳ мегӯяд, ки дар Рӯзи Доварӣ дар чодари абрӯ меояд. Вай чунин меҳисобид, ки ояти зерин низ дар бораи Масеҳ мегӯяд:

*„Ва биёнд парвардигори ту ва ҳозир шаванд
ғариштагон саф зада”.*

Сураи 89:22

Амалан ман аз он чи меҳостам бисёртар дарёфт кардам. Ман бозёфтҳои худро дар китобчаи алоҳида навишта, аввал онро “Илоҳияти Масеҳ” номгузорӣ намудам, вале баъди он, ки ман тадқиқотҳои худро ба охир расондам, номи он китобчаро иваз карда “Ногузирии илоҳияти Масеҳ” номидам. Ман бо чунин суҳанон онро ба охир расондам: „Ҳатто агар масеҳиён Масеҳро Худо ҳисоб намекарданд, Ё бояд Худо бошад”.

Дар бораи қисми дуум бошад, дар бораи Масеҳ ҳамчун қурбонӣ барои гунаҳкорон, мусулмонон ҳамеша ин ақидаро инкор мекарданд, чунки дар Қуръон гуфта мешавад:

„Ва намебардорад ҳеҷ кас (бори гуноҳи) шахси
дигареро (дар қиёмат)“.

Сураи 17:15

Чӣ тавр тавонист, ки бегуноҳ барои гунаҳкорон бимирад? Мо масъалаи мушкили дигаре доштем: Оё дар ҳақиқат Масеҳ мурда буд? Ман намедонам барои чӣ, вале ман мутлақо боварӣ доштам, ки чизе намеёбам, ки марги Масеҳро тасдиқ мекарда бошад. Агар ман ҷустуҷӯ карда, ҳеҷ гуна шаҳодатхоро наёбам, ин вичдони маро ором гардонда, имони маро ба ислом зиёд мекунад. Аз ин рӯ, ман ҷаҳд кардам чизеро ёбам, ки ба шаҳодатҳои илоҳияти Масеҳ муҳолифат намоям ва кӯшиш кардам исбот намоям, ки Ӯ намурдааст ва наметавонист баҳри гунаҳкорон бимирад.

Вақте ки ба ояти зерини Қуръон вохӯрдм, кӯшиш кардам, ки ғояи марги қурбонишавандаро исбот намоям:

„Ва он вақт, ки гуфт Мусо (А.с.) қавми худро: эй
қавми ман, шумо ситам кардед бар ҷони хеш ба
ғирифтани маъбуд ғӯсоларо, пас бозоед ба сӯи
парвардигори худ, бикишед якдигарро, ин беҳтар
аст шуморо дар назди офаридагори шумо, пас Худо
бозгашт ба меҳрубонӣ бар шумо. Ҳамоно ёст
бозгардандаву меҳрубон!“

Сураи 2:54

Ман хондам, ки чӣ хел Ибн Қатир ин оятро маънидод менамояд. Вай гуфт, ки исроилиён хостанд аз гуноҳи худ дар мавриди он, ки ғӯсолаи тиллоиро парастииш мекунанд, тавба кунанд, вале Худо тавбаи онҳоро қабул накард. Вақте ки Мусо ба андеша фуру рафта буд, Худо ба вай гуфт, то ба исроилиён хабар диҳад, ки ягона роҳ ба сӯи бахшиш он аст, ки ҳар одам шахси аз пешаш баромадаро бикишад. Гуфта шудааст, ки онҳо ҷашмони худро бастанд, то ки ба аъзоҳои оилаи худ раҳм накунанд, вале ҷуръат пайдо карданд, ки ба фармони Худо итоат намоямд. Ибн Қатир гуфтааст, ки ҳеҷ набошад, 70 ҳазор одам дар он рӯз кушта шуданд ва хун чун дарё ҷорӣ шуд. Вақте Худо дид, ки ин кифоя аст, ба Мусо гуфт, то ба исроилиён бигӯяд, ки куштанро бас кунанд. Худо тавбаи онҳоро ба василаи хуни он касони мурда қабул намуд. Агар касе ғӯсолаи тиллоиро парастииш накарда, барои кафорати гуноҳи парастиишкардагон мурда бошад, барои чӣ мо ин ақидаро инкор

намоем, ки Масеҳи бегуноҳ барои гуноҳкорон мурдааст ва Ў ҳоло ҳам зиндааст?

Ман ҳис кардам, ки Худо маро бо исботҳои ихота кардааст ва ман натавонистам даъвати Масеҳро оиди пайравӣ ба Ў инкор намоям. Ман ҳатто ёдоваршавиҳои зиёдеро дар бораи марғи Масеҳ ёфтам. Фикру ақидаи одамон на дар бораи марғи Масеҳ, балки дар он фарқ мекард, ки чанд муддат Ў мурда буд. Баъзеҳо мегуфтанд, ки се соат, дигарон мегуфтанд, ки як ё ду рӯз. Ин исбот менамояд, ки дар ҳақиқат Масеҳ мурда буд.

Ман бештар ба рикқат меомадам, зеро меҳостам чизеро ёбам, то дини масеҳиёро инкор намоям. Ман аз худ ва дини худ фахр мекардам ва масеҳиёро чашми дидан надоштам. Ҳоло бошад, барои ман ғайр аз мутобиқ шудан ба ин ҳолати нав чораи дигаре намонда буд, вале чӣ хел?

Ман хондани Библияро бас накардам ва он дӯсти ман гардид. Ҳар қадар бештар хонам, ҳамон қадар бештар ширинии онро эҳсос мекардам. Боре, вақте ки Библияро меҳондам, маро ояти зерин моту мабхут сохт:

Ва ҳангоме ки дуо мегӯӣ, монанди риёкорон набош, ки онҳо дӯст медоранд дар куниишҳо ва бурҷакҳои кӯчаҳо истода дуо гӯянд, то ки ба мардум худро нишон диҳанд. Лекин ту, вақте ки меҳохӣ дуо гӯӣ, ба ҳуҷраи худ даро ва дарро баста, ба Падари худ, ки ниҳон аст, дуо гӯӣ; ва Падари ту, ки ниҳонбин аст, ба ту ошкоро мукофот хоҳад дод.

(Матто 6:5, 6).

Ман аз он ҳайрон шудам, ки дар Библия, ки ду ҳазор сол пеш навишта шудааст, воқеаҳои ки дар замони ҳозира ба амал омада истодаанд, дарҷ шудаанд. Ман он вақтеро ба хотир меорам, ки дар рӯи фарш ягон чизи сахтеро мегузоштам, то ки ҳангоми намозхонӣ сари худро ба он занам, барои он ки тавонам бо “аломатҳои ибодат”, доғҳои кабуде ки ҳангоми пешонаи худро ба ин чиз задан пайдо мешуданд, фахр намоям. Ман бо он худситой мекардам, ки рӯза мегирифтам ва Худоро ибодат менамудам. Ман ҳатто либоси махсус мепӯшидам, то нишон диҳам, ки одами тақводор ҳастам.

Ман ба масъалаи марғи Масеҳ ва маслубшавии Ў мароқ зоҳир мекардам, ки оё дар ҳақиқат Масеҳ мурда буд? Ман ҳамаи китобҳои

масехӣ ва маълумотномаҳоро хондам, ки дар онҳо марги қурбонишавандаи Масех тавсиф дода шудааст ва ниҳоят қариб ба илоҳият ва маслубшавии Масех боварӣ ҳосил намудам. Баъзе одамон фикр карда метавонанд, ки ман аз бозёфтҳои худ қаноатманд будам. Баръакс, ман мутаассир ва ба шӯр омада будам. Мутаассифона, Худо маро то он даме накушт, ки тамоми ҳаёт аз рӯи дини дурӯғ зиндагӣ карданамро фаҳмидам. Ба ман эътироф кардани он хеле душвор буд, ки ин масеҳиёни ифлосу манфур ҳақ будаанду ман — не.

Ман кам хоб мекардам, дар кӯчаҳо сар-сарӣ мегаштам ва бо худ гап мезадам. Фикрҳо диламро пора-пора мекарданд; вақте ки ман намоз меҳондам, шубҳаҳо маро ҳайрон месохтанд. Ман намедонистам, ки чӣ кор кунам. Ман аз бародарон хоҳиш кардам, ки камтар ба аёдати ман биёянд, ман баҳонаеро фикр карда баромадам, ки гӯё дар зери назорати полис қарор дошта бошам. Оҳиста-оҳиста ман аз гурӯҳи канда шудам. Вақте ки Қуръон меҳондам, маро хоб зер мекард. Дар айни замон ман ба хондани Библия рағбати зиёд доштам. Ман ба ин китоб дил баста будам. Боре амир ба аёдати ман омад ва дид, ки ман дар тадқиқотҳои худ пешравие надорам. Вай ба ман гуфт: „Ин иродаи Аллоҳ аст! Библияро ба мо деҳ, мо касеро меёбем, ки ба ҷои ту ин корро кунад. Аз афташ, ту барои ин кор офарида нашудай”.

Ман бояд хурсанд мешудам, чунки дар ин бора аз вай дар ибтидо хоҳиш карда будам, вале ҳоло кор дигар хел буд. Ман аз вай хоҳиш кардам, ки ба ман боз як моҳи дигар диҳад, чунки ба ман муяссар гаштааст, ки маълумоти муҳимро ба даст оварам. Вале ҳақиқат дар он буд, ки ман намехостам аз имконияти хондани Аҳди Ҷадид ва Таврот маҳрум шавам. Амир розӣ шуд. Ман намедонам, ки барои чӣ чунин рафтор намудам. Ман метавонистам розӣ шаваму Библияро дода, худро аз ҳама стрессҳо ва ояндаи номаълуме ки ба он мерафтам, раҳой диҳам. Ҳар боре ки ман ба намозҳои тайёр мешудам, мешунидам, ки овози ботиниам аз ман мепурсид: „Чӣ хел метавонӣ ба Худое намоз гузорӣ, ки ба мавҷудияти он боварӣ надорӣ?” Гоҳо ман гиря мекардам ва чизе дар замирам канда мешуд.

Боре ман ба овози ботинӣ муҳолифат карда, ба хондани Қуръон сар кардам ва ба чунин оят диққат додам:

„Муҷодала накунед ба аҳли китоб (яъне бо яҳуди насоро) магар ба беҳтарин ҳислати муомала, лек онҳое ки зулму зӯрӣ кунанд аз аҳли китоб (дар ин

сурат мутобиқи онҳо муомала кардан мумкин аст). Бигӯед: имон овардем ба Қуръон ва Тавроту Инҷил ҳам ва Худои мову шумо зоти ягона аст ва мо ибодати он зот мекунем”.

Сураи 29:46

Ман хостам ин оятро чуқуртар омӯзам ва ба шарҳҳои навиштаи Ибн Қатир, Қуртубӣ ва Замахшарӣ рӯ овардам. Якумин чизе ки ман дарёфтам, он буд, ки ҳамаи онҳо ба ақидае меомаданд, ки ин оят аз тарафи ояти машҳури “Шамшер” дар сураи 9 безътибор гардонида шудааст. Ман мушоҳида кардам, ки оят тасдиқ менамояд, ки Худои мо ва Худои аҳли китоб як мебошад. Ман давом дода натавонистам. Ақли ман аз кор монд. Худои мусулмонон ҳамаи меҳрубониҳои пешинаро нисбати ғайримусулмонон манъ карда, онро бо куштор, ранҷу азобҳо иваз кардааст. Ё ҳатто мо мусулмононро яроқи азобдихии Худ гардонидаст:

„Биҷангед бо куффор, то азоб кунед Худованд онҳоро ба дасти шумо ва расво созадон ва фатҳу нусрат диҳад шуморо болои онҳо ва шифо бахшад дилҳои мусулмононро”.

Сураи 9:14

Дар Қуръон ҳеч набошад дар 27 оят гуфта мешавад, ки мусулмонон бояд бо ғайримусулмонон мубориза баранд. Дар айни замон Худои масеҳиён мегӯяд:

„Лекин ба шумо, эй шунавандагон, мегӯям: душманони худро дӯст бидоред, ба нафраткунандагони худ неки кунед, барои лаънаткунандагони худ баракат бихоҳед ва барои озордиҳандагони худ дуо гӯед”.

Луқо 6:27, 28

„Лекин Ман ба шумо мегӯям: ба бадӣ муқобилат нақун. Балки агар касе ба рухсораи ростии ту торсаки занад, дигарашро низ ба сӯи ӯ бигардон; ва агар касе даъво карда, куртаатро гирифтани шавад, ҷомаи худро низ ба ӯ бидеҳ; ва ҳар кӣ туро

ба тай кардани як фарсанг роҳ маҷбур кунад,
ҳамроҳи ӯ ду фарсанг бирав ”.

Матто 5:39-41

Ман муқоиса кардани ин оятро бо гуфтаҳои Куръон сар кардам:

„Ҳар кӣ дастдарозӣ кунад бар шумо, пас мисли вай
дастдарозӣ кунед, ки бар шумо кардааст”.

Сураи 2:194

„Ва омодаву муҳайё созед (эй мусулмонон) барои
муширикону кофирон он чи тавонед аз тавоноӣ
(яъне истеъмоли истифодаи яроқи аслиҳаи ҷанг)
ва аз омода доштани аспон (ки яке аз олооти ҳарб
аст), то битарсонед бо он душмани Худоро ва
душмани худро ва қавми дигареро низ ба ҷуз инҳо
шумо (эй мўъминон) намедонед онҳоро
(мунофиқонро). Худо медонад онҳоро (аҳли
нифоқро). Он чи (моле) ки харҷу сарф кунед дар
роҳи Худо, тамои дода шавад (аҷру савоби он) ба
шумо ва шумо мазлум нашавед (рўзи қиёмат дар
гирифтани аҷру савоби худ)”.

Сураи 8:60

„Муҳаммад (С.а.в) паёмбари Худост, мўъминоне ки
ҳамроҳи ӯянд, бераҳманд (нисбати) кофирон ва
меҳрубону мушифиқанд ба якдигар”.

Сураи 48:29

Имконнопазир аст, ки сиёҳу сафед, ё неки ва бадӣ як хел бошанд; ё
ин ки шаб ва рӯз як бошанд! Бегуфтугӯ, ҳар кадоми онҳо бояд беназир
бошад. Аз ин рӯ Худо бояд якто бошад. Ман боварӣ доштам, ки ин
Худоро меёбам, чунки ман ӯро дӯст медоштам. Ҳеҷ кас ба ман ҳалал
дода наметавонад, ки ба Худои Ҳақиқии Ягона бовар кунам, ҳатто
агар он Худои яҳудиён ҳам бошад.

Фикран ман бо Худо сӯҳбат мекардам: „Худоё, ба ман ёрии Ту
даркор аст, маро тарк накун, чунки ман ҳоло роҳгум задаам. Ман
намедонам, ки ту дар кучой. Агар ман бироҳа шуда бошам, ё агар
роҳгум зада бошам — ин аз рӯи ягон мақсаде нест. Ту медонӣ, ки

ман Туро чӣ хел сахт дӯст медорам ва чӣ хел баҳри Ту азобҳо кашидаам. Худоё, агар Ту маро барои ягон гуноҳи кардаам ҷазо доданӣ бошӣ, аз Ту бахшиш мепурсам. Ту Худои ягона ҳастӣ, ман бошам ғуломи Ту, ба аҳкоми Ту итоат менамоям. Ман ба гуноҳҳои худ иқрор ҳастам ва тавба мекунам. Аз Ту илтиҷо менамоям, маро ин тавр сахт маҳкум макун”.

Баъзе фикрҳо маро ба ларза меоварданд, маро тарс фаро мегирифт. Ман фикр кардам, ки ду китоб — Қуръон ва Библия, ҳар ду Каломи Худо буда наметавонанд: яке бояд дигарашро инкор намояд. Вақте ки чунин фикр ба сарам омад, маро воҳима зер кард. Вақте ки ягон овози ғайримуқаррариро мешунидам, фикр мекардам, ки хонаи ман барои бо Қуръон чунин муносибат карданам ба сарам чаппа мешавад. Ҳаёти ман тоқатфарсо гардид! Он ҳатто аз он вақтҳое ки дар ҳабсхона менишастам ва ба азобҳо гирифтोर мешудам, душвортар буд.

Ба зудӣ ин ҳиссиёт паст шуд ва ман қарор додам аз нав ба омӯзиши Қуръон сар кунам ва сураҳои онро воқеъбинона омӯзам:

*„Оё тааммул намекунанд Қуръонро, ки агар мебуд
(Қуръон) аз назди ғайрихудо, албатта меёфтанд
дар он ихтилофи бисёр”.*

Сураи 4:82

Ман холис набудам. Ман мехостам аз Қуръон он чизеро ёбам, ки маро маҷбур созад ба он бовар кунам, ки Қуръон аз Худо аст. Нисбати масеҳиён ман сангдилии саҳтро эҳсос мекардам. Ман тайёр будам, ки ҳама чизро ғайр аз масеҳӣ шудан қабул намоям. Калимаи “масеҳӣ” маро ба игво меандоخت ва дар ман ҳисси саҳти тачовузкориро нисати ҳамаи он чи ба масеҳият алоқаманд буд, бедор месохт. Ман намедонистам, ки барои чӣ дар ман чунин ҳиссиёт буд, шояд барои он бошад, ки ман дар оилае ки исломо дӯст медошт, тарбия ёфта будам ва оилаи мо масеҳиёро бад медид ва боварӣ дошт, ки масеҳиён беимонанд. Падару модарамон моро огоҳ мекарданд, ки бо бачаҳои масеҳӣ бозӣ накунем, чунки онҳо хоин ҳастанд, мо ҳӯроки онҳоро нахӯрем, чунки онҳо метавонанд моро заҳролуд гардонанд. Моро ба он мӯътақид мегардонданд, ки масеҳиён Худо ва имон надоранд.

Ман ба омӯзиши чуқури Қуръон сар карда, сатрҳои ҳайратовареро дарёфтам, ки онҳоро пештар мушоҳида накарда будам. Ман тадқиқоти худро ба охир расонида, онро чунин номгузорӣ кардам: “Оё Қуръон Каломи Худо аст?” Маро шаш моҳ лозим шуд, ки тадқиқотро ба охир расонам.

Боре амир ногаҳонӣ ба аёдати ман омад. Модарам вайро пешвоз гирифта ба хонаи ман овард (дар ин вақт ман дар хонаи шустушӯ будам). Оилаи мо ўро хуб мешинохт, чунки мо якҷоя дар ҳабсхона нишаста будем. Амир қоғазҳои дар рӯи хона пахну парешонро дида фикр кард, ки ман қисми зиёди тадқиқоти худро ба охир расондам. Ман шунидам, ки вай гуфт: “Худо туро баракат диҳад! Ту маҳз ҳамон одами даркорӣ ҳастӣ! Ман ҳақ будам, ту ягона касе ҳастӣ, ки ин корро карда метавонист!” Ман фикр кардам: „Ту намедонӣ, ки дар ин варақҳо чӣ навишта шудааст”

Баъд аз як дақиқа ман ба хона даромадам. Вай сурх шуда, гаранг менамуд. Вай аз гиребонам дошта, ба рӯям дод зад:

“Ин чист? Инро ту навишти? Ҳеч мумкин нест, ки инро ту навишта бошӣ. Туро кӣ фиреб дод? Туро кӣ васваса кард, ки динатро фурушӣ?”

Ман ба вай гуфтам: “Агар ин дурӯғ бошад, пас он аз он шумост, агар васваса бошад, шумо васваса кардаед, агар ман гуноҳ карда бошам, гуноҳ бар сари шумост! Шумо маро ба ин тела додед. Ман меҳостам, ки шумо маро аз ин тадқиқот озод намоед, шумо бошед рад кардед. Шумо медонистед, ки ман масеҳият ва масеҳиёро чӣ хел бад медидам, вале шумо исрор кардед, ки ман Китоби онҳоро хонам. Ба шумо қасам меҳӯрам, ман меҳостам, ки ҳама чизи ёфтаам дурӯғ бошад. Ману шумо якҷоя давраҳои аз ҳама мушкили ҳаётро аз сар гузаронидем, ҳамин хел не?” Вай гуфт: „Бале”.

„Шумо ягон чизи ғайримуқаррариро мушохида кардед?”

„Не”.

„Набошад, маро бубахшед, ин дар ихтиёри ман нест, ин танҳо як маълумоте нест; ин дили ман аст, ки ман ба он ҳукм карда наметавонам. Ман бисёр меҳостам, ки шумо низ чизи хондаи маро хонед ва он чизеро, ки ман фаҳмидам, фаҳмед!”

Вай ба ғазаб омад ба хост, ки ҳамаи қайдҳои маро дарронад. (Илоҳияти Масеҳ, Қуръон Каломи Худо нест ва ғ.). Мо саҳт ҷанҷол кардем ва модарам ба хона даромад. Пеш аз он ки аз хона равад, амир ба ман гуфт: „Акнун мо медонем, ки бо ту чӣ шудааст, ва агар зиндагӣ қардан хоҳӣ, як хоҳиши маро ба ҷо биёр”.

„Чӣ гуна хоҳиш?” „Ҳеч гоҳ ба гурӯҳат дар бораи ин заҳре ки менависӣ, чизе нагӯӣ. Ман ба онҳо мегӯям, ки ту маслакфуруш шудай, вале сабаби онро намегӯям. Агар ту ба онҳо чизе бигӯӣ, худат медонӣ, ки бо ту чӣ ҳоҳад шуд”.

Ман ҷавоб додам: „Шумо медонед, ки ҳама чиз дигаргун шудааст. Шумо аз ҳама беҳтар медонед, ки ба ман таҳдид қардан даркор нест,

чунки шумо наметавонед таҳдидҳои худро ба ҷо оред. Ба маълумоти шумо мерасонам, ки вақте ман аз бародарон хоҳиш кардам, ки ба хонаи ман наоянд, ман ба онҳо содиқ будам. Ман натавонистам ба онҳо он чизеро таълим диҳам, ки ба он боварӣ надоштам. Ман онҳоро дур кардам, зеро онҳо барои ман бефарқ нестанд. Боварии комил дошта бошед, ки ман Худоро дӯст медорам ва аз Худо илтиҷо менамоям, ки агар ман роҳгум зада бошам, маро ба ислом баргардонад”.

Ман рӯзҳои хотирмони ҳаётамонро дар ҳабсхона ва ҷӣ тавр якҷоя мушкилиҳоро паси сар карданамонро ба хотир оварда, гиря кардам. Аз рӯи вичдон мегӯям, ки ҳамаи инро бардошт кардан барои ман душвор буд. Вале агар ин иродаи Худо бошад, алвидоъ он ҳама ёддоштҳои хуби дур аз Ў ва зинда бод он ҳама хорхое ки дар роҳ бо Ў вомехӯрам.

Гуруҳ бо ман ҳамаи алоқаҳои худро канд. Аъзоёни гуруҳ аз ман канораҷӯӣ мекарданд ва ҳатто дар кӯчаҳо ба ман салом намедоданд. Ман дарҳол фаҳмидам, ки маро кофир меҳисобанд. Маро лозим буд ҳамаи он пулхоеро, ки гуруҳи “Ганчина” барои харчпулӣ дода буд, баргардонам. Онҳо фикр карданд, ки ин маро мешиканад ва ба гуруҳ бармегардонад. Вале онҳо маро фаҳмида натавонистанд.

Ману амир бо баъзе одамон ширкати инвеститсионӣ доштем. Мо пули бисёре доштем. Мо либос харида мефурухтем. Ман менечери расмие будам, ки ба чекҳо имзо мегузоштам. Қонунан ман барои ин бизнес ҷавобгар будам. Вақте ки ман аз кардаи худ тавба накардам, онҳо ҳиссаи маро пардохт накарданд ва маро ба суд доданд. Онҳо умед доштанд, ки ман аз беимонии худ тавба мекунам ва аз онҳо баҳиш мепурсам. Дар рафти суд амир назди ман омада пичиррос зад: “Мо метавонистем айбдориро аз ту бардорем, агар ту боақл шавӣ ва дар назди Аллоҳ тавба карда, ба мо бигӯӣ, ки туро кӣ бериҳа кардааст? ” Ман ҷавоб надодам.

Суд маро вазифадор кард, ки ҳар моҳ 160 фунти мисрӣ пулҳои онҳоро баргардонам. Барои онҳо ин зарбае буд, зеро онҳо меҳостанд маро паси панҷара шинонанд. Ман Худоро барои хуб анҷом ёфтани кор шукргузори намудам, вале бо Худо ранчишомез гуфтам: “Худоё, чаро бо ман чунин рафтор менамой? Барои ҷӣ ман бояд азоб кашам? Ман аз хурдсоӣ азоб мекашам ва муборица мебарам. Ман дигар дӯст надорам, чунки онҳо ба Ту бовар намеkunанд, ман муҳаббати оилаи худро гум кардам, чунки онҳо Туро қабул намеkunанд. Ман тадқиқотхоямро низ аз даст додам, чунки онҳо байни Ману Ту

меистоданд. Акнун намедонам, ки ба кадом дард маро гирифтор кардани ҳастӣ. Аз Ту хоҳиш менамоям, ба ман раҳм кун, ман заиф ва бекувват ҳастам. Маро дар ин маҷрои баҳри пурталотум танҳо нагузор, зеро ман намедонам, ки ба кучо биравам. Ба ман бигӯ, Ту дар кучой? Ту Худои масеҳиён ҳастӣ? Худои Мусо? Худои Муҳаммад? Агар Ту Худои Муҳаммад бошӣ, пас, барои ҷӣ маро маҷбур сохтӣ, ки азоб кашам ва дар Ту шубҳа намоям? Аз Ту илтиҷо менамоям, Худоё, маро танҳо нагузор, ваъда медиҳам, ки Туро пайравӣ намоям ва ба ҳар кучое ки биравӣ, ман ҳам меравам. Ман ғайр аз Ту аз каси дигар наметарсам ва Ту инро хеле хуб медонӣ”.

Ногоҳ мавҷи фикрҳои маро модарам канда кард, вай аз ман хоҳиш кард, ки ҳӯроки худро бигирам. Ман бо модарам хӯрок намехӯрдм, зеро медонистам, ки мусулмон бояд бо беимон хӯрок нахӯрад, аз рӯи ақидаи гурӯҳамон, модари ман беимон буд.

Баъд ман ба саволи аз ҳама муҳим омада Расидам: агар Қуръон аз Худо набошад, Муҳаммад кист? Ё бояд пайғамбари бардурӯғ бошад. Вале ман инро ҷӣ хел исбот намоям? Ман ногаҳон ба воҳима афтодам ва фикр кардам: “... Чунин шуданаш ҳеҷ мумкин нест! Муҳаммад — пайғамбари бардурӯғ? Набошад, мӯъҷизаҳои ӯ, империяи ӯ ва тамаи анбӯҳи ӯро пайравӣ мекардагӣҳо ҷӣ?”

Ман худро ҷуноне ҳис кардам, ки гӯё бояд дар назди ғазбаи Худо ва азобҳо меистода бошам. Вақте ки ором шудам, часорати ҳайратовар ва хоҳиши саҳти онро ҳис кардам, ки ба тадқиқотҳои худ дар бораи он нигаронида шавам, ки Муҳаммад кӣ буд ва ӯ пайғамбар буд ё не. Ман фаҳмидам, ки даъвои ӯ дар ду ҷиҳат асос ёфтааст: 1). Ӯ бесавод буд, вале Қуръон ба ӯ дода шуд; 2). Ӯ бегуноҳ буд — то пайғамбар шудан ӯ одами дурусткор буд ва гуноҳ намекард.

Бесаводӣ

Ман фикр надоштам, ки тасдиқи онро меёбам, ки Муҳаммад хонда ва навишта метавониста бошад. Ман медонистам, чунин буда наметавонад, ки Муҳаммад хонда ва навишта метавониста бошад. Ин маро маҷбур сохт, ки аз нав тарҷумаи ҳоли пайғамбарро хонам. Ба ҳайрати беандозаи худ ман чизҳои зиёдеро ёфтам, ки пештар мушоҳида накарда будам. Ман дарёфтам, ки Муҳаммад ба он ҷое мерафт, ки ба он ҷо Ан-Назр, Ибн-ул-Ҳорис, Варақа ибни Навфал ва Ибн Соида — рӯҳони машҳур мерафтанд. Ман инчунин хондам, ки Муҳаммад бо Ҳадиҷа ном зани сарватманд корҳо мебудр ва бо савдогарони Яман ва Сурия шартномаву созишномаҳои зиёде мебаст.

Дар китоб гуфта мешавад, ки Муҳаммад бо худ мӯҳр гирифта мегашт, ки онро ба чои имзо ба кор мебурд ва ин маънои онро дошт, ки ӯ бесавод буд. Вале бо худ мӯҳр гирифта гаштани ӯ умуман маънои онро надорад, ки вай бесавод бошад, зеро дар он вақт байни савдогару харидорон шартнома тартиб дода мешуд ва барои тасдиқи он, чӣ хеле ки холо мӯҳри Ҷумҳури зада мешавад, мӯҳр мезаданд.

Ман дарёфтам, ки баъди шартномаи сулҳи Ал-Худайбия, Муҳаммад бо дасти худ шартномаи созишро навишт; ӯ дар тарбияи амакаш Абӯ Толиб буд, ва аз Алӣ калон буд. Алӣ навишта ва хонда метавонист, аз ин рӯ ҳеҷ мумкин нест, ки Муҳаммад хондан ва навиштанро ёд нагирифта бошад.

Ман хонда будам, ки Муҳаммад як вақтҳо бо Ёсир Ал- Нусронӣ (масеҳӣ) ном шахсе менишаст ва аз ӯ матнҳои Библияро гирифта меҳонд. Ман дарк намудам, ки чӣ тавре ки навиштаҳои мусулмонӣ меғунд, вақте ки фаришта Ҷаброил назди Муҳаммад омада, аз вай хоҳиш намуд, ки бихонад, бесавод будани Муҳаммадро дониста истода, аз ӯ хонданро хоҳиш кардани Ҷаброил аз рӯи мантиқ намебуд.

Агар ҳамаи гуфтаҳои болоро бо он чи ман нисбати ҳақиқӣ будани пайғамбар Муҳаммад кушодам, ҷамъбаст намоӣ, дарк мекунӣ, ки Муҳаммад на пайғамбар аст ва на тақводор. Ҳамаи тафсилотро аз китобе ки ман бо номи “Муҳаммад дар Таврот ва Аҳди Ҷадид” навиштам, ёфтан мумкин аст.

Дурусткорӣ

Дар бораи росткории Муҳаммад бисёр китобҳои тарҷумаҳоли ба монанди Ас-Сира ал-Ҳалабия, Ат-Табақот ал-Кубро ва Сират ибн Ҳишом ва ҳатто шарҳҳо ба сураи 16 ҳастанд:

„Ва аз баъзе меваҳои дарахтони хурмову ангур тайёр мекунед (яъне месозед) шароби масткунандаро ё тайёр мекунед аз он ризқу рӯзии ҳалол. Албатта дар ин (офариниш) нишонаву аломати қудрати илоҳӣ ҳувайдост гурӯҳеро ки ақли худро кор мефармоянд“.

Сураи 16:67

Бисёр ҳадисҳои аслии тасдиқкунандаи он ҳастанд, ки Муҳаммад шароб менӯшид ва ба дӯстонаш тавсия меод, ки агар шароб бокувват

бошад, ба он об ҳамроҳ кунанд. Ў чизҳои манъшударо иҷозат меод ва чизҳои иҷозатдодаи Ҳудоро манъ мекард. Ў ба занони дӯстонаш хушомадгӯӣ мекард ва агар он занҳо ба ӯ хуш меомаданд, аз гирифтани онҳо дудила намешуд. Дар рӯзи Хайбар, Сафия духтари Яҳё ибн Ахтаб ба Абдулло ибн Умар дода шуда буд. Вале Муҳаммад вайро аз Абдулло гирифт ва ба никоҳи худ даровард. Вай инчунин Зайнаб, духтари Чаҳш ва зани Зайдро (писархондаш) ба никоҳи худ даровард.

Ҳамаи ин ҳодисаҳо симои муқаддасии Муҳаммадро вайрон сохтанд, ва он муқаддасиро, ки ман ба Муҳаммад мансуб медонистам, барҳам доданд. Аз рӯи вичдон гӯем, вақте ки ман чунин чизҳоро ошкор месохтам, ба ман хеле дардовар буд.

Бо вучуди ҳамаи он чизе ки ман дар бораи Муҳаммад дарёфтам, аз рӯи вичдон мегӯям, ки ман умед доштам боз қорҳои нек ва ҷиҳатҳои хуби исломоӣ ёбам ва ба он часпам, то ки мусулмон монам. Ба ман душвор буд динеро, ки аз хурдӣ доштам, тарк намоям. Ҳамин ки ман дар бораи он фикр мекардам, ки ба ислом бовар карданро бас мекунам, маро ҳисси аҷоибӣ тарс, ҳиҷолат ва ҳарчу марҷ фаро мегирифт. Ҳамин ки ман матнҳои боҳашамат ва пурмаъноӣ Библияро меҳондам, муҳорибаи ботинии ман маро маҷбур месохт, ки бештар масеҳиёро бад бинам, бо онҳо душманона ва сангдилона муносибат намоям. Ҳамин ки ман дар Библия ягон чизи аълоеро меёфтам, ғазаби ман аланга мегирифт ва ман ашӯҳои ҳампешаи масеҳии худро нобуд месохтам, то ки ором шавам. Ман ҳатто ба одамоне пул меодам, то ки онҳо ба муқобили вай бӯхтон зананд ва ба сардорони вай айбномаҳои бардурӯғ пешниҳод кунанд. Боре ман либосҳои вайро оташ задам ва вайро лозим омад, ки бо либосҳои қорӣ ба хонааш равад, вале оташи ҳақиқӣ дар дуруни ман аланга мезад.

Ман дар назди мағозаи масеҳӣ истода, ба харид кардани одамоне ҳалал дода, вайро гунаҳкор месохтам, ки вай қаллоб аст. Ман дар кӯчаҳо ба одамоне мегуфтам: „Аз масеҳиён харид накунед, онҳо фиребгар ва қаллобанд. Онҳо меҳонанд исломоӣ нобуд созанд“. Дар Қуръон навишта шудааст: „Онҳо беимонанд“. Ҳамон масеҳии пир ба ман мегуфт: „Оҳ, писарам, ман ба ту чӣ кардам? Ба ман раҳм кун, маро лозим аст пул қор кунам, то ки қудаконамро хуромам“.

Ғайр аз ин ман дӯстонамро таъкид мекардам, ки онҳо бо масеҳиён даст дода воҳӯрӣ накунанд ва ҳадисро риоя кунанд: „Ба одамоне Китоб салом накунед; салом надихед ва роҳ низ надихед“. Ман зуд-зуд фарёд мезадам: „Онҳо золиманд, онҳо чунин вонамуд месозанд,

ки Моро дӯст медоранд, вале дар асл онҳо ба Аллоҳ ва имондорони ҳақиқӣ душманони ҷонӣ ҳастанд. Бигузур худро паст задани бардурӯғи онҳо шуморо фиреб надихад.” Худо гуфтааст: „Онҳо ҳақир ва бадбахтанд”.

Дар яке аз рӯзҳои пурталвосаи пур аз чунин рафторҳои ба муқобили масеҳиён нигаронидашуда ба дили ман шубҳае роҳ ёфт. Овози ботиниам ба ман мегуфт: „Бо худ бовичдон бош. Наход ту фикр мекуӣ, ки чунин рафторҳо метавонанд ҳамаи он чизҳоеро, ки ту аз китобҳои онҳо омӯхтай, несту нобуд гардонанд? Ту гуфти, ки Худо туро ба ҳар кучое барад, аз қафои Ё меравӣ; набошад барои ҷӣ ҳамин ки Худо ба ту нури илҳомбахшро мекушояд, ту кӯшиш мекуӣ, ки онро хомӯш соӣ? Бо худ бовичдон бош, то ки вичдонат пок бошад. Онро дида баро, ки туро ҷӣ ба ҳаракат мебарорад? Оё дар ҳақиқат ба ту Худо даркор аст? Агар не, пас дар асл ту ҷӣ меҳохӣ? Ҳамааш ба худат вобастагӣ дорад. Ҳамааш дар дасти худи туст ва ҳеҷ кас туро ба ҳеҷ кор маҷбур намекунад”.

Ман ба хона баргаштам, вале аз дӯши ман бори шубҳаҳо нафаромад. Ман кӯшиш кардам, ки дуо кунам, вале натавонистам. Ман ба хондани Библия сар кардам ва ба дуои Масеҳ дар Инҷили Матто омада расидам. Вақте ки ин дуоро хондам, маро ногаҳон ҳисси аҷиби оромӣ ва осоиштагӣ фаро гирифт. Ҳиссиёт чунин буд, ки гӯё касе ба сарам об рехт, то ки ақлам тоза шавад. Дар дил ба худ гуфтам: „Худоё, агар ман чуноне ки дар Библия навишта шудааст, айнан ҳамон ҳел дуо кунам, Ту ба ман сабр ва бардоштеро, ки масеҳиён доранд, дода метавонӣ?”

Ман гӯё ҷавоби “Ҳа”-ро шунидам ва аз хурсандӣ қариб беҳуд гашта будам. Аз қаноатмандӣ рӯям гул-гул шукуфт ва ман қарор додам, ки мунтазам бо дуои Худованд дуо гӯям. Ҳар пагоҳи барвақт, субҳдам, чуноне ки барои намози бомдод меҳезанд, меҳестам, вале ба ҷои намоз дуоҳои Худовандро тақрор мекардам. Ман инчунин чун пештара таҳорат мекардам ва дар фарш қолинча мепартофтам. Баъд ман ба рӯи қолинча баромада мегуфтам:

„... Эй Падари мо, ки дар осмонӣ!
исми Ту муқаддас бод;
Малакути Ту биёяд;
иродаи Ту
чунон ки дар осмон аст,
дар замин ҳам ба амал ояд;

Ризку рӯзии моро имрӯз ба мо бидех;
 Ва қарзҳои моро бибахш,
 чунон ки мо низ ба қарздорони худ мебахшем;
 Ва моро ба озмоиш дучор накун,
 балки моро аз иблис раҳой деҳ;
 зеро ки Малакут ва қувват
 ва ҷалол то абад аз онӣ Туст. Омин.”

Ва ниҳоят, дар ин ду роҳи душвори байни ду дин ман дуои худро бо чунин суҳанон ба охир мерасондам: “Сулҳу марҳамати Худо бар Ту бод; сулҳу марҳамати Худо бар Ту бод” (хотиҳои дуоҳои исломӣ).

Ман чунин дуо қарданро муддати зиёде давом додам, вале дар ҳислати худ ягон тағйиротеро мушоҳида накардам. Ман ҳанӯз ба оилаи худ ва ба масеҳиён таҷовузкорона рафтор мекардам. Аз ин рӯ ман қарор додам, ки аз ҳама динҳо даст кашам. Ба ман на ислом ва на масеҳият хизмат қарда натавонист. Эҳтимол баъди он ки ба масеҳият мегузарам, танҳо барои он Библия меҳонам, ки баъди ҷанде ягон дини беҳтареро ёбам ва тамоми умри худ аз як дин ба дини дигар гузаштан мегирам. Ман фикр қардам, ки дар чунин ҳолат аз ҳама беҳтараш чун дигар одамони муқаррарӣ ҳаёти муқаррарӣ бурдан даркор аст. Маро чӣ даркор аст, ки майнаи худро бо ҳамаи ин сафсатаҳои динӣ банд созам? Ба ман руҳсат диҳед, ки аз ҳаёти беғамона ҳаловат барам ва вақте ки мурдам, бигузур Худо бо ман ҳар чӣ хоҳад, бикунад!

Вале ин қарори ҳақиқӣ набуд, ногаҳон ба сарам ақидае омад. Ман ба худ гуфтам, ки сарчашмаи ҳамаи мушкилот ва ошуфтаҳолиҳои ман Китоби Тавроту Инҷил (Аҳди Қадим ва Аҳди Ҷадид) буд ва ман онро пора-пора мекунам ва ба таври абадӣ ба ҳамаи ин хотима медиҳам. Ман аллакай тайёр будам ин корро кунам, вале ногаҳон ларзаеро эҳсос қардам ва овози ботиниам ба ман пичиррос зад: „Онро нигоҳ дор. Он ба ту ягон вақт даркор мешавад. Барои чӣ ту меҳояӣ, ки аз ин Китоб ҳалос шавӣ? Қуръон ба ту аз ин дида бештар нохушиҳо овард, барои чӣ онро пора-пора намекуни?”

Вақте ки дар мошин мерафтам, дуо мекардам, ки мошин ба садама дучор шавад ва ғайр аз ман ҳама саломат монанд. Инчунин аз сидқи дил меҳостам, ки хона ба рӯи ман ҷаппа шавад ва танҳо худам бимирам. „Худоё”, — мегуфтам ман, — „агар Ту ба ман дастур додан нахояӣ, беҳтараш ҳаёти маро қатъ гардон, ё имкон деҳ, ки аз уҳдаи ҳалли ин масъалаи душвор бароям”.

Маро фикрҳои муҳолиф фаро гирифта буданд. Соати чор буд, рӯзи тобистонии моҳи июл. Ман танҳо нишаста, алоқаҳои дуру дарози худро бо ислом, гурӯҳҳои исломӣ, терроризм ва ғайра, бо Аҳди Ҷадид ва Таврот ба хотир меовардам. Ман ду мекардам: „Худоё, Ту медонӣ, ки дар ҳамаи ин ҳодисаҳо ман Туро меҷустам. Оё одилона аст, ки маро дар чунин ҳолат тарк намоӣ? Муҳаббат ва адолати Ту кучо кучо шуд? Ҳатто агар Ту хоҳӣ, ки маро барои ҷиноятҳои содиркардаам ҷазо диҳӣ, ман фикр мекунам, ки аллакай музди ҳамаи ҷиноятҳои мо пардохт кардаам. Чӣ гуна ҷиноят чунин ҷазои сахтро талаб менамояд? Аз Ту хоҳиш менамоям, Худоё, маро дар ин мубориза танҳо нагузор“.

Ногаҳон ман дидам, ки дари хонам кушода мешавад. Ман фикр кардам, ки ин модарам аст, ки ба ман хӯрок овардааст. Вале марди азимҷуссаеро, ки мӯйҳои дароз ва риши гулӣ дошт, ва дар паҳлӯи вай сутуни равшани сафедро дидам. Равшанӣ ба монанди он буд, ки гӯё он аз ҷароғҳои зиёди флюоресентӣ бармеомад. Ман натавонистам ба рӯи вай нигоҳ кунам. Ман шунидам, ки чӣ хел вай маро даъват менамояд: “Хез, ту ба Масеҳ даркор ҳастӣ”. Ман якбора аз ҷой ҷафта хестам ва давида аз хона баромадам. Моту мабхут гашта, ман падару модар ва бародаронамро ҷеғ задам, то ки онҳо омада Масеҳро бубинанд (Исои моро), чунки дар китоби Ал-Бухорӣ навишта шудааст, ки касе пайғамбарро бубинад, самтро мебинад, чунки азозилон ба шакли пайғамбарон намедароянд. Ман фикр кардам, ки агар онҳо Масеҳро медиданд, ба ин бовар мекарданд.

Ман ба хона баргаштам, вале дигар ҳеҷ чизро надидам. Ман хеле мутаассир гашта будам: чӣ хел ман инро ба оилаамон исбот намоям? Ман Худоро барои он айбдор сохтам, ки Ё ба ман ёри надод: „Барои чӣ Ту маро дар хона интизор нашудӣ, то ки онҳо Туро бубинанд ва бовар кунанд? Онҳо фикр мекунам, ки ман аз ақл бегона шудаам“.

Маҳз ҳамин тавр шуд. Ҳамаи аъзоёни оила ба хона даромада, ягон чизи ғайриоддиро надиданд. Модарам гуфт: „Худоё, барои чӣ Ту роҳ медиҳӣ, ки бо мо чунин шавад? Мо шод будем, ки писарамон баргаштааст, вале акнун мебинӣ, ки аз ақл бегона шудааст!“ Вай маро ба оғӯш гирифта зор-зор гирифта кард. Бародарам ба ман гуфт, ки хавотир нашавам, вай маро назди рӯхшиноси беҳтарини Миср мебарад. Хоҳаронам гуфтанд: “Ҳамаи ин барои он аст, ки ту шабҳо менависӣ. Дар ниҳояти қор аз ақл бегона мешавӣ. Худоё, уро шифо деҳ”.

Баъди он ки онҳо навҳагарио бас карданд, ман аз падарам пурсидам: „Ту падари ман ҳастӣ?“ Вай ҷавоб дод: „Бале“.

Ман назди модарам омада пурсидам: „Ту модари ман ҳастӣ?“ Вай ҷавоб дод:

“Ҳа”.

Айнан ҳамонро ман аз бародару хоҳаронам пурсидам ва баъд ба онҳо гуфтам:

„Агар ман девона мешудам, шумо чӣ фикр доред, чӣ хел ман метавонистам номҳои шуморо донам? Барои чӣ шумо ба ман бовар намекунед? Ман Ёро чун нури дурахшон дидам. Ё бо ман сӯҳбат кард“. Вале ақидаҳои онҳо аз далелҳои ман пуқувваттар буданд. Ниҳоят, ман ба онҳо бовар кардам. Аз афташ, ман девона шудаам. Ман ба хонаи хоби худ рафтам ва ба кати худ дароз кашидам. Ман дар хонаи худ мондам ва бародаронам назди ман меомаданд, то ки маро тасалло диҳанд, вале ман ҳеҷ чиз намегуфтам, хомӯш будам.

Пагоҳии рӯзи дигар бародарам маро назди яке аз рӯхшиносони беҳтарини кишвар бурд. Мо назди вай ба клиника омадем ва навбати худро интизор шудем. Ниҳоят, маро назди духтур даъват карданд. Ман дар назди вай нишастам ва ӯ аз ман пурсид: „Ба шумо чӣ шудааст?“

Ман ба вай гуфтам: „Ман намедонам. Бародарам қарор додааст, ки маро назди шумо биёрад“.

„Бародари шумо гуфт, ки шумо Масеҳро дидаед?!“

„Бале, дар ҳақиқат ман Ёро дидам“

„Шумо метавонед Ёро тасвир намоед?“

Ман пурсидам: „Шумо Ёро пештар дида будед?“

„Не“.

Ман ҷавоб додам: „Агар шумо Ёро надида бошед, аз кучо медонед, ки ман рост мегӯям ё не?“

Вай ҷавоб дод: „Ҳолати шумо хеле мушкил аст“.

Вай бародари маро аз қабулгоҳ даъват намуд. Вақте ки бародарам ба утоқи духтур даромад, духтур ба вай гуфт, ки ман ба ҳолати саҳти афсурдаҳои афтодам ва ба ман таъҷилан табобати электрошоки даркор аст. Маро лозим буд, ки аз шаш сеанс терапияи шоки сар карда, тадричан то ду сеанс оварда расонам. Вай аз бародарам хоҳиш кард, ки дар як ҳафта ду маротиба маро ба беморхона биёрад. Бародарам гуфт, ки ин душвор аст, зеро мо дар шаҳри аз Қоҳира дур зиндагӣ мекардем ва аз он ҷо то Қоҳира дуюним соат роҳ буд. Бародарам аз духтур пурсид, ки оё чунин табобатро дар шаҳри худамон аз дигар духтур гирифтани мумкин аст? ӯ ба мо гуфт ва ман розӣ шудам. Ман ба вай гуфтам, ки аз табобати электрошоки

наметарсам, ман аллакай онро хангоми дар лагери концентратсионӣ буданам аз сар гузаронидаам. Ман боварӣ доштам, ки ин табобат аз он электрошоке ки маро дар камераи шиканчадиҳӣ бо он азоб медоданд, сахттар нахоҳад буд.

Ман ягон баҳонае надохтам, ки аз ин терапияи шокӣ даст кашам. Агар дар ҳақиқат девона шуда бошам, ин ба ман ёрӣ медиҳад, ки аз сари нав ақлам солим гардам. Агар не ин дард ба таҷрибаи дардовари дигаре ки ман онро хангоми ҷустуҷӯи Худо аз сар гузаронида будам, зам мегардам.

Дар ниҳояти қор, ман табобатро ба охир расонида, ҳамаи доруҳои навиштаи духтурро қабул кардам. Ман умедвор будам, ки вақте ҳамаашро қабул кардам, табобат меёбам ва агар ин фикрҳо натиҷаи аз ақл бегонашавӣ ё шиддати психологӣ бошанд, дар бораи ҳамаи фикрҳои ки маро азоб медоданд, фаромӯш мекунам.

Бо вучуди ин, ман ҳарчи бештар меҳостам Библияро хонам. То Библияро нахонам, ҳобам намебурд. Ман қарор додам, ки дар бораи кашфиётҳои худ ба касе намегӯям ва аз ин лаҳза ба касе намегӯям, ки чиро аз сар мегузаронам. Ман қарор додам чун масеҳӣ зиндагӣ кунам, то ки кори Худоро бубинам. Агар ин роҳи дуруст бошад, албатта самарҳои онро мебинам. Ман меҳостам бубинам, ки Худо маро дар ин интиҳоб дастгирӣ менамояд, агар не, ман аз он даст мекашам.

Чӣ тавре ки ман аллакай гуфтам, ман мунтазам ба таври худ панҷ маротиба дар як рӯз намоз меҳондам — субҳдам, нисфирӯзӣ, аср, шом ва шабона. Ман дар намозам чизе намехондам, фақат эй Падари Моро меҳондаму халос. Вале ман ҳайрон будам, намедонистам, ки ба кадом таҷрибаи динӣ таъя кунам, то ки дуоҳои ман мукамал ва қобили қабул бошанд, то дар назди Худо шоиста бошанд. Ман қарор додам, ки барои омӯختани чӣ тавр дуо қардан ба калисо равам, вале ба ман ин фикр (ба калисо рафтан) маъқул нашуд. Чӣ тавр ман метавонистам дар чунин ҳолат ба калисо равам? Чӣ тавр ман метавонистам дар ҳолати итоаткорӣ ва фурутанӣ ба калисо равам, ки дар гузашта ман чунин антагонист будам? „Не, ман ба калисо намеравам. Шояд маротибаи дигар равам”, — фикр кардам ман.

Ман кӯшиш кардам аз якҷанд масеҳиён ёрӣ пурсам, вале баъди ҳамаи он чи ман бо онҳо кардам, ки розӣ мешавад бо ман сӯхбат кунад? Ҳамаи онҳо аз воҳӯрӣ бо ман даст мекашиданд. Онҳо фикр мекарданд, ки ман онҳоро мекушам, ё маҷбур мекунам, ки исломро қабул намоянд. Ниҳоят, як нафари онҳо баъд аз як моҳ розӣ шуд, ки

бо ман вохӯрад. Маро лозим омад як моҳ интизор шавам. Ман қарор додам ин вақтро барои он истифода барам, ки бештар китобхоро дар бораи консепсияҳо ва имони масеҳӣ хонам. Ман мехостам донам, ки масеҳиён китобҳои ба китобҳои мусулмонон монанд доранд ё не ва дар онҳо чӣ гуфта мешавад.

Пеш аз ҳама ман хостам ришамро тарошам, то ки одами муқаррарӣ наоям. Ман шиму куртаро қарз гирифтам, то ки яқтакамро (либоси исломӣ), ки онро тамоми ҳаёт мепӯшидам, напӯшам. Ман ба ҳамон мағозае рафтам, ки аз он Библияи Муқаддасро харида будам. Ба ман ҳеч кас аз китобҳои он дӯкон маъқул нашуд ва ман қарор додам, ки ба дӯкони дигар дароям. Ман ба тамошоии китобҳои дар раф мондашуда ва пештахтаҳои кӯча сар кардам, то бубинам, ки онҳо кадом китобхоро мефурушанд. Ман чуръат накардам, ки ба дӯкони китобфурушии “Масеҳӣ” дароям. Ман ҳатто наметавонистам ба чизҳои масеҳӣ нигоҳ кунам, пас чӣ тавр наметавонистам ба мағозаи масеҳӣ дароям? Ман тарсидам, ки онҳо аз ман шаҳодатномаи шахсиамро талаб мекунанд (дар Миср дар шаҳодатнома мансубият ба дин нишон дода шудааст) ва ба полис занг мезананд. Ва дар он вақт ман ба дасти разведка меафтам ва ин маънои онро дорад, ки ба хоҳи бетағ афти.

Баъди дудилагии дуру дароз ман часорат пайдо карда, ба дӯкон даромадам. Баъзе китобҳо диққати маро ба худ ҷалб карданд. Ман наметавонистам, ки чӣ хел китобхоро хондан мехоҳам. Ва агар номи китоб диққати маро ба худ ҷалб мекард, онро мехаридам. Ман китобҳои “Шаҳодате ки қарорро металабад”, “Имони ман”, “Қафурати Масеҳ”-ро харидам. Ҳамин ки ман хондани китобро ба охир мерасондам, онро месӯзондам.

Вақте ки ман ҳамаи он китобхоро хонда тамом кардам, боз ба дӯкон рафтам, то ки боз китоб харам. Ман ду китоб ёфтам. “Якхудоӣ ва Ваҳдати Сегона” ва “Худошиносии библиявӣ”. Вақте ман ба наҷҳҳои онҳо нигоҳ кардам, фаҳмидам, ки пулам намерасад, аз ин рӯ онҳоро боз ба раф гузоштам. Дар ин вақт пирамаре наздам омада, пурсид: „Барои чӣ шумо китобхоро баргашта ба раф гузоштед?“

Ман ҷавоб додам: „Онҳо ба ман даркор нестанд“.

„Агар онҳо ба шумо лозим набошанд, пас барои чӣ аввал онҳоро гирифтед?“

„Ин кори шумо не. Шумо чӣ, маро истинтоқ мекунед?“

Вай дасташро ба китфи ман гузошта, ҳалимона табассум кард. Вай гуфт: „Писарам, ин китобхоро гиред, ман пулашро медиҳам. Ман суроғаамро медиҳам. Агар онҳо ба шумо писанд оянд, наметавонед

пулашро ба ман баргардонед. Агар, не, метавонед онхоро партоед ё оташ занед, хамин тавр шумо чизе бой намедихед”.

Ман аз вай пурсидам, ки чӣ хел вай фаҳмид, ки ман барои харидан пул надорам. Вай ба ман ҷавоб дод, ки ба вай Рӯҳулқудс гуфтааст. Ман фикр кардам: „Ин чӣ Рӯҳи Муқаддас будааст?” Ман дар бораи ин хеле андеша кардам. Ман бо вай ба ҳонааш рафтам ва дар он ҷо каме нишастем. Ман метарсидам, ки вай аз ман шаҳодатномаи шахсиамро мепурсаду ҳақиқатро мефаҳмад. Вале Худоро шукр, ки ҳамааш ба ҳубӣ анҷом ёфт. Он мард ҳатто номи маро напурсид.

Ман бо ҷидду ҷаҳд ба хондани ин китобҳо ва дигар китобҳо дар ҳонаи худ ва дар ҳучрае ки дар меҳмонхона иҷора гирифта будам, сар кардам. то ки аз хондани китобҳо ҳаловат барам ва касе ба ман ҳалал надиҳад. Ман ҳатто барои хӯрдани хӯрок дақиқаеро сарф кардан намехостам. Ман бо ҳарисӣ меҳостам ҳамаи суханони Масеҳро хонам, ки маро бо роҳи ҳаёти навам ақаллан қадаме ба пеш мебарад. Ман тез-тез ба қаҳвахонае медаромадам, ки дар он ҷо масеҳиён буданд. Ман ҳамаи китобҳои масеҳии харидаамро хондам. Библия ба ман маъқул шуд. Аниқтараш, ба ман одаме маъқул шуд, ки дар Библия тавсиф дода шудааст. Агар ман монанди вай зиндагӣ кунам, ба фариштае мубаддал мегардам, ки ба замин фаромадааст. Маро саволе ба худ ҷалб мекард: „Худовандо, оё хамин тавр шуда метавонад, ки агар ман Туро қабул намоям ва Библияро пайравӣ кунам, Ту маро бехтар гардонӣ? Имонашон аз имони ман фарқ кунад ҳам, оё ман дӯстон пайдо карда метавонам? Агар падару модар, бародарону хоҳаронам имони нави маро қабул накунанд, ман онҳоро дӯст дошта метавонам? Оё ман дӯстонамро, ки ба эътиқодҳои ман ҳамфикр нестанд ва ба гуфтаҳоиам бовар намекунанд, дӯст дошта метавонам? Худовандо, Ту инро барои ман карда метавонӣ? Оё ман метавонам ватани худро дӯст дорам ва чун дигар одамон ҳамон хел садоқатро ҳис кунам?” Чӣ хел ман меҳостам, ки ҳамааш хамин хел бошад.

Қадами нахустин ба гурӯҳи исломӣ барои интизомнок кардани шахси навомада — решақан кардани садоқат ба ватан, ба оила, ба касе ғайр аз Аллоҳ аст ва ғайр аз амир ба каси дигаре вафодорӣ набояд набошад. Ана барои чӣ ман бовар надоштам, ки хиёнат карда ё дӯст дошта метавониста бошам. Нур ва он одамро дидани ман, ки ба ман гуфта буд: “Хез, Масеҳ туро меҳоҳад”, маро ба нофаҳмӣ оварда буд. Ман медонистам, ки дидани яке аз пайғамбарон — ҳидояти илоҳист, вале маҳз дар он вақт ин чӣ гуна ҳидоят буда

метавонист? Оё ин ҳидояти рафтан бо роҳи масеҳӣ буд ё бовар қардан ба ислом?

Ин фикрҳо аз ақли ман ғолибтар баромаданд ва ман дар кӯчаҳо чунон тез қадам мезадам, ки гӯё касе маро таъқиб мекарда бошад. Ман намедонистам ба кучо равам. Ин давраи бисёр мушкил буд. Ниҳоят ман қарор додам, ки ба калисо равам. Ман мехостам чунон одаме бошам, ки Худо маро ҳамон хел дидан мецоҳад. Овози ботиниам ба ман мегуфт: „Акнун ту овозро шунидӣ ва бояд ба вай пайравӣ намоӣ. Ту дар ислом тамоми ҳаёти худро гузаронидӣ, вале ханӯз дар масеҳият зиндагӣ накардаӣ ва намедонӣ, ки ин чист. Ту дар имони масеҳӣ зиндагӣ накардаӣ ва намедонӣ, ки чӣ ба Худо наздиктар аст — масеҳият ё ислом”.

Ман ба бисёр калисоҳо рафтам, ки қардани ин қор осон набуд. Маро лозим меомад, ки бо иблис мубориза барам. Ҳамин ки ман қарори ба калисо даромаданро қабул мекардам, иблис ба гӯшам пичиррос мезад: „Ту чӣ, ҳамин қадар бадахлоқ шудаӣ, ки ба калисо дарой? Чӣ хел шармат намеояд! Байни он ки ҳоло бо фурутанӣ ба калисо медарой ва байни он ки Аллохро қалол диҳӣ, чӣ қадар фарқи бузургест! Магар ту фаромӯш кардаӣ, ки дар гузашта бо калисоҳо чӣ мекардӣ? Агар фаромӯш карда бошӣ, ман ба ту ёдовар мешавам. Ту одатан он вақтҳо мегуфти: „Акнун ҳақиқат омад, дурӯғ барҳам хӯрд; дурӯғ аз рӯи табиати худ бояд барҳам хӯрад”. Қанӣ он ҳақиқате, ки баҳри он қонатро ба хатар меандохтӣ? Ту магар ғайр аз калисо — лонаи беимонон, бисёрхудоён ва бидъат дигар ҷои рафтан надорӣ? Ту чӣ, мецоҳӣ баъди ин қадар солҳои садоқат ба Худои Ягона, ғайр аз Худои Ягона ба ҷизи дигаре бовар намоӣ? Бедор шав, дар назди Худо тавба қун аз Ё бахшиш пурс ва ду маротиба бигӯ: „Шаҳодат медиҳам, ки Худое ҷуз Аллоҳ ва пайғамбаре ҷуз пайғамбари Ё — Муҳаммад нест”. Барҳез ва аз фикрҳои ҳархела дур шав ва аз шайтони раҷим дар Худо паноҳ бигӯӣ”.

Баъди ин ман чӣ қор қарданамо ро дарк накарда, ба калисо мерафтам. Ин боз душвортар буд, ман ҳис мекардам, ки гӯё касе маро ба қафо мекашад, то ба ман ҳалал расонад. Ман ҳатто баланд фарёд мезадам: „Ман ба калисо меравам, ба ҳар навъе ки бошад, ба калисо меравам. Ҳар чӣ бодо бод, ман ба калисо меравам”. Ман дигар на дӯст доштаму на оила. Ман дар тӯли ҳаёти худ раҳмдилро намедонистам. Ман мекуштам ва ғорат мекардам, ҳоло бошад ҳешу табор, дӯст ва рафиқ надоштам. Оё дар ҷунин шароитҳо Худо аз ман қаноатманд буда метавонад? Оё Худо он ҳама кушторҳо, нафрат, душмани ва ван-

дализмро, ки мо нисбати он касоне ки аз чизҳои қабул кардаи мо даст мекашиданд, истифода мебардем, маъқул мешуморад?

Ман мегуфтам: „Худоё, ба ман раҳм кун. Ман одами бадбахту танҳоям. Ман мехоҳам ҳаёти муқаррарӣ дошта бошам — ватани худ, оилаи худ, ёру дӯстони худро дӯст дорам, вале инро чӣ хел кунам? Аз ин ду роҳ бо кадомаш рафта метавонам? ”

Ҳамин тавр ман қарор додам, ки агар он ба қимати ҷон ҳам афтад, ба калисо меравам. Ман сӯи калисо шитофтам. Муносибати шубон бо ман он тавре набуд, ки ман интизорааш будам. Вай маро шунидан нахост ва ин ба оташ равшан рехт ва ҳучумҳои иблисро ба ман пурзӯр гардонд. Вақте ки он рӯз ман аз калисо мерафтам, як сабукии ботиниро ҳис кардам, ҳарчанд ба ман муяссар нагард шубонро бовар кунонам, ки ба ман гӯш диҳад. Ин маро дар хоҳиши худ рӯҳбаланд сохта, водор намуд, ки боз як кӯшиши дигар кунам. Вале, мутаассифона, ба ман муяссар нагардид шубонро бовар кунонам, ки маро гӯш кунад, то фаҳмам, ки барои наҷот ёфтан чӣ кор карданам даркор аст. Дар Библия гуфта шудааст: „Касоне ки имон доранд ва таъмид ёфтаанд — наҷот ёфтаанд”. Ана ман чӣ ташвише доштам: Ман чӣ хел бовар кунам? Ман чӣ кор карда метавонам? Чӣ хел дуо кунам, рӯза гирам ё ҳоҷи шавам, ё садақа диҳам?

Бори охирин, вақте ки аз калисо баромадам, ба ман хеле душвор буд. Чӣ хеле ки мегӯянд, ман шарманда шуда будам. Иблис ба гӯшам пичиррос мезад: „Туро рад карданд. Сазоят ҳамин. Ту сазовори аз ин ҳам бадтар ҳастӣ ва Худо ба ту сабақҳои аз ин ҳам вазнинтареро медиҳад”. Вале ин таъқиботи иблис он қадар давом накарданд. Ман овози оромона ва ҳалимонаи ботиниро шунидам: “Ту ба одамон сачда намекуни; аз муносибаташон бо ту хафа нашав. Азбаски ту ба Худо сачда мекунӣ, Ё Худаш туро ба пеш мебарад. Ё ҳеҷ гоҳ туро ноумед намекунад ва намегузорад, ки роҳгум занӣ. Агар ту дар ҳақиқат Ёро ҷӯё боӣ, пуртоқат бош ва Ёро маҳкам дор. Рӯзҳои азоби ту ба қарибӣ ба охир мерасанд. Худо касонеро, ки Ёро меҷӯянд, ҳеҷ гоҳ инкор намекунад. Магар ту нахондай: “Назди ман оед, эй ҳамаи заҳматкашон ва гаронборон ва Ман ба шумо оромӣ хоҳам бахшид” (Матто 11:28).

Ман ба Ё гуфтам: “Ман инро хондаам, Худовандо, ман онро ҳеҷ набошад якчанд маротиба хондаам. Ин дар девори калисое ки ман аз назди он ҳар рӯз ба донишгоҳ мерафтам, навишта шуда буд”. Ман ин оятро аз ёд медонистам ва ҷунон нағз медонистам, ки он дар кучо навишта шудааст ва чашмонамро мепошидам, то онро набинам.

Овоз гуфт: „Ҳаёти худро ба Худо бубахш ва Ё онро қабул менамояд”.

Ман гуфтам: „Худоё, ман ба Ту ҳаёти худро мебахшам. Хоҳишмандам маро аз ин вазъият раҳой дех. Маро биомӯз. Ман дар парешонҳолиам. Ман дар нофаҳмиам. Худоё, ин тез-тез бо ман рух медиҳад”. Ҳамин ки ман бо мушкилӣ рӯ ба рӯ меодам, ман Библияро меҳондам ва дар худ як хиссиёти хайратовари ошошташавӣ ва оромии ботиниро ҳис мекардам.

Баъд ман дар бораи он фикр кардам, ки бо яке аз масеҳиёне ки ҳамроҳашон кор мекардам, алоқа барпо намоям, вале ҳаҷ кадоми онҳо маро қабул накард. Онҳо аз ман метарсиданд, фикр мекарданд, ки ман барои онҳо дом мегузорам, ё тавре ки дар гузашта мекардам, ба онҳо зарар мерасонам. Баъзе масеҳиён аз гап задан бо ман даст мекашиданд, онҳо боварӣ доштанд, ки ман меҳоҳам онҳоро ба ислом ҷалб кунам. Вале агар Худо чизро хоҳад, ҳеҷ кас наметавонад ба он муҳолифат намояд. Боре ман бо як дӯсти муҳандиси худ ба аёдати як рафиқи вай рафтам. Дар роҳи бозгашт вай изтехзоомез табассум карда, аз ман хоҳиш кард, ки як дӯсти масеҳии вайро ҳабар гирем. Вай медонист, ки ман масеҳиёнро хеле бад медидам. Вай фикр кард, ки ба ҳоли ман меҳандад ва интизори он набуд, ки ман ин тавр зуд розӣ мешавам. Вай аз нав аз ман пурсид: „Ту боварӣ дорӣ, ки ин одамро ҳабаргирӣ меравӣ? Ту медонӣ, ки вай масеҳӣ аст? ”

Ман тасдиқ кардам: „Бале медонам, ва розиям, ки бо ту ба аёдати вай равам”. Вай аз ман хоҳиш кард, ки бо он шахс муносибати хуб кунам. Ман ваъда додам, ки ҳушодоб хоҳам буд.

Мо ба аёдати ин дӯсти масеҳӣ рафтем, ки вай маро хеле хуб мешинохт. Ман дар кӯчаҳо ба вай дармеафтадам, дигар мусулмононро ба муқобили вай иғво андохта кӯшиш мекардам вайро маҷбур созам, ки мусулмон шавад. Вақте ки вай маро дар назди дари худ дид, ҳайрон шуд. Вай зуд дарро пушид ва аз он дур шуд. Дӯсти ман тақ-тақ кардани дарро давом дод ва вай ниҳоят дарро кушод ва ба айбдоркунии дӯстам сар кард. Вай гуфт: „Ту чӣ хел метавонӣ ин одамро ба ҳонаи ман биёри? Магар фаромӯш кардӣ, ки вай ба ман чӣ кор карда буд? Ба ман тарахҳум намо, ман одами сулҳҷӯ ҳастам ва бе ин ҳам ташвишҳоям кофист”.

Баъди розикуниҳои дуру дароз вай моро ба ҳонааш роҳ дод. Дар ҳонаи вай диққати маро Библияи калоне ба худ кашид. Он дар болои мизи хурдакае дар байни ҳона меистод. Ман Библияро ба даст

гирифта, якчанд саҳифаи онро varaқгардон кардам. Ногаҳон ман аз вай пурсидам: „Ин Китоби Муқаддаси Туст?“

Вай бо забони гирифта, бо овози ларзон ғур-ғур кард: „Ҳа, аз ман, Қуръон низ Китоби Муқаддас аст. Ҳамаи Китобҳо аз Худои Ҳамааш хуб аст — ҳам Қуръон ва ҳам Библия — Муҳаммад ҳам, Масеҳ ҳам — ҳамаашон хубанд“.

Фаҳмо буд, ки вай тарсидааст. Вай чунон аз ман метарсид, ки вақте ман ба вай кӯшиши наздик шуданро мекардам, вай қафо мерафт. Мо дар атрофии якдигар чарх зада, рӯ-рӯи хучра ин тараф, он тараф мегаштем, ғӯе ки бозии рустшавакон доштем. Ниҳоят вай дар кунчи хона дармонд, ман бошам рост дар назди вай истодам, чунон ки вай ба ҳеҷ қучо ғурехта наметавонист. Ман аз вай пурсидам: „Барои чӣ ту ин қорро меқунӣ? Ман меҳоям бо ту сӯҳбат кунам“.

Ман медонистам, ки дӯстам барои истироҳат ба хонаи дигар гузаштааст, ман аз имконият истифода бурда, хостам бо соҳиби хона сӯҳбат кунам. Ман хостам роҳи масеҳиёро сӯи Худо фаҳмам, вале вай сӯҳбатро дастгирӣ намекард. Ман аз вай пурсидам, ки оё метавонам бори дигар ба дидани вай биёям. Вай ба он шарте розӣ шуд, ки ҳар ду танҳо набошем. Вай хост, ки дар он сӯҳбат якчанд нафар аз дӯстони вай ҳузур дошта бошанд. Ман гуфтам, ки иштироки дигаронро рад намекунам. Вай ба ман суроғи худро навишт ва дар вақти таъиншуда ман ба хонаи вай омадам, ки дар он ҷо панҷ нафар дӯстони вай нишаста буданд.

Вай аз ман хеле метарсид. Ман бо вай якчанд муддат сӯҳбат кардам ва инқор намекардам, ки ҳамчун командири мағлубшудае ки бо ғолиб оиди сулҳ гуфтушунидҳо мегузаронад, гап мезадам, сарам ба зер афканда буд. Ман чунон шарм медоштам, ки сарамро бардошта наметавонистам. Ман ба хотир меовардам, ки чӣ хел будам. Ҳоло бошад аз масеҳиён хоҳиш мекардам, то ба ман якчанд сухане гуянд, ки маро ба чизе ки зидди он мубориза мебардам, оваранд. Вале ин осоиштагии Худо ва хоҳиши наҷот буд, ки маро маҷбур сохт ҳама чизро қурбон созам, то имтиёзи ба Малакути Худо дохил шуданро, ки онро монда нашуда меҷустам, ба даст оварам. Ман ҳар як гӯшаро ҷустуҷӯ менамудам, то ки мақсади дилхоҳи худро ба даст орам. Ҳоло ман аз мақсаде ки онро дар ҳеҷ ҷой, ғайр аз саҳифаҳои Китобе ки ба дӯсти масеҳиям тааллуқ дошт, ёфтан мумкин набуд, дар масофаи наздик будам.

Ман бо тамоми қувва кӯшиш мекардам, ки роҳ ба сӯи Худовандро дарк кунам. Дусти ман Библияро кам медонист ва ба ман дигар

маълумот дода наметавонист. Вай масъалаҳои ҳалталаби оилавӣ дошт. Ман аз дӯстам шунидам, ки вай дар фикри он буд, ки барои ҳал кардани масъалаҳои оилавӣ исломро қабул намояд, то имкон дошта бошад, ки ба зани дигаре оиладор шавад. Маро чунин қарор хеле ба ғазаб овард. Ман аз вай нафрат кардам ва ҳис кардам, ки вай қудрат надошт ба ман чизи бароям даркорино диҳад.

Баъд аз якчанд муддат муносибатҳои ман бо вай беҳтар гаштанд ва ман метавонистам, ки тез-тез ба хонаи вай равам. Вай ба ман имкон медод, ки дар хомӯшӣ нишаста китоб хонам. Вай кӯшиш намекард маро маҷбур созад, ки ягон ақидаи муайяноро қабул намоям. Нуктаи назари ман ба ҳалли масъала ба таври махсус буд — Худованд Исои Масеҳро бидуни ягон ҳел мазҳаб ва равия дарк кунам, то аз чизҳое, ки дар ислом аз онҳо азоб қашидаам, канораҷӯӣ намоям.

Ҳамаи корҳо на он тавре мерафтанд, ки даркор буд. Дӯстии мо дуру дароз давом накард, вале ман боз бо як масеҳии дигар шинос шудам, ки Библияро хуб медонист. Дар гузашта, вақте вай аз ман хоҳиш карда буд, ки барояш ягон коре кунам, ман ба вай маълумоти нодуруст дода будам, зиёда аз ин, дигаронро ба муқобили вай барангехта будам. Ман ҳатто ба қасоне ки ба ӯ зарар мерасонданд, тӯҳфаҳо медодам. Ман чашмдор набудам, ки вай розӣ мешавад бо ман вохӯрад. Вале вай розӣ шуд, ки бо ман баъд аз як моҳ вохӯрад. Вай аз ман хоҳиш кард, ки як ҳафта пеш аз омадани ман занг зада, тасдиқ кунам, ки меоям.

Ман ҳис кардам, ки дар атрофи ман ҳалқа танг шуда истодааст. Маро шубонони қалисоҳо гӯш кардан намехостанд ва одамон аз вохӯрӣ бо ман даст мекашиданд. Ба ҳамаи масеҳиён ҳодисаи бо ман рӯйдода шубҳаовар менамуд. Барои онҳо ҳатто номи маро ба забон овардан душвор буд. Одаме ки меҳост ба дигарон таҳдид намояд, метавонист ҳамин ҳел оддӣяк гӯяд: „Ман ба фалонӣ меғӯям“. Ман ба ҳӯсае монанд будам, ки дар саҳро паррандаҳо аз он метарсиданд. Баъд аз се ҳафта ман хостам ба он одам занг занам ва гӯям, ки ба наздаш меравам.

Азбаски дар хона телефон надоштам, маро лозим буд, ки ба кӯча баромада, аз телефон-автомат занг занам.

Ҳамин ки аз хона баромадам, ҳама коғазу навиштаҳоямро бо худ гирифтам, то боварӣ дошта бошам, ки ба дасти одамони ғайр намеафтаанд. Агар ягон кас ин навиштаҳоро медид, хеле хатарнок мебуд, зеро ман бисёр саҳифаҳои тадқиқот дар бораи илоҳияти Масеҳ ва хато будани Қуръон ва пайғамбарии Муҳаммадро доштам. Вақте

ки ман ба кӯча мебаромадам, ҳамаи ин варақхоро бо Китоби Муқаддас дар пакети пластикӣ андохта бо худ мебурдам.

Баъди он ки ман ба он одам аз телефон-автомати назди истоғои роҳи оҳан занг задам, моту мабхут гаштам, вақте дарёфтам, ки пакети пластикии ман бо қоғазхояш нест. Ҳама чизхоям гум шуда буданд: ҳамёнам, шаҳодатномаи шахсиам, Библия ва ҳамаи тадқиқотхоям. Вале маро оромии хайратоваре фаро гирифта буд, ки онро хангоми бо афсарони беҳатарӣ ва полиси махфӣ сару қор гирифтани омӯхта будам. Он вақт ман пеш аз ҳама аз он дар ташвиш будам, ки касе ки пакети маро дуздидаст, варақҳои маро меҳонад ва ба шӯъбаи кофтуқоб мефиристад. Дар он вақт ман барои онҳо тўмаи осон мебардам: шаҳодатномаи шахсиам бо қоғазҳо буд ва онҳо аз рӯи он маро бо осонӣ хоҳанд ёфт. Барои он ки ман Қуръонро зерӣ шубҳа монда, танқид мекунам, метавонанд маро кушанд. Дар чунин ҳолат ҳукми қатл ягона ҳукми имконпазир аст. Вале ин фикр маро он қадар ба ташвиш намеовард, зеро ба пуррагӣ боварӣ доштам, ки агар вақти бо Офаридгор вохӯрдани ман расида бошад, онро ягон сония пас партофта наметавонам. Ҳар як чони зинда зоиқаи маргро мечашад.

Дуюм, овози ниҳонӣ ба ман пичиррос мезад, ки Худо маро дӯст медорад ва меҳонад ба ман исботи аниқро диҳад, ки роҳи ман ба масеҳият дурӯғ аст. Ман ба таври норавшан ҳис мекардам, ки масеҳият роҳи иблис аст, ана барои чӣ Худо ҳамаи ҳучумхоро ба муқобили Қуръони Муқаддаси худ ва пайғамбари муқаддаси Худ қатъ гардонда, заҳри Библияро аз байн бардошт.

Овоз пичирросзаниро давом медод: „Акнун ба муқобили ту исботи раднашавандае ҳаст, ки ту бо роҳи ношоистаи масеҳият рафта, аз ҳақиқат дур шудай. Бедор шав ва тавба кун. Зуд аз Худо бахшиш пурс. Ё бахшоянда аст ва ба ҳар касе ки тавба мекунад ва дуруст рафтор менамояд, некӯӣ мекунад. Барҳез ва аз ҳамаи фикрҳои баде ки аз иблис бармеоянд ва туро палид гардонда, ба бисёрхудой, бидъат ва беимони мекашанд, пок шав“. Ман ҳатто дар андешаи он будам, ки ба фиреби иблис дода шавам.

Вақте дусти масеҳиям фаҳмид, ки ман ҳамаи қоғазхоямро гум кардам, то мағз-мағзи устухонхояш тарсид. Вай аз ман хоҳиш кард, ки то оқибати гум кардани ин ҳуччатхоро нафаҳмам, ба хонаи вай наоям ва занг назанам. Бори дигар ман ба худ савол додам: “Шояд Худо меҳонад, ки ман аз ин дин даст кашам?”

Ҳарчанд ман бо дили пок ва аз самими қалб аз ҳар як калимаи Библия ҳаловат мебурдам ва бо тамоми қувва ҷаҳд мекардам, ки

самимона дуо кунам, дар хислати ман чизе тағйир наёфт. Ман ханӯз ҳам масеҳиёро бад медидам, ба онҳо ҳасад мебурдам ва наметавонистам касеро бубахшам. Ман ҳатто ба модарам “Субҳ ба хайр” гуфта наметавонистам. Ман аз хона бо дили пургазаб мебаромадам ва нафрату душманӣ аз ваҷоҳатам маълум шуда меистод. Ман қасдан ғазаби худро ба падару модар ва бародаронам нишон медодам, то онҳо фаҳманд, ки беимонанд ва ман онҳоро маҳз барои ҳамин бад мебинам. Дар он вақт маро душманӣ ва исёнгарӣ пур месоخت ва ман ҳатто дар ҳақиқӣ будани он чизҳои хондаам дар Библия шубҳа мекардам.

Ҳамаи ин бо гум шудани коғазҳо зиёд гашт: ин ҳучуми бераҳмона ба ман буд, то ки таъсири илоҳиро ба ҳаёти ман қатъ гардонад ва кӯшише буд, ки чидду ҷаҳд ва муҳаббати афзуншавандаи маро ба Библия бишканад. Ман аз нав гиря мекардам ва дар ҳар он ҷи бо ман ба амал меомад, Ҳудоро гунаҳкор месохтам. Ҳангоми ин озмоиш ман ба фикр кардан сар кардам, оё Худо дар он гуноҳкор аст, ки ҳангоме ман қадаме сӯи Ё мегузорам, ягон воқеаи баде бо ман рӯй медиҳад. „Худоё, барои чӣ ҳамаи ин бо ман шуда мегузарад? Барои чӣ бо ман? Ман чӣ кардам, ки сазовори ин гардидам? Агар Ту маро барои он қорҳои баде ки нисбати масеҳиён кардаам, ҷазо медода бошӣ, маро бубахш, ман дар назди Ту тавба мекунам. Аз Ту хоҳиш мекунам, ба хоҳири он ки Ту дар салиб барои ман мурдӣ, ба ман раҳм кун, вағарна, салиби Ту ҳеҷ аст, ва ҳар он ҷи дар бораи он фикр мекардем, рост аст. Ту Кистӣ, то ба чунин одаме чун ман руҳсат диҳӣ, ки ба ту наздик шавам? Ман чӣ қор кунам, ки Ту розӣ шавӣ? Рӯзам хеле сиёҳ гаштааст. Агар ҳамин тавр давом кунад, аз чунин зиндагӣ дида бехтараш бимирам. Аз Ту хоҳиш менамоям, Худоё, ҷони маро бигир. Агар Ту ба ман раҳм накунӣ, ман ҳудамро мекушам. Бехтараш, барои ин шуда, ба дӯзах равам, чунки агар Ту ба ман марҳамат накунӣ, аздусар ба дӯзах меравам”.

Ман гиря мекардам ва ба дарду рӯҳафтодагӣ дода мешудам. Ман истода будам ва аз руҳсараҳоям дарёи ашк қорӣ мегашт. Модарам маро дида, китфонамро сила қард ва ҳамроҳам гиря қард. Вай пурсид, ки бо ман чӣ шудааст. Ман ба вай гуфтам: „Маро ба ҳоли худам гузор, ман бо касе гап задан намехоҳам. Ман кӯшиш кардам, ки бо ту сӯҳбат кунам, вале ту маро ба девонагӣ айбдор қардӣ. Бигзор Худо туро бахшад”. Ман зуд ба ҳучраи худ даромада, оббозӣ кардам (чунин аст анъанаи мусулмонӣ), то ки аз фикрҳои бад дар бораи масеҳият тоза шавам. Маро инчунин лозим буд, ки аз ҳар он ҷи пештар қарда будам, пок шавам.

Ман дар бораи он фикр мекардам, ки оё Худо маро барои чизҳои гуфтаам дар бораи пайғамбари Ё Муҳаммад ва Қуръони Муқаддаси Ё мебахшида бошад. Ман худро ҷуноне ҳис кардам, ки гӯё касе бо ман гап мезанад, ман шунидам: „Ту ба ҳеч кас ҳуҷум накардаӣ ва нодуруст нагуфтаӣ. Ҳамаи ҳулосаҳо аз ту нестанд, аммо онҳо равшананд“. Ман аз ҷоям хестам, ҷойнамозамро партофта, ду шаҳодати мусулмониро такрор кардам, то ки ба ислом баргардам. Ман кӯшиш кардам, ки намоз хонам, вале бенатиҷа баромад. Ман натавонистам калимаеро аз Қуръон ба забон орам. Ман инчунин натавонистам сачда кунам. Ва ман сарамро бо дастонам доштам.

Баъд ман ҷунин гуфтам: „Худоё, агар Ту ба ман ғзаб накуни, ҳеч кас ба ман зарар расонда наметавонад. Агар Ту ҳоло маро барои ягон кори бадам ҷазо медиҳи, аз Ту хоҳиш мекунам, ки ҷазои маро сабук гардон. Агар Ту маро роҳнамоӣ кардан нахоҳӣ, ин бар хилофи табиати Туст. Худоё, ман дигар қудрат надорам, ки аз ўҳдаи ин вазъият бароям. Агар Ту ба ман кушода нашавӣ, ман роҳгум мезанам. Ман Туро дӯст медорам, Худовандо. Ман он қореро мекардам, ки ба ман мефармуданд. Ман қореро мекардам, ки дигарон наметавонистанд ва ҷӣ тавре ки ман фикр мекардам, ҳамааш барои он буд, ки ба Ту мақбул гардам. Вақте ки Ту ба ман нури Худо нишон додӣ ва маро даъват намудӣ, ман дудила нашудам. Боз ҷӣ қадар вақт маро дар ин ториқӣ нигоҳ медорӣ? Ҳар он ҷӣ дар ҳаёти ман шуда мегузарад, озмоиши муҳаббат аст, ки онро Ту барои ман тайёр намудӣ, то маро аз қафои Худ бубарӣ. Ту Шубони неқӯ ҳастӣ. Аз Ту хоҳиш мекунам ба ман бештар муҳаббати Худо деҳ, маро ба роҳи вохӯрӣ бо Худ ҳидоят намо “.

Ҳамон шаб дар ҳаёти худ ман бори нахуст саҳт хоб кардам. Пеш аз дамидаи субҳ хобе дидам. Ман марди шонапахни серришро, ки рӯи офтобзадаву мӯйҳои дароз дошту хеле зебо буд, дар хоб дидам. Вай маро аз китфонам дошта, оҳиста такон дода гуфт: „Ту ҳоло ҳам ба Ман шубҳа мекуни?“

Ман ҷавоб додам: „Ту кистӣ, ки ман дар ту шубҳа кунам? Ман туро намедонам“.

„Ман ҳамон касам, ки ту маро меҷӯӣ“.

Ман гуфтам: „Хоҳишамдам, хотираи заифгаштаи маро тоза кун“.

„Дар Китоб хон. Барои ҷӣ Китобро намеронӣ?“

„Магар ту намедонӣ, ки ман Китоб ва ҳамаи коғазҳоямро гум кардам, ҷӣ тавр ман онро ҳозир меҳонам?“

„Китобро гум кардан номумкин аст, — гуфт Ӯ, — хез, чевони либосхоятро кушо ва онро дар ҳамон ҷо меёбӣ, ҳамаи коғазхоят баъди як ҳафта боз ба дасти ту бармегарданд”.

Ман аз хоб часта бедор шудам ва рост ба назди чевончаи на чандон калон, ки дар кунчи хонаам меистод, рафтам. Боиси ҳайрати беандозаи ман буд, ки дар он ҷо маҳз ҳамон Библияро, ки гум карда будам, ёфтам. Ман истода меларзидам, гӯё ки шаби хуноки зимистон бошад. Ман Библияро дар дастонам чун кӯдаке ки баъди дер боз ғоиб будан назди модар бармегардад, маҳкам медоштам.

Ман ҳамон замон назди модарам давида рафтам ва вайро бедор карда, саҳт ба оғӯш гирифта, бӯсидам. Ман бо хурсандии зиёд он чизи ба амал омадаро ба вай нақл кардам. Ман ба вай гуфтам: „Ман ҳеҷ гоҳ наменонам, ки маро девона номанд”. Бо чашмони пурашк ман вайро ба оғӯш гирифта гуфтам: „Модарчон, маро бубахш, ки бо ту дағалона муносибат мекардам. Ман фикр мекардам, ки инро дини ҳақиқӣ талаб менамояд. Аммо ҳоло ман медонам, ки қадом дин ҳақиқӣ аст. Хоҳишмандам, иҷозат деҳ, ки пойҳои туро бибӯсам, ба аз ин камаш розӣ нестам”.

Вай ба ман гуфт: „Писарчонам, ба ман бигӯ, ки бо ту чӣ шуда гузашт?”

„Ман ба ту нақл мекунам, вале илтимос, бо ҳама чизи ба ту муқаддас қасам ёд кун, ки фикр намекуни, ки ман девона шудаам. Очачон, Худованд ба ман роҳи дурустро нишон дод”.

Вай аз ман пурсид: „То ин вақт ту дар кучо будӣ?”

„Худое ки ба ман роҳ нишон дод, он Худое нест, ки пештарҳо ман ба Ӯ бовар мекардам”.

„Магар Худои дигаре ҳаст?”

„Бале, — ҷавоб додам ман. — Худои дигаре ҳаст, ки ба ман роҳ нишон медиҳад, ки туро дӯст дорам ва ба ту гӯш диҳам”.

„Хайр, ин Худо кӣ будааст?”

Ман ба вай гуфтам: „Масех, Исо, чӣ тавре ки Қуръон Ӯро ном мебарад”.

Вай исроркорона ба ман гуфт: „Хоҳишмандам писарам, ба бародаронат чунин суҳанонро нагӯӣ. Онҳо фикр мекунам, ки дар ҳақиқат ту девона шудай”.

Ман гуфтам: „Хуб шудааст, чӣ тавре ки ту гӯӣ, ҳамон тавр мекунам, вале ту ба ман бовар мекуни?”

„Барои чӣ ба ту бовар накунам? Ман аллакай исботи онро дидам, дар давоми бист сол ту ҳеҷ гоҳ бо ман чунин рафтор накарда будӣ.

Бирав ва Худо туро ҳеҷ гоҳ манъ намекунад. Вале инро махфӣ нигоҳ дор”.

Ман ҷавоб додам: „Худро дар ҷои ман тасаввур намо ва ту ҳиссиётҳои ҳақиқии маро мефаҳмӣ. Ман меҳоҳам ба майдон баромада, бо тамоми овоз фарёд занам, ки Масеҳ Худо аст ва Ӯ маро тағйир дод. Ӯ кореро кард, ки Худои Муҳаммад карда наметавонист”.

Модарам даҳони маро бо дастонаш пӯшонд, то ки ман гап зада натавонам. Ман субҳ ва баромадани офтобро интизор будам, то назди одамон равам, гӯё ман кӯдаки навзод будам, ки ҳаётро бори нахуст медидам. Ман пагоҳии барвақт аз хона баромада, гирду атрофро тамошо мекардам. Ман медидам, ки ҳама чиз зебо аст. Ҳамаи одамон дар чашмони ман хуб менамуданд. Ман бо ҳамаи одамон, новобаста ба он, ки ман онҳоро мешинохтам ё не, даст дода вохӯрӣ мекардам.

Ман назди масеҳии баққол рафтам. Ман ба вай чунон бисёр зарар расонда будам, ки чун маро дид, фикр кард, ки ман барои тороҷ кардани дӯкони вай меравам. Вай зуд дӯкони худро маҳкам кардан гирифт. Ман ба вай гуфтам: “Натарс”. Вай безобита шуд ва чизе нагуфт. Ман вайро ба оғӯш гирифтам ва бахшиш пурсидам. Вай гирён шуд. Вай якчанд суханҳо гуфт, ки ман он вақт маънии онҳоро намефаҳмам. Танҳо баъдтар ман маънои онро дарк кардам.

Вай гуфт: „Ҳалелуёҳ, ҷалол бар Ту бод, Худовандо!”

Ман гуфтам: „Ту чӣ гуфти?”

Вай ҷавоб дод: „Дар вақти муқарраркардаи Худо ту мефаҳмӣ, ки ин чӣ маъно дорад”. Баъди ин вай рафт. Ман ба одамон бо чашмони дигар нигоҳ мекардам. Одамон ба ман нигоҳ мекарданд ва ҳайрон мешуданд, ки бо ман чӣ шуда бошад. Ҳатто ҳамкоронам аз яку якбора тағйир ёфтани хислатам ба ҳайрат афтада буданд. Нигоҳҳои ҳайратовари онҳо гӯё мегуфт: „Ин одам дируз дар рӯи мо туф мекард. Акнун бошад нигоҳ кунед — чун баррача ҳалим шудааст! Чӣ шуда бошад? Ин ягон тактикаи нав ё ягон нақшаи нав ба муқобили мост?”

Рӯйҳои кушодаи онҳо, қавоқҳои бардоштаи онҳо ва чашмони калон кушодаи онҳо ҳайронӣ ва нофаҳмиро ифода мекарданд. Онҳо бовар карда наметавонистанд, ки рафтори ман ба пуррагӣ тағйир ёфта метавониста бошад. Ман ба ақсуламали онҳо аҳамият намедодам. Чизе ки маро ба таъвиш меовард — он буд, ки бо ягон роҳе ба қасоне ки ба онҳо ҳучум карда будам, ё таҳқир карда будам, ҷуброн диҳам. Ман аз хурсандие ки дили манро пур мекард, аз худ беҳуд мегаштам. Бори нахуст дар умрам фурутанӣ ва осоиштагӣ дили маро пур карда буд.

Гоҳо ба ман чунин менамуд, ки хоби зебое мебинам. Ман намехостам аз ин хоб бедор шавам. Вале ин иродаи Худо буд. Ман шитоб мекардам тасдиқ намоям, ки дар ҳақиқат ба таври ҳамешагӣ тағйир ёфтаам.

Ман дар бораи он чи он одам гуфта буд, фикр карданро давом меодам, ки ман баъд аз як ҳафта коғазхоямро меёбам. Рӯзҳо мегузаштанд ва ман аз рӯёи дидаи худ шубҳа мекардам. Ман метарсидам, ки коғазҳои худро намеёбам. Ман рӯзхоро ҳисоб мекардам, то мӯҳлати охиринаи ки дар рӯёи дида будам, як рӯз монда буд. Ҳамон рӯз ман дар назди истоғои роҳи оҳан будам, хостам ки занг занам ва маро лозим омад, ки боз назди ҳамон телефон-автомате равам, ки аз он як ҳафта пеш занг зада, ҳуҷҷатхоямро гум карда будам. Якчанд муддат дудила шуда гузашта рафтам ва боз баргаштам. Сохиби телефон инро мушоҳида карда гуфт: „Ман мебинам, ки шумо чӣ кор карданатонро намедонед. Ягон воқеа шудааст?”

„Не”, — ҷавоб додам ман. „Ин телефон хосияти бад дорад. Ман ҳафтаи гузашта аз он занг зада, сумкаамро гум карда будам. Ман намехоҳам аз он занг занам, зеро намедонам, ки ман ин дафъа чиро гум мекарда бошам”.

Вай пурсид: „Он сумкаи шумо буд?”

„Ҳа, шумо медонед, ки он дар кучост?”

„Ба ман бигӯед, ки он сумка чӣ хел буд, то тасдиқ шавад, ки он аз они шумост ва ман ба шумо мегӯям, ки он дар кучост”.

Ман ба вай гуфтам, ки он сумкаи пластикӣ буд, дар дарунаш коғазҳо ва боз як Китобе ба монанди Қуръон ва шиносномаи шахсии ман буд. Дар сумка пул набуд. Ва сарашро ҷунбонда гуфт: „Ҳамааш дуруст.” Вай гуфт, ки пагоҳ биёям ва вай маро назди одаме мебарад, ки онро ёфтааст. Рӯзи дигар рӯзи ҳафтум буд, ки ман дар рӯёи дида будам. Мо ба деҳаи канори Қоҳира рафта, ба одаме ки ашёҳои маро ёфта буд, вохӯрдём. Ман зуд сумкаро кушодам, вале Библияро наёфтам. Ман гуфтам: „Дар ин ҷо Китоб намерасад”.

Вай ба ман ҷавоб дод: „Бо номи Худо қасам меҳӯрам, ки ман аз ин сумка чизе нагирифтам. Дар он ҷо коғазҳо, паспорт, шаходатномаи шахсӣ ва Қуръон (Библияи Муқаддас) ҳаст.” Ман аз шунидани он хурсанд будам ва ба вай гуфтам, ки ба вай бовар мекунам. Ин маънои онро дошт, ки Худо ба ман ҳамон Библияи гумкардаамро баргардонда, ваъдаи Худо ба ҷо овард.

Ман дар ҳайрат будам, дар тамоми ҳаётам, ки исломро мепарастаидам, ҳеҷ гоҳ чунин нашуда буд, ки аз Худо чизеро пурсида бошам.

Ин ҳодиса барои ман мӯъҷизаи бузурге буд. Ман худро дар назди некӯии Худо ночиз ва назарногир ҳис мекардам. Ман ба Худо гуфтам: “Ман кистам, ки Ту ба ман чунин марҳамат менамоя?” Ба зудӣ ман ҷавоб гирифтам: “Ман ин корро кардам, ва барои он касоне ки Худоро дӯст медоранд, боз ҳам ин корро давом медиҳам”. Ман ба худ меандешидам, ки меҳоҳам Худо ба ман чунон таҷрибае диҳад, то боварӣ ҳосил намоям, ки тағйир ёфтаам. Ман хеле хушбахт будам.

Ба зудӣ Худо ба дуоҳои ман ҷавоб дод. Ман таҷрибаи нахустини муносибатҳои худро бо Масеҳ ба даст овардам. Дар ҷои кор гоҳ-гоҳ хизматчиёне яке паси дигар мукофоти пулӣ мегирифтанд. Ман он касонеро, ки мукофот медоданд, ба танг оварда мачбур месохтам, ки номи маро дар ҷои аввал гузоранд. Ман инчунин аз он касоне ки мукофот мегирифтанд, ҳақ мегирифтам, чунки пулҳо ба масеҳият тааллуқ доштанд — аз ин рӯ онҳо набояд баробар тақсим мешуданд.

Боре вақти он расид, ки аз ҳазинадори ширкат пул гирам. Вазъияти оилавии яке аз ҳамкоронамоне хеле душвор буд: вай назди менечер рафта хоҳиш намуд, ки ин навбат ба вай пул диҳад, то аз вазъияти душвори молиявӣ барояд. Менечер ба вай гуфт, ки рӯйхат аллакай тартиб дода шудааст ва ҳар кас навбати худро дорад. Менечер гуфт: „Ҷаноб дар аввали рӯйхат аст, ва ту медонӣ, ки вай ҷӣ хел одами бадқаҳр аст, мо наметавонем мачбур созем, ки вай интизор шавад. Мо бояд ба вай маъқул бошем, ҳамин тавр мо метавонем ғазаби вайро бартараф намоем ”.

Дар ин лаҳза ман ба офис даромадам ва дидам, ки вай бо ҳамкорои гушаки мекунад. Ман зуд аз онҳо пурсидам: „Шумо дар бораи мукофот сӯҳбат доред?”

Менечер нороҳат шуда, дармонда ҷавоб дод: „Ҳа, вале ғам нахӯред. Номӣ шумо дар аввали рӯйхат аст”.

Ман аз вай пурсидам: „Хайр, ҳамкори ман ҷӣ меҳоҳад?”

„Вай меҳоҳад дар ин моҳ мукофот гирад, то ки масъалаҳои молиявии оилавиашро ҳал намояд, вале ман рад кардам”.

„Барои ҷӣ? Шумо метавонед коми вайро дар ҷои аввал, дар ҷои ман гузоред”.

Менечер фикр кард, ки ман вайро масҳара мекунам. Вай гуфт: „Номӣ шумо яқум истодааст, мо наметавонем онро хат занем”.

Ман гуфтам: „Вале ман меҳоҳам, ки дар ин моҳ навбатамро ба ин шахс диҳам”.

„Ин номумкин аст. Шумо ... инро карда метавонед?”

„Бале” — уро бовар кунондам ман.

„Чӣ тавр?“

„Ман ба шумо гуфта истодаам — хоҳиш мекунам, ки номи маро хат занед ва ба ҷои номи ман номи ӯро нависед. Ва хуб мешуд, ки ҳамаи ҳамкоронамон навбати худро ба ӯ медоданд“.

Ман шунидам, ки вай гуфт: „Худоро шукр, ки метавонад шароит-хоро тағйир диҳад. Чӣ ба амал омадааст? Шояд имрӯз Қиёмат қоим шуда бошад? Ин одам метавонад чунин рафтор намояд! Ман ба ин бовар карда наметавонам!“

Ман фаҳмондам: „Худо бузург аст ва Ӯ наметавонад аз ҳуранда ҳӯрокашро ва аз каси пурзӯр ягон чизи хубашро гирад“. Дар чашмони ман ашк чарх зад, ин ҳодиса бори нахуст дар ҳаёти ман буд. Ман аз ҳама чиз қонунӣ ё берун аз он ҳиссаи бузурге мегирифтаам. Вале ҳоло Масеҳ ба ман омӯхт, ки чӣ хел бидиҳам. Ман аз ҳиссиёти навам ба ҳаяҷон меомадам ва ҳаловат мебурдам.

Оилаамон дар ҳаёти ман тағйиротхоро мушохида кард. Онҳо вақте ки маро медиданд, одатан телевизорро хомӯш карда мегурехтанд, махсусан хоҳаронам. Баъди ҳамон рӯз ман ба ҳона даромада, ба онҳо рухсат додам, ки телевизор тамошо кунанд. Ман фақат аз онҳо хоҳиш намудам, ки барномаҳои нолоиқро тамошо наkunанд. Онҳо гуфтанд: „Ин номумкин аст. Ту ба мо рухсат медиҳӣ, ки телевизор тамошо кунем? Бовар намекунем!“

Ман ҷавоб додам: „Барои чӣ? Агар шумо медонистед, ки ман нисбати шумо чиро эҳсос менамоям, шумо бовар намекардед, ки ман шуморо чӣ тавр дӯст медорам. Ман мехоҳам, ки маро барои бо шумо муносибатҳои бад доштанам бубахшед“. Ҳамаи онҳо гирён шуданд.

Вақте ки ман ба ҳона бармегаштам, модарамро мебӯсидам ва гоҳо ба вай тӯҳфаҳо меовардам. Вақте ки ман ин корро мекардам, вай гиря мекард. Ман Худоро барои он шукр мегӯям, ки вақте модарам аз дунё гузашт, муносибатҳои ман бо вай хуб буданд ва қусури қорҳои қардаамро аз дилаш бароварда будам. Ман аз Худо барои он миннатдор будам, ки Ӯ ба оилаи мо табассумро баргардонд, ба ҳамаи аъзоёни оила, ҳам ба имондорон ва ҳам ба беимонон.

Дӯстони масеҳиям ҳамаи он чизеро, ки бо ман шуда мегузашт, мушохида мекарданд ва метарсиданд, ки одамони деҳаамон ҳолати бо ман рӯйдодаро мефаҳманд ва ин бар зарари онҳо хоҳад буд, чунки онҳо дӯстони ман буданд. Аз ин рӯ онҳо аз ман хоҳиш мекарданд, ки аз Миср ба хориҷа равам, вале ман рад кардам. Ман дарк кардам, ки ба муқобили Масеҳ ва масеҳиён чӣ амалҳо намудаам. Аз ин рӯ, ман ба онҳо гуфтам, ки аз рӯзи аввале ки ҳаёти ман тағйир ёфт, ман дуо

кардам, ки Худо ба ман ёрӣ диҳад, то чуноне ки ба муқобили ӯ рафтор менамудам, ба Масеҳ хизмат карда тавонам. Ман одамони ӯро дар Миср таъқиб менамудам ва ман аз Миср намеравам. Ман ба онҳо ваъда додам, ки агар онҳо маро ба ҳабс гиранд ҳам, ман номи онҳоро ба забон намеорам.

Боре онҳо аз ман хоҳиш карданд, то ба калисое равам, ки дар он ҳеч гоҳ набудам, ва ман фикр накарда розӣ шудам. Ман бо баъзе пешвоён вохӯрда, ба онҳо нақл кардам, ки Худо бо ман чӣ кор кард. Рӯйҳои онҳо аз табассум гул кард ва онҳо аз он мӯъҷизаҳое ки Худо дар ҳаёти ман ба амал овардааст, шодӣ мекарданд. Ман хостам таъмид гирам ва онҳо розӣ шуданд. Ман рӯзи 9-уми майи соли 1993 таъмид гирифтам.

Ва то ҳол ман ин рӯзро дар хотир дорам, зеро ман онро рӯзи таваллуди ҳақиқиам мешуморам. Ин ба он вақте ки ман аз нав таваллуд шудам, зич алоқаманд аст.

Самараҳои имон

Ман дар бораи ҳаёти худ пеш аз он ки имони масеҳиро қабул намудам, муфасссал нақл карда будам. Дурусттар мешавад, ки акнун дар бораи кори Худо дар ҳаёти ман баъди он ки Худоро дарк кардам, гап занам. Падару модар, дӯстон ва шиносонам бовар карда наметавонистанд, ки ман ин қадар саҳт тағйир меёбам. Ҳеҷ кас ба он чи баъди аз нав таваллудёбӣ бо ман шуд, бовар карда наметавонист. Боре ман аз Худо хоҳиш намудам, ки ба ман баъзе таҷрибаҳои диҳад, то он исботе бошад, ки ман имони дигарро қабул кардаам. Худо ба ман таҷрибаи калонеро дод — на танҳо барои исбот кардани он, ки ман чӣ хел тағйир ёфтаам, балки барои он низ, ки маро ба озмоишҳои вазнини оянда тайёр намояд. Дар аввал ман роҳи навро ва ҳатто ҳаёти худро бо Масеҳ интиҳоб накардам. Баръакс, ман кӯшиш мекардам ҳар чизи дидаамро инкор намоям. Маҳз Масеҳ маро интиҳоб намуд. Ӯ маро таваккалан интиҳоб нанамудааст, албатта бо мақсад ва вазифаи махсусе ки Ӯ аллакай барои ман тайёр намудааст. Дар алоқа бо ин меҳостам баъзе ҳолатҳои хатарнокеро ёдовар шавам, ки бо онҳо рӯ ба рӯ омада будам ва онро нақл намоям, ки Худо бо ман чӣ кард.

Ман дар идора бо се нафар ҳамкоронам кор мекардам. Мо бо навбат кор мекардем, аз ин рӯ бо ҳамдигар кам волеҳурдем. Ҳар кадоми мо ҷевончаҳои алоҳида доштем, ки дар онҳо ашёҳои шахсиамонро нигоҳ медоштем. Боре ман дидам, ки баъзе чизҳои гум шудаанд ва ҳайрон шудам. Ман аз ягон ҳамкораи гумонбар нашудам. Рӯзи

дигар ҳамон кор айнан такрор шуд ва баъзе ашӯҳоям гум шуданд. Ман занамро гунаҳкор кардам, вале вақте ки ин кор бори сеюм такрор шуд ва ҳамаи моҳонаамро дуздиданд, ниҳоят фаҳмидам, ки қуфл шикастагӣ аст. Ман аниқ дониستم, ки ин кори яке аз ҳамкоронам аст.

Ман аз ғазаб ҷуноне ки пештар то наҷотёбиам мекардам, ба дашном додан ва лаънат хондан сар карда, гуфтам: “Агар ман Масехро қабул кардаам шумо маро чун баррача итоаткор мебинед, ин маънои онро надорад, ки ба ман писханд занеду маро лӯқмаи осони худ мегардонид бошед”. Ман дашном медодам, то ки аз онҳо қасосамро ду баробар гирам. Ман қарор додам қулфҳои ҷевончаҳои онҳоро шиканам, ҳамаи ашӯҳои онҳоро гирам оташ занам ва ҷевончаояшонро кушода монам, ҷуноне ки Иброҳим бо бутҳо карда буд. Ман хостам онҳо ҳис кунанд, ки вақте одамро ғорат мекунанд, ҷӣ хел аламовар аст.

Барои нақшаи худро амалӣ кардан ман як болғаи калонеро овардам. Боварӣ ҳосил кардам, ки касе маро намепояд, ва идораро қулф кардам. Ман мехостам қасос гирам, болғаро гирифта, боло бардоштам. Қариб зада будам, ки ногаҳон овози пастеро шунидам: „Ба бадӣ бо бадӣ ва ба таҳқир бо таҳқир ҷавоб нагардон, балки бо амалҳои нек ҷавоб гардон, сулҳчӯ бош”.

Ман баргашта нигоҳ кардам, то бубинам, ки кӣ гап мезанад, вале дар он ҷо ҳеч кас набуд. Ман ба худ гуфтам: „Худовандо, Ту бо он чи бо ман шуда истодааст, розӣ ҳастӣ? Аз ту хоҳиш мекунам, оташи қаҳру ғазаби маро паст кун. Ман бо душворӣ худро идора менамоям. Хоҳишмандам, ба ман оромӣ деҳ”. Ногаҳон ҳис кардам, ки маро оромии аҷоиб фаро мегирад, гӯё ҳеч чиз нашуда бошад. Маро Худованд роҳбарӣ мекард ва ман суханони зеринро менавиштам:

Бародари азиз, ки ҷевончаи маро мекушояд! Афсӯс, ки ман талаботҳои туро қонеъ карда наметавонам. Марҳамат карда ҳар он чизро, ки ба ту лозим аст, навис ва ман бо меҳрубонии Худо бо тамоми қувват кӯшиш менамоям ба ту ёрӣ расонам. Барои он ки ниятҳои нек ва поквидиҳои худро исбот намоям, ман қуфли шикастаро иваз намекунам. Ман медонам, Худо ҳамаи одамонро дӯст медорад.

Ўмедворам, ки озоиштагии ба мо додаи Худо ҳамеша туро дастгирӣ хоҳад кард.

Бародари ту

Ман мактубро навишта, дар чевонча гузоштам ва онро қуфл накардам. Ман дуо карда, Худоро барои он шукргузорӣ намудам, ки Ё маро аз фикрҳои дахшатовар раҳой дод. Ман ба хона рафтам ва вақте ки завҷаам дарро ба рӯи ман кушод, вайро ба оғӯш гирифтам. Вай гуфт: „Натарс. Агар Худо бо мо бошад, кӣ метавонад ба муқобили мо барояд? Дар бораи пулҳои дуздидашуда бошад, Библия мегӯяд: „Чавон будам ва ҳоло пир шудаам, ва одилеро надидаам, ки партофта шуда бошад, ва наслаш нон мепурсида бошад” (Забури 36:25). Худо метавонад ҳамаи эҳтиётҳои моро қонеъ гардонад. Ё Рӯзирасони мост”.

Баъд аз ду рӯз маро ҳодисаи ногаҳонӣ интизор буд. Яке аз ҳамкоронам ҳангоми навбатам ба идора омад. Ин ғайримуқаррарӣ буд ва ман аз вай пурсидам: „Чаро омадӣ?”

Вай ҷавоб дод: „Меҳостам бо ту сӯҳбат намоям”.

„Чӣ гуфтан меҳостӣ?”

Вай гуфт, ки беҳтараш дар ягон ҷои хилват сӯҳбат кунем. Мо рӯ ба рӯи якдигар менишастем. Вай сарашро пеш афканда гуфт: „Ман намедонам ба ту чӣ гӯям. Ман намедонам чӣ кор кунам”.

Ман гуфтам: „Ба ман бигӯ, чӣ воқеа шудааст?”

Вай ҷузвони на чандон калонеро кушод ва ҳар он чизеро, ки аз чевончаи ман гирифта буд, нишон дод. Ман ба чашмони худ бовар намекардам. Ҳатто ба сарам наомада буд, ки ягон вақте ин чизҳоро ба ман бармегардонда бошанд. Ман фикр намекардам, ки одаме чун вай дузд бошад. Вай одами тақводор буд ва мунтазам намоз меҳонд.

Вай фаҳмонд: „Ин чизҳое мебошанд, ки ман аз чевончаи ту гирифтам. Хоҳишмандам, инҳоро бигир ва ба касе чизе нагӯй. Пулҳоятро ҳоло баргардонда наметавонам, чунки кӯдакони ман бемор буданд ва маро лозим буд онҳоро ба духтур нишон диҳам. Ман ин пулҳоро кам-кам ба ту ҳар моҳ бармегардонам”.

„Метавонӣ ин чизҳоро гирӣ, акнун онҳо аз онӣ туянд”, — гуфтам ман ба вай. — „Вақте ки мактуб навиштам, ба ту дурӯғ нагуфта будам. Худо барои ҳамааш ба ман муқофот медиҳад, пулҳо ҳам аз онӣ ту, ман боварӣ дорам, ки Худо ба ман ҳамаашро медиҳад. Агар ман бевичдон мебудам, ман чевончаамро маҳкам накарда, бо қуфл шикаста намегузоштам”.

Вай гуфт: „Ман ҳамагӣ як савол дорам. Ман меҳоҳам ту ба ман ошкоро ҷавоб диҳӣ”.

„Магар ягон бор ба ту дурӯғ гуфтаам?”

„Не”.

Ман аз вай пурсидам: „Ту чӣ пурсидан меҳостӣ?”

“Ту монанди масеҳиён сухан мегӯӣ: “Худованд, Худованд”. Ту ҳамон калимаву ибораҳоро истифода мебарӣ, ки ман тез-тез аз ҳамсояам Гефриси дуредгар мешунавам, вай бошад масеҳӣ аст”.

Ман ҷавоб додам: “Вақте ман дарёфтам, ки ашӯхоямро дуздидаанд, дар назди ман ду роҳ меистод. Яктоаш — ба таҷовуз бо таҷовуз ҷавоб додан, дандон барои дандон, ҷӣ тавре ки дар ҳадис гуфта мешавад: „Ҳар касе бе пул мемирад — азияткаш аст” ва „ҳеҷ касе аз шумо набояд нарму нозук ва бошад, ҳар он чизеро, ки ҳаққи шумост, бигиред ва ба ҳеҷ чиз аҳамият надихед”. Дигараш — ба бадӣ бо бадӣ ҷавоб надех ва қасос нагир. Агар ягон кас бар ман даъво кунад ва либосҳоямро гирад, ман бояд борониамро низ диҳам. Ба фикри ту, кадоме аз ин интиҳобҳо хубтаранд?”

Вай иқрор шуд: „Роҳи дуҷум албатта беҳтар аст”.

„Ман айнан ҳамин корро кардам. Новобаста ба он, ки ин аз ислом ё масеҳият, ё аз яҳудият бармеояд, ман барои он ки муҳаббат ва муносибатҳои самимонаро нигоҳ дорам, чунин рафтор кардам. Ин рафтор хеле муҳим аст. Агар ман чунин рафторро, масалан, дар ислом меёфтам, ман дудила нашуда мувофиқи он рафтор мекардам”.

Вай пурсид: „Инро ту аз кучо гирифтӣ? Ту инро аз кучо омӯхтӣ?”

„Ман ба ту баъдтар мегӯям. Ту ҳоло дар изтироб ҳастӣ. Баъдтар, вақте ки ту дам мегириӣ, баъди ду рӯз бо ту сӯхбат мекунам ва ё шояд баъд аз як моҳ. Ҳар вақте ки ба ту донишони он мароқовар гардад, ман дудила нашуда, ба ту нақл мекунам”.

Баъд аз ду ҳафта, баъди он, ки навбати худро ба охир расонд, ҳамкорам назди ман омада гуфт: „Акнун ман ором шудам ва ҳарчи ҳам бошад, барои ман донишони сарчашмаи дониши ту мароқовар аст, ту ваъда карда будӣ, ки ба ман нақл мекунӣ”.

Ман ба вай гуфтам: „Пагоҳ воমেҳӯрем ва ман ба ту ҳар он чизеро, ки хоҳӣ, нақл мекунам”. Рӯзи дигар вай маро пешвоз гирифта, боз ҳамон саволро дод. Ман гуфтам: „Як дақиқа”. Ман Библияро гирифта фаҳмондам: „Агар ту дар ҳақиқат донишони хоҳӣ, ки ман инро аз кучо фаҳмидам, ин Китобро хон”.

„Ин Библия аст, Худоё, маро нигоҳ дор”.

„Бале, ин Библия аст, агар он чизеро ки ман фаҳмидам, ту ҳам фаҳмидан хоҳӣ, метавонӣ инро бихонӣ. Агар хоҳӣ, метавонӣ биғирӣ, агар нахоҳӣ, метавонӣ нағирӣ, худат ба як қарор биё”. Вай Библияро гирифт, дуру дароз онро дар дастонаш тоб дода, бо ҳайрат ба он нигоҳ кард. Ниҳоят онро дар ҷузъдони худ гузошта, дар тараддуи рафтан шуд. Ман гуфтам: „Агар ягон ҷояш ба ту мушкили кунад, аз ман пурс”.

Дар давоми ду хафта вай омада, аз ман саволҳо мепурсид, хондани Библияро то он даме давом дод, ки ман дар ҳаёти вай тағйиротхоро мушоҳида кардам. Вай боз ҳам бештар Библияро дӯст дошт. Боре вай гуфт: “Ин Библия баракати бузург аст. Аз он даме ки ман хондани онро сар кардам, муносибатҳои ман бо завчаам беҳтар гардида, ихтилофоти мо барҳам хӯрданд”. Ман гуфтам: “Давомашро хон, то фаҳмӣ, ки ту бояд чӣ кор кунӣ”.

Вай зуд ҳамаи Библияро хонд. Боре вай назди ман омада хоҳиш кард, ки ба вай дуокунии масеҳиро омӯзам. Вай меҳост донад, ки он чӣ гуна аст. Ман ба вай гуфтам, ки дуо як шакли муайян надорад. „Метавонӣ дар дилхоҳ ҳолат дуо кунӣ”.

Баъд аз се моҳ, вақте ки ӯ омада маро меҳрубона ба оғӯш гирифт, маро ҳайрон кард. Вай аз ман пурсид, ки чӣ хел таъмид гирифта метавонад? Дӯсти ман Худовандро қабул кард, ва ҳоло барои оилаи худ баракати бузурге мебошад. Ман хеле хурсанд будам, ман ҳис мекардам, ки Худо дар ҳақиқат маро барои кор дар тоқзори Худ ва яке аз гӯсфандони Худ интиҳоб намудааст. Одамонро на ба гумроҳӣ, балки ба начот ва ҳаёти ҷовидонӣ бурдан имтиёзи бузург аст. Дар гузашта ман одамонро таъқиб менамудам ва онҳоро нобуд мекардам. Бо Худованд, Начоткор — Исои Масеҳ кор кардан хеле мӯъҷизаовар аст.

Бори нахуст ман ҳис кардам, ки ватани худ ва халқи худро дӯст медорам. Ба ман бахшидан ва пуртоқатӣ маъқул аст. Ман дар ҳақиқат одами дигар шуда будам. Худо маро истифода бурд, то ки бисёр одамонро ба Масеҳ ҷалб намояд, ва бисёр гӯсфандонро, ки аз рама ақиб мондаанд, баргардонад. Дар бисёр ҳолатҳо ман мушоҳида мекардам, ки дар табиати ман бисёр чизҳо аз гузаштаам боқӣ мондааст. Дар баробари он чи аз табиати кӯҳнаи ман мондааст, ман ба ҷону бадани худ ҳучумҳои иблисро ҳис мекардам.

Боре ман бо автобуси хурдакӣ ба хабаргирии оилаи худ рафта истода будам. Ман шунидам, ки ронанда аз мусофирон хоҳиш менамояд, ки ҷойҳои худро ишғол кунанд. Ман ба автобус даромадам, вай ба ман гуфт, ки дар нишастгоҳи барои се кас муқарраршуда нишинам, ман бошам, одами чорум будам. Дар паҳлӯи ман марди фарбеҳи серришу ҷиддии диндоре менишаст, дар паҳлӯи вай завҷаи фаранҷи-пӯшаш. Ин мард нисбати ман душманона рафтор мекард. Вай душманона нигоҳ карда, қариб ба ман ҷои нишаст нагузошт. Вақте ки ман инро дидам, аз автобус фаромадам. Ронанда чӣ воқеа шуданашро пурсид, ман ҷавоб додам, ки барои ман ҷой нест. Вай гуфт, ки

нишастгоҳ барои чор нафар пешбинӣ шудааст ва аз шайх хоҳиш кард, ки каме онтарافتар шинад ва ба ман ҷой диҳад. Ман ҳис кардам, ки шайх намеҳаҳад, то касе дар паҳлӯи вай шинад ва зани вайро нороҳат созад. Ман баромадам ва барои ҷои ҷорум пул додам, то ки касе дар паҳлӯи вай нашинад. Ман аз ронанда хоҳиш кардам, ки тамоми нисастгоҳро дар ихтиёри вай гузорад, то ки касе завҷаи вайро нороҳат насозад. Он шахс инро дид ва ногаҳон дар вай ҳисси меҳрубонӣ бедор шуд. Вай исрор кард, ки дар паҳлӯаш нишинам. Ман гуфтам, ки зарурат надорад, ман ҷои онҳоро танг мекунам, вале вай исрор кард, ки ман бо онҳо нишинам, ҳатто ба занаш ҷафс шуда, ба ман ҷой дод.

Баъди он ки автобус каме роҳро тай кард, он мард ба ман саволи ногаҳоние дод: „Шумо мусулмон ҳастед ё масеҳӣ?“

Ман ҷавоб додам: „Донистани шумо ҷӣ лозим?“

„Ҳамин ҳел, меҳаҳам фаҳмам“.

„Ман масеҳӣ ҳастам“.

Вай ба навҳакунӣ сар кард: „Афсӯс, агар шумо мусулмон мебудед, рафтори шумо бештар пураҳамият мегашт“.

Ман пурсидам: „Шумо маро медонед?“

„Не“.

„Ман ҳам шуморо намедонам,“ - қайд кардам ман. „Вале ба фикри шумо ман ин корро барои ҷӣ кардам?“

„Ҳайр, ман намедонам“.

Ман ба вай нақл кардам, ки дар Библияи мо матне ҳаст, ки дар он гуфта мешавад, ки мо бояд ҳамаи одамонро дӯст дорем, ҳатто он касонеро, ки моро ранҷондаанд. „Ман дидам, ки шумо якбора бо ман ҷӣ тавр рафтор кардед ва ман хостам ба шумо нишон диҳам, ки мо нисбати он касоне, ки моро бад мебинанд, ҷӣ гуна муҳаббатро эҳсос менамоем. Ман дигар ҳел рафтор карда наметавонам“.

Вай пурсид: „Шумо Китоб доред?“

„Бале“.

„Шумо ба Худо дуо мекунед?“

Ман ҷавоб додам: „Дигар ба кӣ дуо мекардем?“

„Ман медонам, чуноне ки Қуръон мегӯяд, шумо ба Масеҳ, рӯҳониён, роҳибон дуо мекунед“.

„На ҳамаи он чизе ки шумо дар бораи мо медонед, ҳақиқатанд. Вагарна аз рафтори ман ба вачд намемадед. Ман як пешниҳод дорам“.

Вай пурсид: „Ҷӣ ҳел пешниҳод?“

Ман ба вай Библияро дода гуфтам: „Дар ин китоб ҳам Аҳди Қадим

хаст ва ҳам Аҳди Чадид. Агар ба шумо маъқул шавад, онро хонед. Агар не, аз шумо чизе намеравад”.

Ман ба вай Библияро додам ва маслиҳат кардем, ки баъдтар вомехӯрем. Мо ҳар ҳафта вомехӯрдём, то ки саволҳои ӯро муҳокима намоем. Баъди ин мо якҷоя дуокуниро сар кардем. Вай бо занаш нофаҳмиҳо дошт ва меҳост аз вай ҷудо шавад. Ман ба вай гуфтам, ки талоқ бар хилофи иродаи Худо аст. Мо дар бораи завҷаи вай дуо кардем ва дар оилаи вай сулҳу салоҳ омад ва онҳо бо якдигар наздиктар шуданд. Ман фаҳмондам, ки масеҳият одамонро наздиктар месозад, на ин ки ҷудо, ва ба вай иқтибос овардам:

„Шавҳари беимон дар завҷаи имондори худ умеди начот дорад ва баръакс”. Дӯсти ман ҳар он чизеро, ки Библия таълим медод, бо хурсандӣ қабул мекард. Худованд ба хонаи онҳо роҳ ёфт ва ороиштагиву баракат овард. Ман намехоҳам рози дил гуфтанро бас кунам. Вале ин саргузашт охир надорад.

Хулласи калом, мецоҳам бигӯям, ки Худо ба ман ҳаётро ҳамчун тӯхфа додааст. Агар мо имкониятҳои дигари интихобро дида бароем, ғайр аз бесарусомонӣ ва гуноҳ дигар чизеро намеёбем. Худо гуноҳҳои моро дигар ёдовар намешавад. Мо аз озодӣ ҳаловат мебарем, зеро Писар моро озод намудааст ва мо дар ҳақиқат озод гаштаем. Маро дар ҳаётам ин ҳиссиёт бори нахуст пур месозад. Дар гузашта марг барои ман як чизи бад ва манфур буд. Ман аз азобҳои мурдан ва доварӣ метарсидам, ҳоло бошад, хонандаи азиз, ба ту мегӯям, ҳайр то боздид дар таҷрибаи нави гуворо, беохир, бебаҳо ва аълои муошират бо Худо, ки қудрат дорад ҳар он чизеро, ки ба Ӯ бовар карда шудааст, муҳофизат намояд.

Наварини Шинҷо

Ҷулоса

Бародарону хоҳарони азизи ман!

Он чи хондед, романе нест, ки мо фикр карда баромада бошем. Ин ҳақиқат аст. Мо ҳамаи инро аз сар гузаронидаем; ин ҳаёти мост. Мо Масеҳро надониста нанавиштаем, мо он чизеро нақл кардаем, ки бо чашмони худ дидаем... бо дастони худ ламс намудаем... бо ақли худ фаҳмидаем ва бо дили худ қабул кардаем.

Мо расмҳо, суроға ва номҳои худро нашр карда наметавонем, чунки мо дар кишваре зиндагӣ мекунем, ки озодии имон ба Худованди Наҷоткори мо Исои Масеҳ нест. Вале бигузор одамони он кишварҳое ки ба муқобили Масеҳ куфр мегӯянд ва Ёро ҳамчун Худованд Худо эътироф кардан намехоҳанд, донанд, ки ҳазорон одамон назди Масеҳ зону мезананд ва барои Исои Масеҳ зиндагӣ мекунанд.

Имон ба Исои Масеҳ ҳамчун ба Худованд ва Наҷоткор имконпазир аст ва он қадар душвор нест. Фақат бовар кардан даркор аст, ки Исои Масеҳ — Худо ва Наҷоткор аст, чунки Ё ягона роҳ, ҳақиқат ва ҳаёт мебошад. Ғайр аз Ё Худое нест.

Аз ҳама гуноҳҳои худ, худпарастии худ ва ҳар он чи ба шумо ҳалал мерасонад, тавба кунед.

Худатон ба қароре оед, ки ба пуррагӣ барои Ё зиндагӣ мекунад, ба Ё руҳсат диҳед, ки ниятҳои дилатон ва рафторҳоятонро тағйир диҳад. Ё шуморо дар торикӣ нур мегардонад ва шумо намаки ҷаҳон мегардед.

Бародарону хоҳарони ман, ман мехоҳам шумо донед, ки Худованд ва Наҷоткори мо — Исои Масеҳ моро маҷбур намесозад, ки ҳамчун ғулом аз қафоӣ Ё равем, Ё намехоҳад, ки мо дар майдонҳо ва дар

кӯчаҳо дуо карда гардем, Ў намехоҳад, ки дигарон дар бораи рӯзадориҳои мо фахманд.

Худованд ва Начоткори мо Исои Масеҳ ба муқобили ҳама гуна ғурур, дурӯғ, худнамоиҳо ва дурӯягиҳо мебошад. Ў Худое мебошад, ки хоҳишҳои нихониҳои дили моро, ҳақиқати ботинии шахсияти моро медонад. Ў хоҳиш мекунад, ки мо аз самими қалб бовар кунем ва махфиёна рӯза гирем ва дуо кунем.

Муносибати шумо бо Ў кори шахси аст, ин шиори хушку холи ва қалбаки нест.

„Ба одамизод чӣ фоида дорад, ки агар вай тамоми дунёро ба даст оварад ва ба ҷони худ зиён расонад?“

Матто 16:26

„Биталабед, ба шумо дода хоҳад шуд; бичӯбед, хоҳед ёфт; дарро бикӯбед, он ба рӯятон кушода хоҳад шуд“.

Матто 7:7

A decorative floral pattern in black and white, featuring stylized flowers and leaves, serves as a background for the top half of the page.

Мунгарица

Муқаддима	4
Тавба дар назди масҷид	6
Пурбаракат бод халқи Миср.	15
Дар паси фаранҷӣ	26
Ба шумо аз ватани Масеҳ менависам	34
Баргузидагони Масеҳ	41
Аз масеҳият ба ислом, баъд ба Масеҳ	44
Ман мурда будам ва зинда гаштам	49
Чӣ хел ман Худоро шинохтам	53
Хулоса	125

Дар он дунъё ба мо ҳеч чиз ғайр аз ростӣ кӯмак намекунад

Дар китоб ҳикояҳои шавқовар вучуд доранд, ки дар бораи ҳашт мусулмонони Миср-маркази маънавии дини Ислом, ки собитқадамона ростиро ҷусутучӯ мекарданд, аммо то ҳол онро пайдо накарданд, нақл мекунанд.

Мутаасиби мусулмон ба дӯконе ки ба масеҳиён тааллуқ дошт, зер карда даромада онҳоро ғорат мекунад. Нафрати ӯ ба масеҳиён зиёд мешавад, ва ӯ ба калисоҳо ҳамла мекунад. Баъд ӯ ба омӯзиши Китоби Муқаддас машғул мешавад, то ки «таълимоти дуруғи» онро фош кунад. Аммо Начотдиҳандае ки дар Навиштаҷот тасвир шудааст, дили ӯро тасхир мекунад ва ӯ ба худ номи навро мегирад-Павлус.

Баъд аз дарк намудани он, ки ростӣ ё норостии динро бе тадқиқот инкор кардан осон аст, ду рафиқе ки мусулмонанд ба саволе дучор меоянд, ки кадом яке аз ин динҳо дурустанд. Танҳо дар ҷустуҷӯи Худо Буда аз сидқи дил, баъд аз чанд шаби беҳоби, баъзе вақт дар ғарқи саволҳо буда, дар охир онҳо ростiero меёбанд, ки дар ҷустуҷӯяш буданд.

Иброҳим Яке аз ҳавориёни дини Ислом буда барои аз тахти дил ба Муҳаммад пайрав бошад, тамоми китобҳои Масеҳиёнро аз хонааш ба берун мепартояд. Баъдан ҳангоме, ки сулҳ бо Худо пайдо мекунад тамоми дӯстонаш ва оилааш уро рад мекунанд.